

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 92. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyos szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1-20 lira, 2 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-16

IX. évfolyam

Budapest, 1930 január 27

4. szám

A főváros több pontján tüntetést rendeztek vasárnap a munkanélküliek, akiket lovas-attakkal kergetett szét a rendőrség

Bethlen miniszterelnök vasárnap éjszaka az Orient-expresszen fogadta A Reggel munkatársát és nyilatkozott a hágai megegyezésről

„Sikerült elérni egy olyan rendezést, amely érdekeinknek megfelel és amelynek érdekében természetesen bizonyos áldozatokat kellett hozni”

„Teljesen egyetérték Popovicsal abban, hogy nincs szükség improduktív célokat szolgáló külföldi kölcsönre”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt még a legbizonytalanabb hírek keringtek arról, hogy mikor érkezik haza Hágából gróf Bethlen István miniszterelnök. Különböző „beavatott” források egyszerre tízféle hírt juttattak: „Bethlen Rómában van”, „Jegnap Berlinben tárgyolt a miniszterelnök”, „Párisban tanácskoztak Loucheurrel”, „a Riviérán pihen ki a hágai társadalmakat”. Az újságírók vasárnap délelőtt még nem tudták, merre induljanak Bethlen elé. Nagybanisán várják-e Olaszország felől, vagy Bécs irányából, esetleg Komáromban, vagy a szabi határállomáson. A Reggel munkatársai Szobra alá 11 el vasárnap délután, mert értesült, hogy

a miniszterelnök az Orient-expresszel éjjel 11 órakor itt lépi át a magyar határt.

Szobon már tudták a miniszterelnök érkezésétől, a berobogó 101. számú Orient-expresszt hivatalos személyek fogadták. Bethlen miniszterelnök aludt, amikor a vonat befuott az állomásra. Nem is keltették föl, jó tíz perc múlva ébredt csak és félkékében ekkor fogadta A Reggel munkatársát. Bethlen gróf cigarettára gyújtva, mosolyogva hallgatta a fölöttébb kérdéseket, azután a következő kijelentéseket tette:

— Itt vagyok és jól érzem magam...

Sikerült elérni egy olyan rendezést Hágában, amely érdekeltéknek megfelel.

Mindenestre meg vagyok légedve a rendezésről, amelynek érdekében természetesen bizonyos áldozatokat kellett hozni.

De minden kompromisszumnak, minden megegyezésnek csak akkor van értéke, ha az áldozatok nem mulják fölül azt, amit érte adnak. Meggyőződésem szerint az áldozatok, amelyek hoztak, nem olyan természetiek, hogy

lényegesen föl ne érjenek azzal az eredménnyel, hogy a reparációs kérdés el van intézve és hogy minden függő kérdés, amely eddig az utunkba tornyosult, úgy gazdasági, mint politikai téren, e megegyezés révén elintézését nyert

Az egész hágai kérdésnek az elbírálása egyébként természetesen nem az én feladatam, hanem a parlamenté, amelynek részletesen be fogok számolni és amelyet meg e hét folyamán egybe fogunk hívni.

Megemlítettük a miniszterelnöknek, hogy Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke, a hágai eredményekről tett nyilatkozatában a gondalmassal tart minden külföldi kölcsönt, ami improduktív célokat szolgálna. Bethlen István grófnak egyben átnyújtottuk Popovics nyilatkozatát.

— Teljesen egyetérték Popovicsal

— mondta a miniszterelnök, miután elolvasta a cikket.

Újra a hágai tárgyalások eredményeire tereledött a szó. Így folytatta Bethlen gróf:

— A hágai tárgyalások eredményei között első helyen az áll, hogy

1943 után nem fizetünk reparációt s hogy a békeszerződés 250. szakasza sértetlenül fennáll és a multban megindított pörök likvidációja érdekében pénzügyi egyezés jött létre, amelynek terhei nem Magyarországot, hanem elsősorban a nagyhatalmakat, másodsorban a kásántánt érintik.

Elmondotta aztán a miniszterelnök, hogy a békeszerződés 250. szakasza alapján indított pörök tekintetében olyan pénzügyi megegyezést létesítettünk, amely nem áll ellentétben a multban már Párisban is vallott fölfogásunkkal, nevezetesen, hogy a 259. szakasz védelmére fűntartassék. Ez az egyezmény nemcsak az érdekeltéknek, de Magyarországnak is a javára szól. Különben

pénzügyi szuverenitásunk visszanyerése első és legfőbb eredménye a hágai tárgyalásoknak, mert megavított a lehetőség annak, hogy Magyarország államkölesönt vehessen föl.

Ez nem jelenti azt, hogy a külföldi pénzpiac helyzetét figyelembe kívülvágyva, már most fogjunk hozzá külföldi kölcsöntárgyalásokhoz.

A Hegyalja töviskoszoruja

Utóljára van szó itt, az ország nyilvános-sága előtt a tokaji választásról. Minden harc, mérkőzés, mozgalom az emberiség szent lelkének megtisztulását hozza, olykor a gyűlölet és az indulat, gyakran a szeretet és az irgalom szárnyán. A közelmúlt fájdalmas, vagy keserű emlékei már rólam is lefoszlottak, a testet-lelket őrli birkózás izgalma, feszültsége, szenvedélye elmúltot megtisztulva a korteskedés salakjától, nincs bennem más érzés, mint elmulhatatlan szeretet, sironig tartó hála és fölpezdülő jókedv a munkára, a fáradhatatlan cselekvésre, hogy a Hegyalja népének bizalmát megérdeméljem és százezer dolgozó magyar reménykedését valóra váltsam. Az ország legelhagyottabb, legárvább, legszegényebb vidékének vagyok képviselője. Ez a mandátum — ne irigyléjtek! — nem babérkoszoru, de töviskoszoru a homlokomon. Nyugalmat, békét, munkát, kenyeret, egészséget, szabadságot várnak tőlem és én ma még nem tudok mást mondani, mint hogy a közpályán is becsülettel igyekszem megállni a helyemet. Mindig is éreztem, de most mázsás sulyal nehezedik ráim erőm csekélysége, képességem és a lehetőség véges határa. Pártonküvüli ellenzéki pártammal választófflak még a Hegyalja követének azok, akik jól tudják, hogy az ellenzéki meggyőződés, még ha a legtisztább hon-szerelm, a legzártertebb törekvés, a leg-lekesebb jószándék és a legmélyebben át-éreztt igazságok vezérlik is, mellőzést, bizalmatlanságot, megneemtést, szegénységet és gyakran üldözötést jelent. Nincs más vágyam, mint hogy ez a mellőzés, bizalmatlanság, idegenkedés és üldözötés egyedül az én szemelyemet érje és ne a Hegyalját. En el szemelyem, a Hegyalja már nem tudná viselni. Egy emberi pálya, egy emberi sors, egy emberi élet porszem az idők végtelenségében, könnyesepp a szenvedések kimeríthetetlen óceánjában. A Hegyalja azonban a csonka ország börgő és fuldokló tüdeje, kihagyó, egyre halkuló szívverése. Ezen az egykor tünderi, ma már elemi csapásoktól és a mostoha politikától legázolt vidéken segíteni kell: a nyomorát enyhíteni, a munkanélküliséget levezetni, a teljes pusztulása lejtőjére gátat emelni. Ha az állam és a társadalom segítése késik, ha továbbra is fásútt közönnyel és pártos lelketlenséggel zárkoznak el e boldogtalan vidék, egy egész ország részéről a jajtazava elől, úgy a Hegyalja elmerül a Végzetlenség látvatomatójében. A hegyaljai kérdésnek országos közvéleményt teremtteni és képviselői hivatásom első, polgári hecs-vágyam egyetlen célja. Engem, az ellen-zékít, nem a hatalom szeretete, de a szeretet hatalma küldött a képviselőházba. A közélet után sem pénz, sem cím, sem rang, sem születés, sem párt nem kísért és nem vitt előre. Egyedül a magam bátorságának, embersége-mnek, hitének köszönhetem ezt a tiszta mandátumot. Egyedül a nép adta és én tudom mivel tartozom a népnek: földöntúli hüség-gel, eszményi odaadással, küzdő agyammal és küzdő két kezemmel minden erőlködés-sel. Illó tisztességtudással, felénk elfogó dottsággal, de erős lélekkel foglalom el a helyemet a csonka ország törvényhozássában. Az Isten úgy segéljen engem, ahogy a kö-telességemet teljesíteni fogom.

de mindenestül nagy enyhülést jelent a gazdasági életben, hogy ezzel a lehetőséggel másmint számolhat a magyar kormány.

— Budapestben az a hír járja — említtük meg —, hogy a kormány a hágai tárgyalások befejezése után beindítja a munkaszüneti törvényt.

A miniszterelnök mélyet szippantott cigarettájából, elmosolyodott és ezt felelte:

En nem tudok erről.

Ezzel le is zárta ezt a kérdést.

— Berlinből jött most Exzellenctád?

— Nem voltam Berlinben — felelte Bethlen István gróf — Párisban töltöttem három napot, pihenem, nem tárgyalom senkivel. Szombaton este indultam el Párisból az Orient-expresszsel.

Ezután arról beszélt, hogy a februári párisi tárgyalásokra aligha utazik el. Még nem döntött erről véglegesen, de alkalmasint Wckerle pénzügyminiszter és Koröngyi báró képviselők majd a magyar kormányt. A miniszterelnök idehaza marad, mert a parlament első ülésén minden olyan kérdésre felelni akar, amely

összefüggő a hágai egyezményével.

Azt még nem tudja, hogy a külügyi bizottságban mikor beszél, alkalmasint a plénumban tett nyilatkozata után.

Közben a vonat már Pest villanylámpái között robot. Kassay Farkas miniszteri tanácsos, Bethlen titkára jelzi, hogy a vonat mindjárt befut a Nyugati pályaudvarra. Kassayn kívül Bossenoy Zénó jött a miniszterelnökhöz, magánügyben járt Párisban. Elmondotta, hogy Walko külügyminiszter nem volt Párisban. Walko hágaból Salzburgba utazott néhány nappal ezelőtt.

Ejfel előtt öt perccel futott be az Orient-expressz a Nyugati pályaudvarra. Az állomáson Darányi miniszterelnökségi államtitkár, Szűdy sajtófőnök, Hlatky Endre, a miniszterelnök titkára és Jij, gróf Bethlen András fogadták a miniszterelnököt, aki a fotóriporterek ostromgyűrűjén keresztül jutott el autójáig.

Lukácsovich Lajos.

kölesonok karitatív valorizációja és a megszavazott 500.000 pengő mikénti felhasználása ügyében. 3. Moser Ernő a zuglói házfelújításról. 4. Rassay Károly a közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok részére az 1918. évi 22. törvényekben biztosított és a Penztörvénytelé Központ utján folyósított kölcsön összegének feltételese tárgyában. 5. Barócs Ferenc a díktatol választások ügyében. 6. Vámos Lajos és Palágyi Kálmán brutálizáció tárgyában. 6. Steiner György a trachoma betegség terjedéséről és megállításáról és végül 7. Kua Béla a korházak állami támogatásának nagyarányú csökkentéséről és az erről szóló rendelet visszavonása ügyében.

Vass miniszter ma délelőttre ankétet hívott össze a szegényügy törvényhozási rendezésére

(A Reggel tudósítójától.) Vass népjóléti miniszter ma délelőtt 11 óra szegényügyi ankétre hívta meg a belügy- és pénzügyminiszterium, valamint a főváros képviselőit, név szerint Blaha Sándor államtitkárt, a belügyminiszterium vármegyei osztályának vezetőjét, Janda Károlyt, a fővárosi osztály főnökét, Jakab Oskárt, a pénzügyminiszterium költségvetési osztályának, Lukács Odont, a pénzügyminiszterium közösi és városi osztályának főnökét, továbbá Ripka főpolgármestert, Sipőcz polgármestert és Liber tanácsnokot. A multheti lakásügyi ankét megállapította, hogy a fővárosi hájleltalanok száma allandóan szaporodik, mivel a vidék szegényei és munkanélküliei mind Budapestre tördünak. A mai ankét legfőbb fődadata tehát az lesz, hogy a szegényeknek és munkanélkülieknek a fővárosba való tördulását csökkentse, vagyis gondoskodjék a szegényügy országos rendezéséről.

Bethlen hágai beszámolója után a képviselőház 8 órási üléseken folytatja a fővárosi javaslat tárgyalását

A fővárosi vitát a ratifikációs javaslat tárgyalása fogja megszakítani

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen miniszterelnök már ma megkezdte tanácskozásait Vass helyettes miniszterelnökkel és Almásy házelnökkel

a képviselőház összehívása és a törvényhozás tagjainak a hágai egyezményről való részletes tájékoztatása

ügyében. A hágai beszámoló után a képviselőház folytatja a fővárosi törvényjavaslat vitáját és a kormánypart vezetősége máris elhatározta, hogy

a legelső ülésük egyikén javasolni fogják a nyolcórás ülések bevezetését.

Arra számítanak, hogy a fővárosi vita nyolcórás ülések mellett legkésőbb két-három het alatt befejeződik. A párisi konferencia befejezése után

megszakítják a fővárosi vitát és letárgyalatják a hágai egyezmény, valamint a párisi megállapodások ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

Nyomban a ratifikációs és a fővárosi törvényjavaslat megszavazása után az új költségvetés kerül napirendre, amelyet Wckerle pénzügyminiszter még februárban a képviselőház elé terjeszt.

A kormány képviselői reá fognak mutatni arra, hogy a szegényügy rendezése községi fődadat, járdásonként és községeként kell tehát szegényházakat, szegényalapokat létesíteni. Amennyiben szükség lesz rá, Vass népjóléti miniszter a mai ankét eredménye alapján

törvényjavaslatot készített és terjeszt a képviselőház elé a szegényügy országos rendezéséről.

Primo de Rivera megszavaztatja a tisztikart: bizik-e még a diktatúrában?

Páris, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az Agence Radio madridi jelentése szerint Primo de Rivera szenzációs nyilatkozatot juttatott el a sajtóhoz. A nyilatkozat elsősorban erősen cáfolja a diktatúra megbuktatására irányuló katonai mozgalmakról elterjedt híreket. Hogy ezeknek a híreszteléseknek — mondja — a közleményben a diktátor — egyszersmindenkorra véget vessék.

A tisztikar mindenütt ankétot rendez majd, amelyek eredményéhez képest a vezető tábortok küldöttsége Madridban jelentést tesz a miniszterelnöknek, hogy a hadsereg és a tengerészet hogyan határozott. A proklamáció végén Primo de Rivera kijelenti, hogy a diktatúra erőszak nélkül fellesítette kütelességét.

de gyöngöséget sem mutatott soha. Minthogy azonban a diktatúra erők a hadseregben és a tengerészetben gyökeredzik, tisztább kell jönnie, vajjon biznaks-e még a diktatúrában. A kíváncy egész Spanyolországban nagy izgalom váltott ki.

hajlandó vagyok a hadsereg és tengerészet tisztjeit leszavaztatni, biznaks-e még bennem.

A monacoi csillagtúra résztvevői ma délelőtt érkeznek Budapestre

Belgrád, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A monacoi csillagtúra résztvevői közül egyedül Kapler német versenyző érkezett meg programszerűen vasárnap délen Belgrádba. Kapler tegnap indult el Szalonikiból és utjában Szófiát is érintette. A versenyző már délután tovább indult Budapest felé, ahonnan Bécsnek veszi útját, hogy Lyonon át érjen Monacoba. Az olasz, angol és francia autombilok ugy látszik, nem bírtak az uttal megküzdni, mert csásarnap estig még nem érkeztek Belgrádba.

A KMAC titkárságánál szerzett értesülésünk szerint,

a versenyzőknek hétfőn délelőtt 11 óráig kell Budapestre megérkezniük.

A KMAC versenyintézősége már vasárnap éjtel három órától kezdve permanenciában lesz, az Apponyi-téren lévő klubházuk előtt.

Bécsből, Rómából és Budapestről irányítják a jugoszláv kulturharcot (?)

Belgrád, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az új iskolatörvényvel kapcsolatban már elhatározottak vélt kulturharcra ismét kiéleződött. Most jelent meg ugyanis az a népiszkolai törvény végrehajtási utasítása, amely

vén katolikus körökben kiinduló agitáció tovább tart és

azt követelik, hogy az iskolatörvénynek azt a mondatát, amely szerint az ifjúságot vallási tördelésre kell nevelni, teljesen töröljék.

A „Novosty” azt is állítja, hogy az autáció Bécsből, Budapestről és Rómából futik. A pápa legutóbbi enciklikája, amely fölhívja a katolikus világot, hogy a gyermekeket esakis egyházi iskolákban neveltesse, állítólag — így írja a lap — Jugoszlávia ellen irányul.

katolikus körökben nagy visszataszást szült,

főleg a népiszkolai vallásoktatásra vonatkozóan. A zágrábi „Novosty” vasárnapi számában fölűnést keltő cikk jelent meg, amely beharangozja a meginduló kulturharcnak. A cikk szerint

Vasárnapig hét interpellációt jegyezték be a Ház interpellációs könyvébe

(A Reggel tudósítójától.) Néhány lap megírta, hogy amennyiben a képviselőházat már a szerdai interpellációs napra összehívják, a képviselők közül tbben is meginterpellálják a kormányt a hágai egyezmény tisztázatlan részletei ügyében. Természetes azonban, hogy ezek az interpellációk csak sürgős interpellációk lehetnek, mert a rendes interpellációk során csak a már bejegyzett és a Ház legutolsó ülésén fölolvastott interpellációkat lehet előterjeszteni.

Vasárnapig a következő interpellációkat jegyezték be

a képviselőház interpellációs könyvébe:

1. Gál József (elhalasztva) a költségvetési fődadok nélkül kölcsönadott állami pénzek minisztertanácsai utalványozásáról. 2. Barócs Ferenc (tráshan) a hadi-

a belgrádi pápai nuncius a jugoszláv külügyminiszteriumban tiltakozó jegyzéket nyújtott át a vallásoktatás korlátozása miatt.

A „Novosty” cikke kiemeli, hogy a törvényelleni agitáció nem egészen indokolt, mert a jugoszláv kormány a kulturharcot mindenképpen el akarja kerülni és senki sem gondolt az egyház és az állam szövetségására. Nem áll az sem, mondja az cikkíró, hogy a kormány a klérus ellensége volna. Ennek dacára a szlo-

VÁLTÓHITELT

ÁRUFEDEZET MELLETT LEGELŐNYÖSEBBEN ÉS LEGGYORSABBAN FOLYOSIT BANK- ÉS ÁRUFORGALMI, V., NÁDOR-UTCA 30. SZÁM

MEGVÁLASZTOTTA

az ori községek fehéreményi divatalközeinek szállítója

GÁL
Károly-körút 3
Saját készítményű legjobb szabásu
FRANKING 16 P

A főváros több pontján nagyszabású tüntetést rendeztek vasárnap a munkanélküliek, akiket kardlappal és lovasattakkal kerget- tett szét a rendőrség

A tüntetés reggeltől délig tartott és egy súlyos sebesültje is van: Zilahy Tibor ny. rendőrfőfelügyelő

A rendőrség 25 zavargót letartóztatott

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt, nyilvánvalóan kommunista bujtogatásra, izgalmas tüntetést rendeztek a főváros több pontján a munkanélküliek, akiket

több helyen rendőrtákkal vertek szét és akiknek vezetőit nagyszabással állította elő a rendőrség.

A nagyszabású tüntetésről, amelynek során a Rákóczi-úton, a Metropole-szálló előtt

sajnálatos véres incidens is játszódott le, részletes tudósításunk a következő:

A főkapitányság politikai osztálya már hetekkel ezelőtt értesült arról, hogy a gyárakban és azok környékén titokban litográfált és nyomtatott röpiratok terjesztettek, amelyekből kiderült, hogy Budapestén megalkotották a „munkanélküliek országos egységbizottságát”. Ez a kétségteljes kommunista szervezet a röpiratokon arra szólította föl a munkásságot, hogy január 26-án mutassák meg erejüket a Tisza Kálmán-téren, ahol nagy népgyűlést tartanak. A főkapitányság

vasárnap reggel nagyszabású rendőri intézkedéseket tett.

hogy a titokban szervezett tüntetést megakadályozza, miután a népgyűlésre senkinek kért engedélyt s miután a szociáldemokrata párt vezetőségének erről a készülő gyűlésről semmiféle tudomása nem volt. Vasárnap már kora hajnalban az egész rendőrséget permanenciába helyezték. Az utcákon kettőzött őrszemek és járőrök jelentek meg a közterületeken, egyes helyeken nagy tartalékesoportokak voltak össze s már jókor reggel erős rendőrkordon vette körül a Tisza Kálmán-teret. Mialatt a rendőrség szinte megszállta az utcákat, a járőrök között a detektívek egész serege figyelte a történéseket. Tíz órákor már jelentették a központban a detektívek, hogy a Tisza Kálmán-terre torkollo utcákból hármás-négyes csoportokban fátalemberek sétálnak a térre, ahol

hírcelen többszáz főnyi csoport verődött össze, hangos kiáltással: munkát és kenyeret!

Mivel a főkapitányság meggyőződést szerzett, hogy ebben a tüntetésben a józanabb munkásságnak semmi része nincs, hanem a titkos kommunista szervezők esalták az utcára a tömegeket, azonnal intézkedés történt, hogy a karhatalom haladéktalanul lépjen közbe. Erre a központi intézkedésre a rendőrsztagok parancsnoka fölszólította a tömeget, hogy azonnal oszoljon szét. A tömeg nem mozdult. Veszélyszavak hangzottak.

szilagos és lovasrendőrök egyszerre rántottak kardot köröskörül a téren és gyors kardlappal pillanatok alatt szétszórta a tüntetőket.

A tömeg szertartott, de néhányszor még újból összeverődött s a rendőrség újból kardlappal verte szét. Egy látszott, hogy a tömeg már teljesen szétszórta, de csakhamar megnövekedtek a város különböző pontjain a gerilla-tüntetések, amelyben elsősorban kisebb-nagyobb csoportok vettek részt. Rövidesen tíz perccel

jelentették a főkapitányságnak a főváros legkülönbözőbb helyeiről, hogy a tüntetők főbuccantak és mindenütt szétszórják őket. A legnagyobb csoport a Tisza Kálmán-terrel a Nepszínház-utca felé vonult, ahol újból szétkergették őket s ekkor a Rákóczi-úton verődtek össze.

A Nemzeti Színház előtt kardot rántva rohamozta meg a tömeget a rendőrség

s ekközben súlyos incidens játszódott le,

a tömeg durván inzultálta Zilahy Tibor nyugállományú rendőrfőfelügyelőt, Zilahy Lajos író testvérátját.

Zilahy Tibor, aki a harctéren egyik szemét elvesztette s fekete kötéssel jár s akinek életét nemrég Adám professzor mentette meg egy bravuros operációval, a Metropole-szállóban lakik. A szálló kapuján éppen akkor lepett ki, amikor a rendőroham arra szorította a tüntetőket. A hadirokkant nyugalmazott főfelügyelő megmutatta a rendőröknek, hogy kik voltak azok, akik a járőrök közé rejtőzködve uszították a tüntetőket. A főfelügyelő ezután tovább ment, de a tüntetők — bár civilben volt — a fekete kötéssel ráismertek és csakhamar közrehozták és heves kiáltással támadtak rá, szidalmazták. Ekközben

a tömegből egy kö röpiült Zilahy homlokának, a kö éppen a sérült szemé fölért találta, úgy, hogy nyomban elvesztette eszméletét, összeesett.

Rendőrök vágta utat hozzá, az izgatott tumultusból bevitték a Metropole-szállóba, ahol pár pillanat múlva már megjelentek a mentők is, akik a sebesültet első segélyben részesítették. A mentők Zilahy Tibort súlyos állapotban szállították be a Szent István-kórházba. A tüntetők ezalatt továbbselekedtek, de ekkor már

többször sikerült elfogni.

A VII. kerületi kapitányságra a következőket állították elő: Stein György 22 éves kereskedőgéd, Bartók József 31 éves napszamos, Mandel Ödön 19 éves bórdíszművészgéd, Boros Gyula 24 éves csapós, Szűcs B. János 18 éves cipészgéd, Lux László 19 éves kárpitossegéd és Eliás Miklós fodrászatanonc, akik ellen kihágás címén indították meg az eljárást. Abban a tumultusban,

ahol Zilahy főfelügyelőt megtámadták a tüntetők, két embert fogtak el,

akik ellen alapos a gyanu, hogy az inzultus ok követték el. Ezek: Veréb József hentessegéd és Feldmann József nyomdász. Kiseb tüntetés volt még a Miksa-utcaiban és a körúton, ahova már gyöngébb csoportokban juttattak föl a zavargók. A rendőrség a körúton is mindenütt gyorsan közelépett és a tüntetők gyorsan az Oktogon-tér felé szorultak. Az egyik csoport itt paritáival és kövekkel dobálózott. Varga Gyula asztalossegédet a rendőrök

éppen akkor fogták el, amikor az Oktogon-téren a Baum-vendéglő ablakát bezarta.

Úgyaninnen előállították még Kendi Ferenc és Tinka József cipészgédet és Kovács József kereskedőgédet, akiket a VI. kerületi kapitányságra vitték. A tüntetők egy másik része a Rákóczi-útról a József-körúton át a Rákóczi-térre szorult. Ezek közül, akiknek nem volt vezetőjük, a Rákóczi-tér sarkán Schlotter Antal 24 éves parkettmunkást, Domatovszky László 24 éves asztalos, Kalitza Ferenc 20 éves gyári munkást, Schiff Ferenc 20 éves szabafestőségét, Trubna Tibor 19 éves villanyszerelőt, Orosz János üzleti szolgát, Spiller Sándor 29 éves asztalos, Puhóli Sándor 39 éves asztalos, Brand Péter 28 éves ácsot, Bojár László 22 éves sütőgédet, Sós József 26 éves bogárnsegédet és Bartalos András 24 éves bádógos-

segédet állították elő a VIII. kerületi kapitányságra. Később, déli 1 óra tájban

a belvárosban,

a Kamermayer Károly-utcaiban bukkantak föl a tüntetők, ahol ugyancsak szétkergették őket, de ekközben itt is többször zavartak. Délután 2 órára teljesen elcsendesültek az utcák s a forgalom mindenütt zavartalan volt. A kerületi kapitányságokon az előállítottakat, miután kétségtelen, hogy a tüntetésre fölkészültek, megbüntetik, azokat pedig, akik szervezőknek látszanak, a főkapitányság politikai osztályára vitték be, így Veréb Józsefet, Bartók Józsefet, Feldmann Józsefet és Varga Gyulát, akik ellen tovább folytatják a nyomozást.

Szécsi tisztifőorvoshelyettes és Doby Andor szerkesztőt vasárnap hajnalban autóbaleset érte

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel 5 órákor Pesterzsébet határában, a soroksári országoton

egy utasokkal felt magánautó összeütközött egy taxival.

A magánautón dr. Szécsi Ernő székesfővárosi tiszti főorvoshelyettes és felesége, valamint dr. Doby Andor ügyvéd, az „Új Budapest” főszerkesztője és felesége ültek, akik a hajnali órákban indultak el Némethy fővárosi tanácsnok pesterzsébeti villájából, ahol vendégségben voltak. Már elhagyták Pesterzsébetet, amikor egy szembejövő autótaxi hirtelen összeütközött kocsijukkal. Szécsenre a sőtörök gyorsan fekéztek s így nagyobb baj nem történt. Az autók ablaküvegei beförték és a szertehulló üvegszilánkoktól

Szécsi tiszti főorvos felesége és Doby Andor a fejükön néhány könnyebb sérülést szenvedtek.

A négytagú társaság a baleset színhelyéről gyalog ment a pesterzsébeti mentők közeli állomására, ahol a két sérültet bekötözték. A sebesülteket, akiket lakásukon ápolnak, előreláthatóan néhány nap múlva fölgyógyulnak.

Február elején végre forgalomba kerül az ezüst 2 pengős

(A Reggel tudósítójától.) Legilletékesebb helyről közlik A Reggel-lel, hogy

a kétpengős érmék már kellő számban elkészültek és legkésőbb február elején forgalomba is kerülnek.

Az ötpengős érmék verése lassabban halad előre és így még hónapokig eltart, mire a legnagyobb ezüstpeng forgalomba kerülhet.

Árleszállítás!

Racionalizálás következtében leszállítottuk a következő cikkeitink árát:

kávé
csokoládé
főzelék
dobozban
tésztaáru
keksz
méz
paprika

Kérje új árjegyzékünket!

Meinl Gyula Rt

HARRIET HUBBARD AYER

VILÁGHÍRŰ KRÉMJEI

ISMET KAPHATÓK MAGYARORSZAGON. KÖZTKE

LUXURIA

a modern kozmetika csodája.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Főraktár: GYÓGY-ES VEGYÁRU RT.

DRÓGERIA, IV. Múzeum-körút 5. szám

E hét nagy színházi eseménye:

A biarritzi Vénusz

premierje a Városi Színházban. Bemutató: esztőtörtökön, január hó 30-án

Jegyek már válthatók a Városi Színház pénztáránál és az összes jegyirodáknak Helyarák 60 fillértől 6 pengőig

Megalakult az „Országos Valorizációs Párt” a hadikölcsöntulajdonosok vasárnapi izgalmas nagygyűlésén

„A hadikölcsöntulajdonosokat tízévi kunyerálás és koldulás után maga a kormány kényszerítette arra, hogy politikai párttá alakuljanak és most már ne kérjenek, hanem követeljenek!”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a régi képviselőházban izgalmas gyűlést tartottak a hadikölcsöntulajdonosok, fővárosi kötvény- és záloglevéltulajdonosok, akik zsfolásig megfőtötték az illetérmel, a karzatokat és a folyosókat. A beszédek alatt a **közönség elkeseredett közbeszólásokkal tiltották a kormány pénzügyi politikája ellen.**

A gyűlést dr. Stezák Lajos nyitotta meg, aki bejelentette, hogy

a hadikölcsöntulajdonosok politikai pártba tömörülnek,

mert a társadalmi akciók tíz év alatt nem vezettek eredményre.

Több egyesület kísérletezett azzal — folytatta —, hogy a hadikölcsöntulajdonosok valorizáltassanak, de nem sikerült elérni, hogy alapszabályukat a belügyminiszterium jóváhagyja. A hadikölcsöntulajdonosokat tízévi hiábavaló kunyerálás és koldulás után maga a kormány **kényszerítette arra, hogy politikai párttá alakuljanak és most már ne kérjenek, hanem követeljenek.** A kötvénytulajdonosok kibontják politikai pártjuk zászlóját s végezték a hadikölcsöntulajdonosok mellett az, hogy olyan képviselőket küldjenek a parlamentbe, akik **először adták szavukat az ügyre, mert a valorizáció a nemzet bensőtelteli tartozásának kérdése.**

Ezután Pakols József képviselő beszélt:

— A kormány Hága előtt arra hivatkozott, hogy a pénzügyi ellenőrzés guzabakóli kezét, most pedig maga hirdeti, hogy ez megszűnt. Ha tehát

Hágában likvidáltak a külföldi követeléseket, Hágán után most már a belvárosi követelések ügyét is intézzék el.

Itt tíz éven át a luxus és tobzódás hihetetlen méreteket értett, néhány **Érdességesség** képtelenségek miatt a magyar nyomorúság tenerezés, de most **szárazra jutottak.** Komoly intelem, amit Popozics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke legutóbb mondott, hogy a nagy külföldi kölcsön csak akkor nyíthat a gazdasági helyzetben, ha nem fogják improduktív célra fölhasználni.

Zala Zsigmond beszéde közben **kétségbeesett emberek** tudatták a szónoki emelvény felé és a terem minden részéből **elkeseredett kiáltások hallatszottak, úgy, hogy az ügyeletes rendőrtisztviselő is közbeltélt.** A rend helyreállítás után **Hursán György** (Békéscsaba), **Farkas Ignác** (Kecskemét), majd **Gál Jenő** képviselő szólalt föl:

— A magyar állam költésgevetése meghaladja az ezermilliót ott. Mennyi jutott ebből a bensőtelteli adósságok megfizetésére? — kérdezte. — A magyar nép zömének csupán két bevétele van: a **títkos választásig és a bensőtelteli tartozások elintézése.** A felelet mindig az volt, hogy **benl van minden a programban.** Nezzük meg, hogy az adó késedelmes fizetése vagy elmaradása után milyen kamatot számít fel az állam és milyen kamatot hajlandó fizetni hitelezőinek a hadikölcsönök után?

Az az igazságot, amely a „te tartozol — én nem tartozom” álláspontján van, nem ismerem el igazságunk!

A falu gazdája épp úgy elpusztul, mint a város iparos és kereskedője. A nyomorúságban nincs falu és város, csak **szereplő lények vannak.** A magyar alkotmányos életre numerikus többség uheredik, amellyel szemben indokolt, hogy a kötvénytulajdonosok politikai uton akarják jogaikat érvényesíteni. A legutóbbi tokaíi választáson a magyar nép a pénz

és a hatalom kísértésével szemben úgy határozott, hogy **egyszer mégis győzni fog s meggyőződésével és tiszta léleccel győzött is.** Az **előző évi képviselőnek, akit a szava és a lelke akart, akit nyolc év szénbe és a tollba zárt, akit tolvárat és szavakat ott állott eddig minden igaz, becsületes ügy mellett.**

A nagygyűlés közönsége itt percekig éltette

Visszaemlékezés a csöndes, szőke párisi asszonyra, akivel Anatole France sohasem volt türelmetlen

(A Reggel tudósítójától.) Madame Anatole France elment — pedig nem is olyan nagyon létezett. A legöntudatlanabb emberi lények közé tartozott. Egy kicsit **vegetatív teremtmény volt,** mint egy palán vagy ezüstnyárfa. Közömbös is volt, mint egy szelíd háziállat; nagy, fehér, puha macskák szenderegnek a tűzhely mellett ily türelmesen...

Későn került Anatole France mellé, a háboru évei alatt.

1910-ben halt meg az **iró nagy barátja, Armand de Caillaud marquisé,** akéhez harminc év közös élményvel kötődtek. France „a kis Rose”-t — később feleségét — a nagy barátja házában ismerte meg. A „kis Rose” Amerikába kivándorolt francia szülők gyermeke volt, aki hazajött Párisba, állás után nézett és **Caillaud marquisé magához vette — házvezetőnőnek.** Idővel unője bizalmasa lett, jó és rossz időket látott az Avenue Hochebeli büszke palotában. France is megszokta a „kis Rose”-t, aki hozzáözөгedett környezetéhez... Amikor két évvel ezelőtt megismerkedtem vele, az volt a híres **Villa Süd jogos és egyetlen unője.** Anatole France egyetlen élő, verbéli rokona, első házasságából származó elhalt leányának fia, a huszonkétéves **Lucien Psichari,** a Villa Süd egyik szerény szobájában lúzódott meg. És a ház — az öreg történelmi cseléddel, **Joséphine-nel** és a múkiecskel együtt — madame veuve Anatole France birtokába ment át... Két évvel ezelőtt — és valószínűleg, haláláig

aranyoskő volt, fehérbőrű, rózsásarcu.

nemcsak a kozmetikumok segítségével, de természeténél fogva is. Valamikor igazi friss, szőke és remekbőrű lány lehetett, valószínűleg kék szemmel, hollandi módra **molettségre hajló** természetű, szelid és engedékeny természetű, **akiktől minden, ami gondolat és műveltség; távol maradt.** Primitív lény volt — és Anatole France ezt szerette benne. Fogalma nem volt iradalomról és Anatole France, aki harminc éven át kultiválta e híres és művelt hölgy barátságát — ez az igénytelenség bizonyára **pihentette.** Emellett **jóindulatú és szerény volt** a „kis Rose”, hiányzott belőle minden agresszivitás és legfőbb passziója a csöndes himezés... Még látom, ahogy a Villa Süd hervadték selyemkaripos női szalonjában ül, **előtte gobelin-ráma és állógel.** Harom év előtt **rák támadta meg,**

balkarja már béna a halálos betegségtől, de ő maga még mindig szőke és mosolygós, gyönyörűsziúke georgette-ruhájában, amely polgári ka-

Léár Miklóst, a tokaíi kerület új képviselőjét.

— A hadikölcsöntulajdonosok — fejezte be szavait **Gál Jenő** — értékpapír, amely érték lesz akkor is, ha a kormány már nem lesz érték. A kormányhatalom mulandó, de a hadikölcsöntulajdonosok, amely ma nonvalór, mindenkor érték marad.

Végül **Páczner Jenő** ügyvéd előterjesztette a határozati javaslatot, amelynek elfogadásával a nagygyűlés megalakította az Országos Valorizációs Pártot. A program szerint a párt, hogy a valorizációért sikeresen küzdhessen, **központi a szabadságjogok teljes visszaállítását, a gyűlékezési, egyesületi és sajtószabadságot, az esküdtzék visszaállítását és az általános, títkos választójogot.**

cérszággal ápolt és hozzááll... Nagy, nemes fehérróka bujka a vállai körül, a szemé kék és **problémamentkelti,** mint csak a nagyon fiatal lányoké... Ajtó és szinte elválasztó fal nélküli **ránknyilik Anatole France egykori dolgozószobája.** Ott a szép, patinás, barna íróasztal el nem mozdított könyvekkel, írássokkal...

— Akkor sem volt ajtó a két szoba között, amikor ő ott írt és őn itt dolgozott? — kérdezem.

Kicsit fátyolos hangján habozás nélkül válaszol: — Nem... Soha... O ttt ült és én itt ültem...

— Persze — mondom —, sohasem szólt hozzá, amikor írt?

— De igen — feleli —, néha szóltam hozzá, ha meg kellett mondanom valamit.

— És ő nem volt türelmetlen?

— **Felem soha!** Ha meg kellett zavarnom, azt mondta: **„Várj egy percet, várj!”** azután befejezte a mondatot és letette a tollat.

Eh is hiszem, így történt, ahogy beszélt. Ez a csöndes, tiszta, megnyugtató és dajkás lény, — ez

csak csillapíthatja a nagy író megpróbált idegeit.

Az ilyen nők nem tartoznak a **ramboló szerelmek jaitajához.** Ugyanazon a tavaszon elmentünk néhányan az özevgye a Montmartre legcsibés pusztuló kabaréiba, a vén chansonnárdok, a kabaréköltő-patriárkák a közönség sorában fölismerték. „Madame France!” — hangzott halkán innen is, onnan is és amit a montmartre bohém meg nem tennie a világ összes lejedelméi kedvéért: egy pillanatra **eldefülvizott előtte az egész színészgárda** és néma tisztelettel üdvözölte őt...

Dénes Zsófia

Ramon Novarro

legközelebb föllép a berlini Operaházban, mert tudott dolog, hogy **kitavallt énekének.** De addig is, amíg személyes fölléptével orot énekelti báberokt — már számunkra is énekelni fog a „Pagan” című hangosfilm főszerepében. A daltás amorosó két női partnere a „Pagan”-ban: a **fiom és bájos Dorothy Janis** és a **szexedélges Renée Andorée.** Ramon Novarro mellett mind a két művész női énekesnőkkel szerepel. Ez a **nagyszabású hangos, zenélő és éneklő kép az idény egyik legmeseménye lesz.** A Décsi-mozgó már nagyban készült a „Pagan” legközelebb tartandó premierjére.

VIGSZINHÁZ

Pénteken, január 31-én először

Szomorj Dezső új színműve

TAKÁTS ALICE

Gombaszögi Frida

Vágó Margit, Ladomérszky Margit,
Eszterházy Ilona, Hegedűs, Góth, Törzs,
Hajmássy, Gárdonyi, Maklár, Szegő

Amiről már minden háziasszony beszél!

Példátlanul kedvező alkalmi vételeket tesz lehetővé

KOHN BERNÁT

VÁSZONÁRUKERESKEDÉSE

Budapest VII, Király-utca 13 Gozdu-ház, II. udvar

A súlyos gazdasági viszonyok következtében cégünk elhatározta, hogy az **engros-eladást nagyrésztben beszünteti.** Ennek alapján **igen nagy áruárakunkat** leredukáljuk és **eddig nem létezett olcsó árukon, detailban adjuk el**

A legjobb és legfinomabb **tisztalérvásznak** minden szélességben, ágyneműk és lepedők részére **lenbatsiztok,** legfinomabb **damaszt-étkészletek** és **kávékészletek,** **damaszt és trottírtürlőközök,** **zsebendők, zellerek** és **pouplinok** minden finomságban és az **összes sifon- és kreton-nemek** minden szokásos szélességben **Menyasszonyi kelengék**

példátlanul leszállított áron!

Cégünk hírneve garancia az áru legjobb minőségéért!

Vasárnap letartóztatták Forbáth Magdát, a sikkasztó Billos Marino menyasszonyát, aki négy nappal ezelőtt érkezett haza Budapestre

Az ügyészség a triezsti rendőrség kérelmére rendelte el a letartóztatást

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap meglepő fordulat következett be a sikkasztó Billos Marino menyasszonya, Forbáth Magda ügyében. A fiatal urileányt, aki négy nappal ezelőtt érkezett haza Alexandriából Budapestre,

vasárnap váratlanul letartóztatták.

Ez a letartóztatás annál meglepőbb, mert Alexandriában, ahol — mint ismeretes — véglegjével, a sikkasztó Billos Marinoval a hatóságok őrizetbe vették, megállapították, hogy a sikkasztásról nem volt tudomása s így átadták az ottani magyar követtségnek, hogy az vegye partifogásába. A követtség támogatásával sikerült végre néhány nap előtt Forbáth Magdának Alexandriából utrakelnie. A Déli vasút pályaudvarán érkezett meg Budapestre, taxin ment haza édesanyja lakására és

a viszontlátás izgalma után bezárkózott szobájába.

Égyelőre — mint édesanyja mondta az érdeklődőknek — pihenni akar, hogy elfelejtse a vele történeteket, amik olyanok, mint egy gonosz álom... A gonosz álom azonban folytatódik. Volt véglegjével, Billos Marinót ugyanis közben Fiuméba vitték, ahol lefolytatják ellene az eljárását. Eközben történt, hogy a triezsti rendőrség a budapesti ügyészséghez átiratot intézett, hogy

gyanujuk szerint Forbáth Magdának is tudnia kellett arról, hogy sikkasztott pénzzel utaznak.

Érdeklődők Forbáth Magdával szemben a szükséges lépések megtételét. A triezsti rendőrség átiratáról az ügyészség vasárnap értesítette a főkapitányságot, mire azonnal detektívek küldtek ki Forbáthék Sziv-utca 34. számú laká-

sára. A detektívek konstatálták, hogy Forbáth Magda szabályos utlevéllel négy nappal ezelőtt hazakerkezett és állandóan lakásán tartózkodik. Ezekután Forbáth Magdát őrizetbe vették és bevitték a főkapitányságra, ahol azonnal megkezdtek kihallgatását. Vasárnap késő este tartott Forbáth Magda kihallgatását, mely alatt elmondotta, hogy a sikkasztásról semmit sem tudott, s ezt azaz is bizonyíthatja, hogy utközből Jafából, Konstantinápolyból és Egyiptom számos városából

állandóan nyílt levelezőlapokat küldözgett barátainak és ismerőseinek, akiket nap mint nap pontosan tudatott arról, hogy hol tartózkodik és merre utaznak,

amit bizonyára nem tett volna, ha tudja, hogy a rendőrség keresi őket. A főkapitányságon Forbáth Magda vallomását elfogadták, de mert az olasz hatóságok kifejezetten kériék vele szemben a további lépéseket, a megcímelt urileányt vasárnap este letartóztatásba helyezték. A család Forbáth Magda védelmével dr. Fábián Béla országgyűlési képviselőt bízta meg, aki vasárnap este már meg is jelent a főkapitányságon és közölte, hogy

ma bizonyítani fogja védené teljes ártatlanságát

s kéri jogai azonnali szabadlábrahozását. „Szentül meg vagyok győződve — mondta dr. Fábián Béla A Reggel tudósítójának —, hogy Forbáth Magdát félrevezették és egyáltalán semmit sem tudott arról, hogy véglegjével sikkasztott. Szegény Forbáth Magda a legszámadóbb áldozat, de teljes ártatlansága a legrejtősebb időn belül ki fog derülni.” A letartóztatott Forbáth Magdát, hogy ügye minél hamarabb elintézhető legyen, már ma reggel átkísérik az ügyészségre.

A hágai mérleg

— Ista dr. Kiss Dezső —

A második hágai konferencia eredményeit pontosan és tárgyilagosan megítélni rendkívül nehéz feladat. Egyrészt azért, mert a vitás kérdések legtöbbszörben a megegyezés a január 19-ől 20-ra virradó éjjel, ugyiszólván az utolsó percben jött létre és a megegyezésről készült jegyzőkönyvek egyelőre csak néhány példányban vannak meg és csak napok múlva lesz lehetséges, minden részletre kiterjedő tudomást szereznünk a hágai egyezmények tartalmáról. Másrészt a problémák, amelyek ezuttal hosszú és kemény harc után megoldást nyertek, igen bonyolult nemzetközi jogi és gazdasági kérdések, amelyek körül évek óta erős politikai természetű vita zajlott és nagyon kevesen vannak, még a hivatalok között is, akik akár magukat a kérdéseket, akár azok megoldását egész terjedelmükben és minden jövőbeli kibatásukban áttekinteni és megítélni tudják. Végül nehéz a tárgyilagos ítélet azért, mert ez az elsősorban külpolitikai természetű kérdéskomplexumot elfogulatlanul csak úgy lehet megítélni, ha minden pártpolitikai szempontot kikapcsolat az ember.

A hágai konferenciának és az ott kötött egyezségeknek a magyar külpolitikára épp olyan döntő kihatásuk lesz, mint Loarnának a német birodalom külső politikájára.

hár lehet, hogy ezek a hatások csak hosszabb idő múlva fognak egész teljességükben kibontakozni. A mérleg, amelyet itt fölláttok, egyelőre tehát csupán ideiglenes. A végleges eredményt csak a február 5-én kezdődő párisi szakértői értekezlet befejezése után lehet megállapítani. Hangsúlyozni kívánom azt is, hogy

mindaz, amit e cikkben írok, szigorúan egyéni véleményem, egy olyan ember egyéni

véleménye, aki semmiféle politikai párthoz nem tartozik.

A hágai egyezményeket két, még helyesebben három főcsoportra kell választani, hogy a nagyterjedelmű anyag áttekinthető legyen. Az első csoport a jogi probléma volt, a triezsti szerződés 250. szakaszában lefektetett választottbírói elv fontartásának kérdése. A harmadik csoport: a magyar jóvátétel, illetve a békeszerződésből folyó egyéb magyar kötelezettségek összeszerüti megállapítása. E két csoport közé elközlött a második, a döntőbírói csoport, amely a magyar jóvátétel, illetve a békeszerződésből folyó egyéb magyar kötelezettségek összeszerüti megállapítása. E két csoport közé elközlött a második, a döntőbírói csoport, amely a magyar jóvátétel, illetve a békeszerződésből folyó egyéb magyar kötelezettségek összeszerüti megállapítása.

A jóvátétel

Ami már most a harmadik csoportot, a magyar jóvátétel kérdését illeti, a helyzet Hága előtt a következő volt: A kisántant, de a nagyhatalmak is, szemben a magyar állásponttal, mindvégig azon a véleményen voltak, hogy a népszövetségi kölesön főlvétele előtt Genfben létrejött megegyezés, amely szerint Magyarország 1943-ig 200 millió aranykorona jóvátételt fizet, csupán ideiglenes jellegű és a magyar reparáció végleges összegét vagy közös megegyezéssel vagy a reparációs bizottság egyoldalú határozatával csak később fogják megállapítani. Párisban az volt továbbá a hiteles hatalmaknak velünk szemben képviselt közös álláspontja, hogy Magyarország és a kisántant államai között bármi éppen fönálló kölesönös kötelezettséget és tartozásokat, beleértve természetesen az optások és egyéb körszultak pórtit is, kölesönösen törölni hatlandók, de viszont fizessen Magyarország igen lényeges összegű reparációt. Ezt a követelést annakidején

államai a magyar reparációs probléma megoldásának előfeltételül költöttek ki.

A döntőbíróóság

A jogi probléma ugy keletkezett, hogy a Magyarországgal szomszédos három állam: Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia szabadulni próbált attól a kötelezettségtől, hogy magyar alattvalók ellenük a békeszerződéssel ellenkező kisajátítások és vagyoneklobzások miatt a vegyes választott bíróságok előtt keresetet indíthattak. Ez a kereseti jog szerintük tulzott volt és az ő saját, helyő, állami szuverenitásukat korlátozta. Az első kísérletet Románia tette, amikor 1926-ban visszahívta az agrarperekben működő kiküldött bíráját a vegyes döntőbíróiságtól s ezzel e bíróság működése lehetetlenné vált. Harom even át küzdött Magyarország a Népszövetség előtt, hogy a visszahívott bíró helyébe a Népszövetség tanácsa új bírói küldjön ki —, de haszlatlanul. Az elmúlt ősszel Párisban folytatott bizottsági tárgyalásokon már határozott formában állította fel a három állam kormányai azt a követelést, hogy

Magyarország mondjon le a 250. szakaszban foglalt jogáról

s ezzel fossa meg állampolgárait ottól, hogy elköszött vagyonuk megtérítését követelhesék a választott bíróságok előtt. Ezt a követelést akkor a leghatározottabban visszautasítottuk.

A hágai tárgyalások utolsó napjaiban újból ellenünk szögezték ezt a követelést, amelyet a magyar kormány természetesen nem fogadhatott el. A védekezésre két út állott nyitva. Vagy visszautasítani törhetetlen határozottsággal a szemben álló három állam követelését, vagy olyan kompromisszumot ajánlatlani ottól, amely a választottbíróóságok elvételét fönmaradását biztosítja, a magyar alattvalókat nemzetközi szerződésbe iktatott joguktól nem fosztja meg, a nagyhatalmak támogatását megnyeri s az ellenfelet abba a kényserhelyzetbe szorítja, hogy a kompromisszumot ne utasíthassa vissza. A magyar kompromisszumos ajánlat két előzményre támaszkodott: 1927 őszén a magyar kormány maga ajánlotta a Népszövetség Tanácsának, hogy a Románia és Magyarország között folyó javításban kérje ki a Tanács a Hágai Nemzetközi Bíróság szakcélmenyét. Az 1928. márciusában tartott ülésen pedig maga a Tanács indítványozta, hogy a három tagból álló döntőbíróiságot két semleges bíróval egészítsék ki, hogy az ítélet Romániára megnyugtató és megtöredhetetlen legyen. Mindkét megoldási formulát mi elfogadtuk, Románia nem. A magyar ajánlat, amely szerint a döntőbíróiságot a jövőben két semleges taggal egészítsék ki és ítélete ellen legyen módja a pörvesztés felne, a hágai bírósághoz föllebbezni, tetszős volt és korrekt, megvédte a döntőbíróiság elvét, ezért a nagyhatalmak nyomban elfogadták és éles harc után kényserítették a kisántantot is annak elfogadására. Az első csoportnál, a tisztán jogi problémánál a mérleg tehát az, hogy a választottbíróóságok kiterjesztett formában fönmaradnak s

a jövőben is joga lesz minden magyar alattvalónak jogtalanok tartott vagyonelkobzások és kisajátítások ellen keresettel fordulni a döntőbíróisághoz.

visszautasítottuk.

Hágában a helyzet megváltozott, mégpedig ketszer.

Az első fázisában a tárgyalásoknak, ez volt a velünk szemben álló álláspont; fizessük ki a sajátunkból az optások követeléseit, szüntessünk be minden egyéb, a kisántant államok ellen folyamatban levő pórt s fizessünk ezen fölül olyan összeget, amelyből a kisántant államoknak velünk szemben fönálló minden póros és póronkivüli követelése kiegyenlíthető legyen, de ezenfölül maradjon számukra lényeges fölösleg. Ezt a követelést sem fogadtuk el. Ekkor következett a második fázis: azt követelték, hogy csupán a nem agrarpöröket szüntessük be s fizessünk 1943 után egy általán-

A legizgalmasabb éneklő,
zenélő és beszélő film:

BESTIA

Főszereplők: Ricardo Cortez
és Alma Bennett

ORION ★ OMNIA

összeget, amely olyan magas legyen, hogy az utóállamnak ne csak az optánsok követeléseit és Magyarországgal szemben fennálló saját követeléseiket egyenlíthessék ki, hanem ezen-fölül maradjon belőle a saját államkincstárunk részére jelentékeny összeg. Még ez az utolsó formulázás is sokkal nagyobb pénzügyi aldozatot jelentett volna, mint amennyit végeredményben vállaltunk. A megállapodás, amely múlt hétfőn a hajnali órákban létrejött, lényegében

kompromisszum, amelynek létrehozása csisórsorban az olasz közvetítés, főleg Pirelli, a egy pénzügyi szakértő érdeme.

Mire kötelezte magát Magyarország? Arra, hogy 1943 után huszonhárom évi részletet fizet **évenként 135 millió aranykoronát, amelynek ellenében minden, Magyarország ellen fennálló és a békeszerződés alapján a jövőben támasztható követelés kiegyenlítését nyer.** Ez a huszonhárom annuitás kevesebb mint a fele a velünk szemben fől sorokoztatott

Az optáns- és egyéb perek

Ezzel a vállalt kötelezettséggel szemben áll az optáns- és egyéb perek megoldásánál, tehát a problémák második csoportjánál elbirt eredmény. Itt ugyanis a helyzet a következő: Az optánsok követeléseit, amint tudjuk, egy közös, ugynevezett kártérítési kassza fogja kielégíteni éspedig maximálisan 240 millió korona erejéig. Ebbe a kasszába a **kisántánok befizelt azokat az összegeket, amelyek az optánsoknak a saját agrártörvényei szerint jártak volna. Befizetnek a nagyhatalmak bizonyos összegeket és ami ezenfölül hiányzik, azt honnan veszik? Ahból a jóvátételből, amit Magyarország 1943-ig fizet.** Ezt a jóvátételt minden körülmény között meg kell fizetnünk, akár hogyan oldották volna meg a vitás kérdéseket Hágában. De ezután ez

a magyar jóvátétel nagyon magas hányad erejéig nem a hitelezők közös kasszájába folyik, hanem abba a kasszába, amelyből az optánsokat eléltik ki.

Vagyis ez egyenesen szemképráztalóan ügyes formula segítségével azt, amit Magyarország 1943-ig minden körülmények között fizetni köteles lett volna, **elvonják a hitelezőtől és az optánsok kielégítésére fordítják. Nem áll tehát, hogy mi fizeljük az optánsokat, hanem igenis, a hitelezők fizetik, mert azt a pénzt, amelyet egyébként ők kaptak volna, az optánsok kielégítésére kénytelenek fordítani.** Hogyan állunk már most azzal a pörösorral, amelybe

a főhercegek, az egyház és az ipari s kereskedelmi vállalatok pöréi

tartoznak? Ezeknek a pöröknek az elintézésére a **nagyhatalmak a kisántánok 100 millió aranykorona pénzügyi segítségét adnak.** Ha ezen-fölül a választóbiróságok bizonyos összegek megfizetésére kötelezik az utóállamokat, azt már a sajátjukból kénytelenek megfizetni. Ne állassuk magunkat, **Nemigen fogják a sajátjukból megfizetni,** hanem igenis igénybeveszik, amennyiben erre módjuk nyílik, azokat az összegeket is, amelyeket Magyarország 1943 után fizet. De nézzük most megfordítva a dolgot. Azt a követelést, hogy a nem optánsok pöréit egyszerűen szüntessük be törvényhozási uton, sikerült visszatámasztanunk.

Arra semmi reményünk sem volt s ebben még az olasz delegáció sem segíthetett rajtunk, hogy 1943 után nem tartozunk és nem fogunk fizetni.

Ha tehát a hitelező hatalmak az általunk fizetendő összegeket ismét csak magyar honosok kielégítésére fogják fordítani, még mindig jobb, mintha ezek a fizetések az ó államkasszáikat gyarapítanák. De ezenfölül joggal

követelések teljes összegének, amely hétszáz millió körül forgott, de külön hangsúlyozni kell, hogy itt nem reparációról, hanem esepén más címeken járó követelésekről van szó.

Ez az összeg súlyos és nagy terhet jelent ugyan, de minden okunk megvan föltenni azt, hogy tizenhárom év múlva lényegesen kisebb terhet fog jelenteni.

Ha föltesszük hogy 1943-ban a kamattal a maival 25%-kal alacsonyabb lesz, ami valószínű, akkor megtehetjük, hogy 1943-ban egy államkölcsön segítségével az egész Hágában vállalt tartozásunkat egy összegben kifizessük. Ez az összeg körülbelül fele lesz annak, amelynek megfizetésére ma köteleztük magunkat. Másrészt 1943-ban ugy a népszövetségi kölcsön, mint minden egyéb a békeszerződésből folyó egyéb kötelezettségünk már ki lesz egyenlítő (többek között Angliának ma évenként 14 milliót fizetünk a háború előtti magánadószágek törlesztésére), ugy, hogy ez államháztartásunk megterhelését nem fokozza túlságosan.

föl lehet tenni, hogy a pöröknek a nagy részében nem kerül föltre a sor, hanem többé-kevésbé **méltányos egyezségek** jönnek létre.

Mi az eredmény?

Összefoglalva tehát az eredményt, a mérleg a következőképen alakul:

1. **Javunkra** irhatjuk, hogy nem mondtunk le a választott bíróságokról és nem sikerült ezt a tervet az ellenfélnek kiderőszakolni.
2. **Javunkra** irhatjuk, hogy az optánsok követeléseit kielégítik anélkül, hogy Magyarország a sajátjától ehhez egy fillérrel is hozzájárulna.
3. **Javunkra** irhatjuk végül, hogy a nem optánspörökkel a pörök tovább folynak s vagy egyezséggel vagy ítélettel fognak végződni, de a követelések kielégítése szinten a hitelező államokat terheli.
4. **Terhünkre** kell innunk, hogy 1943 utánra új kötelezettségeket vállaltunk. Ennek súlyát enyhíti azonban egyrészt, hogy mindennemű pénzügyi ellenőrzést megszabadultunk, másrészt, hogy minden néven nevezendő vitás kötelezettség a jövőre esik és végül a remény, hogy az 1943 után fizetendő összegek a világ töképeiacának kedvező alakulása révén a valóságban sokkal kisebbek lesznek, mint amennyit ma vállaltunk.

De **az eredménynek van egy politikai oldala is.**

Minden józanul gondolkodó ember, ugy Magyarország, mint a szomszéd államokban, tisztában volt azzal, hogy egymásra utalt országoknak abban a feszült és ellenséges atmoszférában lehetetlen élők, amelyben mi élünk és hogy Magyarország gazdasági helyzetének

javulásához föltétlenül szükséges a Duna völgyében élő népek kölcsönös viszonyának megjavulása. Ennek elengedhetetlen föltétele pedig az volt, hogy a vitás kérdéseknek ez a kihozhatatlan gordiusi csomója eltűnjön. A **gordiusi csomót keltétágtuk.** A magyar iparnak és kereskedelemnek régi óhaja teljesült, a viszályok magyávt, amely kölcsönös viszonyunkat annyira elmérgesítette, kiirtottuk. Aldozatokat hoztuk, az igaz, de **ahhoz képest, amit ezen a révén nyerhetünk, aránylag csekélyt, amit a vámon vesztettünk.**

Lady Hamilton

volt a legszebb angol asszony, aki valaha élt. Lord Horatio Nelson, a legvitézebb angol hadvezér, aki Trafalgarnál megsemmisítette Nagy Napoleont a trójáját... Ennek a remek ember-párnak szerelmi történetét mutatja be a Forum legújabb zenéje, beszélő és éneklő filmje: „A Trafalgári Oroszlán”, amelynek pétéken volt a premiére. Lady Hamiltonról ki ne hallott volna már eddig is, ki ne olvasta volna emlékezőségi vagy életré történetét? Az egyszerű szakácsnő leányból hogyan lett Hamilton angol nagykövét albívülő felesége és Lady Hamiltonból hogyan lett Nelson admirális világhíres szerelme és szeretője... A kis Emma Hart (ez volt leányneve) sorsában benne van a legteljesebb életkörü: szerény, de nagyravágyó kezdet; első csalódás, amely visszi a karriert fölfelé; el nem képzelt beteljesedés és ragyogás, amelynek szépségét a lángoló szerelme még csak fokozza; végül gyász és bánat, amely minden létező siker és öröm nemese... „A Trafalgári Oroszlán” amerikai film, a legelső sorába ugrott Warner Bros-gyár produkciója. Elkézelhetetlenül szép, gazdag és teljes a kiállítás. Ezt elsősorban a színészekre vonatkoztatom, akik minden illuziót megadnak. Itt van a Lady megszemélyesítője: Corinne Griffith, akitől bábijósbabb szépségű színésznő aligha van a hollywoodi porondon. Nemes nővére, értelmes arca, kifejező szemc, race lényeg angol-szász kultúrájának minden finomsága, első pillanattól utolsóig, carissa alatt tartja a nézőt. Itt van Nelson, az admirális, akitnek dekoratív és drámai szerepét Várkonyi Mihály játssa nagy rátermettséggel. A hősi motívumokat sok erővel állítja előnk — az ellágyult amorosok sok bensőségel. Itt vannak sorban a karakterfigurák, akiket legelsőrendű amerikai színészek alakítanak. Látjuk fölkönnöni a napoleoni idők legbatalmasabb tengeri föltáit: az angalt és a franciát: érdekesek, impozánsak, de napjainkhoz képest milyen ósdiak! Ezer igalmos fatüvelőért érdemes megvárni: az évilgall, gatti a Forum legújabb filmjét, amelynek gyönyörű zenekarkészrelet a híres Louis Silver szegényti. A műsor első részében halljuk Gigli énekeit és ésszintén kell tapsolnunk Bebe Danielsnek „Rio Rita”-daláért.

Megkezdődött a 10 napos olcsó vásár

Rádai János

fonal- és kézimunkaüzlet

VIII, Rákóczi-ut 61. szám. Telefon: József 361-63

Kötöttárúk:	Kézimunkacikkek:
Tiszta gyapju női sapka P 7.20	Egész prima selyemfényű perzsa és szmírna fonalak kilogramonként P 12.—
Gyapju jacquard pullover, férfi és női P 9.80	Prima minőségű kelimfonal kgr.-ként P 12.—
Körülmintás gyapjumellény galléros P 16.80	Prima minőségű sportgyapju kgr.-ként P 16.—
Női divatorozsák, la, izléses kivitelben P 9.80	Prima sodrott selyem retikül készítéshez P 16.—
Férfimellény, tiszta gyapju P 14.90	Prima angol flór selyemfényű P 18.—
Körülmintás angol pullover P 4.50	Pamutfeletvő- és leszóvfonal a legolcsóbb napi áron.
Gyermekmellény, mintás P 6.80	(Kötődeknek nagy árendemény.)
Gyermekoroszka, izléses kivitelben P 1.65	Perzsa és szmírna alapok előfestve. Terítők, szőnyegek, összekötők és párnák minden méretben.
Női meleg nadrág P 5.90	Előfestett kelimterítők, szőnyegek, párnák, függönyök minden méretben a legolcsóbban.
Női gyapjunadrág, prima P 4.80	Goblein-párnák, legizlésebb mintákban P 0.75
Női, valódi milanes nadrág P 3.20	Goblein-képek művészi kivitelben, óriási választék.
Egész prima divat gyapjusál P 1.90	Kézimunkaanyagok, konyhagarnitúrak, függöny-kelmék nagy választékban.
Tiszta gyapju kötöttkesztyű P 2.20	
Egész prima női divatkesztyű P 2.50	
Férfi lábszárvédő, gyapju P 3.50	
Női selyemharisnya (hiba nélkül) P 4.80	
Női selyemharisnya, egész prima P 2.90	
Női nehéz flórharisnya (divatszín) P 1.65	
Női gyapjuharisnya P 4.80	
Férfi divat sportharisnya P 2.40	
Gyermek sportharisnya, gyapju P 2.40	

Csipkékben óriási raktár.

Nagy raktár az összes kézimunkaanyagokban, C. B. és D. M. C. árukban. Tekintse meg raktáramat vételkényszer nélkül. Vidéki rendeléseket a legpontosabban teljesítem.

Ha farsangi mulatságának

sikerét biztosítani akarja, vásároljon álcacsokat, jejmecskéket, papírsapkákat, lég-gömböket, farsangi mókákat, jegőnnevelékekhez gyönyörű tűzijátékokat, stb.

EMMERLING A. gyárában

Budapest, IV, Gróf Károlyi-utca 26.

Árjegyzéket kívánatra díjtalanul küldünk.

Gyermekcsovik,

vas- és rézbutorok, paplanok, mairacok a legfőkételesebb kivitelben és legolcsóbban

HOCHMANN LAJOS cégnél

VII, Erzsébet-körút 4. (Gáncs-köszvény)

Beszélgetés Lázár Miklóssal, a Hegyalja új képviselőjével a négyhetes téli választási küzdelem emlékeiről

„Dolgozni, dolgozni, dolgozni az ország és a nép érdekében, mindig a gyöngébb pártján, amíg a mécesünk ki nem alszik...”

Tokaj, január 26.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Szerdán folyt le az országos érdeklődéssel kísért időközi választás a lokaj-mádi kerületben, amely mindazokat igazolta, akik biztosra vették: Lázár Miklós följényes győzelmét. Lázár Miklós még ma is a Hegyalján tartózkodik, sorra járja választókerületének tizenegy községét, hogy megköszönje a választók hűségét, kitartását és bizalmát.

Lázár Miklóst utján ujjongó lelkesedés kísérte.

Monokon és Mádon diadalpukkkal és lovasbandériummal, Szerenesen, Tokajban, Tarcalon, Erdőbényén, Mezőzomborban, Ondon, Réthán, Colopon és Tallyán koszorúkkal, virágfüzékkel, nemzetiszíni szalagos csokrok övönével, himzett szalagokkal halmozták el. A népszerű képviselő ünnepségeiben résztvettek azok is, akik a választáson az ellenpártja szavaztak. A Hegyalja zámánkos telbe tavaszit varázsolta a nép örömteljes lelkesedése és ragaszkodása megválasztott képviselője iránt, aki három néhez, kemény küzdelem után jutott a kerület mandátumához. Lázár Miklós minden pártjának vezetőibereivel fogadták, beláthatatlan tömegek élén. A képviselő mellett kijutott az örszűke és meleg ovációkból dr. miskolci Kócás György orvosnak, a Lázár-párt fűradhatatlan, önzetlen, az egész környéken köztisztelőnek örvendő vezérkari főnökének, aki régi, meghitt barátjának harmadik, most győztes választási küzdelemben vállalt vezető szerepét.

Az elmúlt négy napon tizenegy népgyűlésen beszélt Lázár Miklós,

mindenhol szabad ég alatt és minden községben sorra járta választóit, hogy egyenként is kezét szorítson velük. A fűlszabadult és örömtől mámoros Hegyalja községről-községre való látogatása szinte faradságosabb, mint az igazgatás teli választás volt. Lázár brochitikus, lázas megbetegedése szombaton már úgy elka- tagmasodott rajta, hogy szerencsés befűződés meggyűlése után az orvos teljes pihenést és nyugalmat rendelt számára. A Reggel munkatársra

Szerenesen beszélt Lázár Miklós képviselővel

és megkérdezte tőle, milyen ércsű föltti el most, hogy a nyolcvéves küzdelem eredményét: a Hegyaljai mandátumot elnyerte. Lázár, akit szemmeláthatólag megviselt a négyhetes választási kampány, elgondolkozva, rekedten felelt:

— Boldon és bűszke vagyok! Szívem esordultig teli van a Hegyalja iránt belával és szeretettel. A választás éjszakáján a vidék apraja-nagja rirrasztott. Ezer meg ezer ember sírva ölegetett, amerre csak jartam. Még ma sem tértem magamhoz az érzékenyülésnek és ragaszkodásnak ebben a virágos ciklonjában.

A fővárosban aligha érték meg a könnyeket, amikfől elborult itt mindnyájunk tekintete.

Nyolce év óta dolgozom a Hegyaljáért, jó egyharmadrésze a vidék lakosságának ügyes-bajos dolgával, panaszával megfordult nálam Budapesten, ugyszólván minden választómat neven ismerem, a nép is ismer, szeret és megért engem és így

a megyében egyáltalában nem volt meglepés a győzelemem.

Különösen, amikor a Hegyalján köztudomásúvá lett, hogy egyetlen illetékes tényező sem gondolt országos választásra és Stéll József főispán erélyes kézzel ércvnyit is szerzett a kormány akarataánk. Ot-hat községben, így Monokon, Mádon, Ondon, Tallyán, Erdőbényén, Mezőzomborban fűjegyzők, illetve adóügyi jegyzők még a megszkóit határon túl is befolyásolni igyekeztek a választás eredményét, de ezek

teljesen elszigetelt, felelőtlen terrorakciók maradtak.

Fűjér fűszolgabíró, Radácsy, vitéz Fűzesséry és Wieland szolgabíró urak példátadó pártatlanságot tanusítottak. Így aztán a választás, talán az egy Monokot kivéve, ahol választóimtal csak a késő esti órákban szavazhatottuk le, addig

a eszkörző hideg dacára egy jeges, havas udvarra terelték őket, ahol azonban kékrefagyva, kettős rendekben, mint a katonák kitartóitak, semmi följegyzésre érdemes incidens nem zavarta a választást.

— Hagytak-e nyomatok a képviselő ur lelkében a választás izgalmai?

— Semmit. Még két bukásom után sem, hát még ilyen fényes diadal után. Se gyűlöletet, se haragot, még neheztelést sem ércék, senki emberfia iránt. Nem is természetem. Különben is a választások után az a rendje a dolgoknak, hogy a választás láát, izgalmat úgy elfelejtik az emberek, mint egy hajnoki méceset.

Nézzem körül a Hegyalján, mintha lidércnyomás alól szabadultak volna föl a lelkek!

Itt, ahol a legnagyobbobbak a gondok és legkeze- rűbb a szegénység, esilognak a szemek és ritka vendég, mosoly ül az ajkakon.

— Mit szól a képviselő ur, most már a választás után a rágalmozóitól indított attackhoz?

— A professzionista rágalmozókkal és fölbujtók- kal végezzen az a fórum, amely erre egyedül hívott: a bíróság.

— Mik a képviselő ur legközelebbi terveit?

— A sok, szabadban mondott szónoklastól kizű hangsúlyvilladást és lázas tüdőürratot kaptam, amikből melöbb jó volna kigyógyulni. Nincs más kívánságom, a jó Isten minden egyebet teljesít!

— Aztán?

— Dolgozni, dolgozni, dolgozni az országért és a népért, amíg a mécesünk ki nem alszik...

Sz—y E—e

Tékozlás miatt gondnokság alá helyezték Mauthner Zoltánt, az ujpesti Mauthner-bőrgyár egyik beltagját

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti társaságok egyik ismert alakja volt egészen az utóbbi hónapokig Mauthner Zoltán, a hatalmas ujpesti Mauthner-féle bőrgyár egyik tulajdonosa, aki azonban legutóbb

teljesen eltűnt a pesti társaséletből.

Egyesek tudni vélték, hogy Mauthner Zoltán egy ansztriai idegyógyintézetbe vonult vissza, legújabbban az a meglepő hír szivárgott ki hozzátartozói köréből, hogy

a Mauthner-család gondnokság alá helyezte

a 30 éves, életvidám Mauthner Zoltánt. A gondnokság alá helyezési eljárást dr. Glücksthal

Samu indította meg a budapesti úrvaszkék előtt a Mauthner-testvérek nevében, akik

tékozlás

címén kérték fűverük gondnokság alá helyezését. Kérvényükben elmondották, hogy Mauthner Zoltán oly túlsótt mértékben költekezett, am mély

nagy vagyonával és jövedelmével sem állott arányban

és ezzel nemcsak a saját vagyonát veszélyeztette, hanem a Mauthner-család jó hírnevét is. A kérvényhez mellékeltek dr. Ranschburg Pál orvosi véleményét is, amely szerint Mauthner Zoltán tékozlása káros tünet. Mialatt a gondnokság alá helyezési eljárás folyt Mauthner Zoltán ellen, a fiatalembert rokonai egy Bécs melletti szanatóriumban helyezték el. Az úrvaszkék

helyt adott a család kérésének és ideiglenesen gondnokság alá helyezte Mauthner Zoltánt, aki ez ellen az intézkedés

ellen föll folyamodott a törvémszékhez, ahol még ebben a hónapban le is tárgyalják ügyét. A gondnokság alá helyezési eljárással párhuzamosan

egyezkedési tárgyalások

indultak a Mauthner testvérek között. Mauthner Zoltán nagyobb ősszeg ellenében hajlandó kiválni a cégből és minden további jogáról le is mondani, az általa kért ősszeget azonban testvérei sokalják és így megegyezés helyett egyre jobban elméresedik az a családi háborúság, amely Mauthner Zoltán gondnokság alá helyezésével indult meg.

BÁRÓ

EÖTVÖS

JÓZSEF

művei

uj olcsó kiadásban

jelentek meg

Karthausi, két kötet
Falujegyzője, két kötet
Elbeszélések
Nővérek, két kötet
Ünnepi beszédek
Magyarország
1514-ben, két kötet
Gondolatok
Politikai beszédek, két kötet
Költemények
Tanulmányok
Br. Eötvös József
életrajza. Irta: Voinovich Géza

A 16 kötet (4333 oldal) famentes papíron, 12 kötetben kötve ára

55 pengő

Eredeti teljes kiadások

RÉVAI KIADÁS

HIREK

A hegyaljai követhoz

— Lázár Miklós emlékkönyvébe —

II.

Hol is hagytuk abban minapi megbeszélésünket?

Talán éppen ott maradtunk, hogy a boldogtalan Magyarország térképén bármerre nézegetnénk: árvább és lelkesebb nép nem található, mint éppen azon a helyen, amely a mostani országban legszebb, legöregebb és legszivesebb hegyünket körös-körül lakja és hervad, elrongyosodott koszoru módjára ölelgeti mindig a börtöt; bár lélekzete, virága, ereje mind kevesebb.

De a téli koszoru, a hó alá temetett borostyán, az alvónak látszó vén szőlőtőkék alól fölbredt egy napon elcsmult álmából és fölkiáltott, hogy visszhangzott tőle a joggal és álomtalansággal küzdő sikság, amelyet a Hegyaljai tiszta időben Debreceeniz is látni lehet. Ez az árva koszoru, amelyet a hosszúságos teleken már régóta csak mesemondásból ismert a jégvilághoz szoktatott magyar Tüzföld, ez a régen rongyos, fonnyadt, már tüzelőnek se jó koszoru került elő hirtelen a Hegyaljain.

Télen szüretelték tán 1930-ban? — kérdené a kései kor olvasója.

*

A koszoru, amely a hó alól, a hegyek kínosából került megint napvilágra ebben az esztendőben nem egyenap azokkal a választási-érdempénzekkel, amelyeket az országos esaták után tuatszámra osztogattak.

Nem csak azért ritkább a hegyaljai pályabőr, mert egy várakozó, figyelemző ország szüzoru szemöldökei előtt vezették most hegyi dandáraikat Friedrich István, Kállay Tamás, az ifjú *Hadik Mihály* gróf és ifjabb dr. mikolci *Kovács Gábor*, a kilencszáz éves törvényhatósági közgyűlései főnökek, a kuruc szerencsi királyi közjegyzőnek, dr. *Kovács Gábor* bátyáknak fia, hogy a tiszta választás érintetlen szentségessége megint hitet ébresszen Magyarországon a már hitetlenkedőkben; nemcsak azért szállódtak a gondolatok az elmúlt napokban a tokaíji Kopasz-hegy felé, mert talán már latinvaló nem mutatkozott volna a magyar-ság előtt, amelynek az ablakán se kell ma-napság kipislantani, hogy fohászokdásra való lélekzetet vegyen a maga dűledző négy fala között; nemcsak melegezni, vizsgálatolni, ábrándozni akart a magyar fantázia a Hegy lábában fölpirosuló alkotmányosságánál; hanem bizvást a költő szavai világítottak a lelkekben: „*Titkos lánc nyul át a földön, összekötve aki jó.*”

A koszoru, az árva lelkek borostyánja az északeleti ország részben, a fejedelmi hegyek havából kizöldülve nagyobb dísz, de nagyobb teher is mostantól kezdve viselőjének, mint hármikor lehetne egy koszoru, amellyel a követeiket ékesítik.

A koszoru, a szegénység ajándékba adott koszorúja az esztendőben Hegyaljain. Azoknak az imádsága, akik esztendő őta tanulják a

déli nótákat, amelyeket a harangok mondogatnak mindennap a Tiszán túl, a Tiszán innen: „Nincsen kenyér, nincs kenyér!” — „Itt sincs, itt sincs!” — felelgetnek egymásnak a toronyok... Azoknak a koszorúja, a hegyaljai követ homlokán a koszoru, akik mindig csak reménytelenül nézik az időjárásit, akár jó, akár rossz; akiknek nincs örömeük se a télben, se a tavaszban, talán csak az esztendőben egyszer, hervatag őszben pillant erre a nap-sugár; akiknek csak árnyékát adja a Hegy, alját a boldogság, szárazságát a holi venyige... Nagyon ritka koszoru egy pesti hírlapíró birtokában, hogy aggodásunk szinte gondosabb, szaporább, aprólékosabb lett a pályabőr elnyerése után, mint valaha hittük volna, hogy a kétségnek nem lehetnek örömei. Nehezebb a győzelem után helyére kalauzolni a hegyaljai követet, mint a földadat szépséges horizontjait mutogatni előtte a kétségtelen győzelem előtt. „*Milyen furcsa füstünk árnya a tulsó tető haván!*” — idéznék ismét a költőtől, amikor a koszoru borostyánlevelein meglátjuk azoknak az árva szíveknek a remegését, a hó alá mentek, hogy ezt a hegyek-kínosét fölhozhassák a napvilágra. Az árvak koszorúját.

Krúdy Gyula —

— **Enyhe, csapadékra hajló idő...** Budapest vasárnap délel 1 fok meleg volt és a hőmérséklet az egész országban sehol sem szállt —2 fok alá. Hidegebb időjárás Európában csak a Balkánon volt. Olaszországban vasárnap megkezdődött az esős időszak és ezek az esőzések a meteorológusok véleménye szerint egy-két napon belül Magyarországra is el fogják érkezni. A meteorológiai intézet vasárnapi jelentésében az időprognózis a következő: *Telvébbrá is enyhe, csapadékra hajló idő várható.*

— **Pesthy Pál hazatért a szanatóriumból.** Politikai körökben múlt héten részvétet keltett az a hír, hogy *Pesthy Pál*, a kormánybárt elnöke hirtelen megbetegedett és szanatóriumba szállították. *A Reggel* vasárnap érdeklődött *Pesthy* egészségi állapotát iránt és azt a fölvilágosítást kapta, hogy a kormánybárt elnöke néhány napig csakugyan bent fektett a *Pajor-szanatóriumban*, de csupán orosz vizsgálat céljából. *Pesthy*nek encephalitis van, karlsbadi kúrát szorul, de *vasárnapra* már elhagyta a szanatóriumot, mivel *kurája* nem köti azzhoz.

— **Arlotta olasz követet ma ünnepélyesen fogadja Budapest.** *Arlotta*, Olaszországnak Budapestre kinevezett új követe, ma délután 3 óra 35 perckor érkezik meg a *Kéleti pályaudvaron* felesége és leánya kíséretében. Az új olasz követet dr. *Astis* ügyvivő vezetésével az olasz követség egész személyével, *Pignatelli* herceggel az élén, a budapesti faszó, valamint az egész budapesti olasz kolónia fogadja és az ünnepélyes fogadtatásból kivesszük részünket mi magyarok is. A meleg és szíves hang, amellyel Magyarország érkezése előtt az új követ kifejezte örömét, hogy hazáját nálunk képviselheti, élénk visszhangra talált a magyar társadalomban. *Excellenza Arlotta* családijával együtt nem csupán a szövetséges nagyhatalom képviselőjének kijáró tisztelet és megbecsülés, hanem *őszinte rokonszenv és barátság is fogadja* ebben a városban és országban, amely *évek óta igaz és meleg barátság tekinteli azokat a diplomatákat, akik a budapesti olasz követségnek hivatalos kötelezőikön fölül egy új és szebb magyar jövődó misszionáriusai a magyar földön.*

— **A modern fértől** jellemző a kifogástalan és praktikus frizúra. A *Gombina* Argentinó jól rögzíti a hajat, annak gyönyörű természetét fényt ad, anélkül, hogy zsírosít. Egy tubus *Gombina* Argentinó ára 3 pengő. Kapható drogériákban és gyógyszerárakban.

— **Zalesky lemond (?)** Varsóból jelenti *A Reggel* tudósítója: *Zalesky* külügyminiszter vasárnap hosszasan tárgyalta *Barfel* miniszterelnökkel és *Pilsudszky* marsallal a költségvetési bizottság egyik határozata ügyében, amely a külügyminiszter rendelkezési alapját kétféle módon csökkentette. *Zalesky*, hír szerint, *kijelentette, hogy amennyiben a szemj magávé teszi a költségvetési bizottság határozatát, lemond tárcájáról.*

— **Elmeegőyintezte akarta zártni magát egy körözött borjúgőzök.** *Szekszárd* jelentik: Néhány héttel ezelőtt *Soóky Ferenc* ógyallói borjúgőzök fölvetélre jelentkezett a szekszárdi elmeegőyinteztetben mint alkoholos émezevarban szenvedő. Időközben *kiderült, hogy Soókyt országsszerte körözik*, mert egy nagyobb összeget, amelyet borvásárlás céljára vett föl, saját magának tartott meg. Mintán *megállapították, hogy nem elegebég, a rendőrség letartóztatta*. Vasárnap beszéltették az ügyesség fogháza.

— **Baltazar püspök hazakerkezett Londonból.** *Debreceenből* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Baltazar Dészö* január 14-én *Londomban* és *Párisban* utazott, hogy — amit elutasítások mondtak azokat a szimpátiákat, amelyek különösen a külföldi haladó közvéleményben iránta élnek, Magyarországra javára fordítsa. *A püspök idejének legnagyobb részét Londonban töltötte* és csupán két napig tartózkodott *Párisban*, ahonnan egyenesen *Debreceenbe* jött. *Budapest* ten mindössze 2 órát időzve, hogy konventi ügyeit elintézzze. *A püspök vasárnap este 10 óra 10 perckor érkezett meg Debreceenbe* és a pályaudvaron az egyház hivatalos képviselői és világi előkelőségek fogadták. A küldöttek üdvözlése csupán annyit válaszolt, hogy *újút sikereseen tartja*, de *fáradsága* miatt részletesben egyelőre nem nyilatkozott.

— **Házasság.** *Fenyves Hildegárd* és *Páll József*, a kiftino, ismert hírlapíró, *A Reggel* és az *Esti Kurir* belső munkatársa, február 1-én *Bertalan* góknak. — *Wirtshafter Lilly* és dr. *Kain Bertalan* február 2-án tartják esküvőüket *Nyugyházán*.

— **Vasárnapi filharmónikus főpróba.** *Knappertsbusch Hans*, mű: *Cheni főzeneigazgató* az idei bérleti hangversenyek egyedi vendékkarnagya. E választást az a meleg fogadtatás indokolja, amelyben a közönség egy része öt minden egyes budapesti szereplése alkalmával külföldi, más szempont — figyelemmel a nálunk járt német karmesterek kiftino gárdájára (*Furtwänglerre, Bascha, Abendrothra, Clemens Kraussra, Bruno Walterre és Kleiberre*) — *aligha volna ugyanis fölhozható*. *Knappertsbusch* német lelkiismeretesség és ambíció tekintetében nem is marad az imént említettek mögött, csak *egyéni meglátásban és újrafeltöltésben*. Nem keres új utakat, hanem óvatosan halad a partitúra simein. *Veszélyese* még elmenyeket nem is tud kiváltani. — *Látványosság* azonban még mindig nagyon érdekes. *Mozart* „*Egy kis éjjeli zene*” című művének alapszínei tulerések voltak. *Beethoven* „*Eroica*”-ja viszont nem vált paléja alatt a démoni erőktől sarkalt hadvezér elemekkel vívott tízes ütközévé, hanem megmaradt gondosan előkészített hadgyakorlatnak, amely nem a történelem analiseibe, csak a szolgálati naplóba kerül följegyzésre. A hangverseny udjónsága *Waldemar von Baussarn*-nek, a berlini akadémia tanárának zenekari műve: *Gyermekségem hazájának* címét viseli. *Baussen* visszaemlékezéseit illusztrálja, idézi a gyermekkor szines naiv benyomásait és szeretettel megoszlottatja a zenekar tükreben. *Értéke* a megható őszinteség és hűség, amely egyébként az ősz professzor egész lényéből kisuárgzott, amikor a dobozón megjelent, hogy a közönség forró ünneplését megköszönje. *Knappertsbusch* firtal kongenialisan zenévelt. (V. M.)

— **Milanóban havazik.** *Milanóból* jelenti: Tegnap esett először a hó az idei télen. *A hóesés egész vasárnap tartott, úgy, hogy estére hó borította a lombard fűdroszt.*

— **Nagy antimilitarista szervezetet lepleztek le Franciaországban.** *Párisból* jelenti *A Reggel* tudósítója: Franciaország egész területét behálózó antimilitarista szervezetet lepleztek le a hatóságok. A kommuniszták által irányított propagandaszervezet központja, úgy lát-szik, *Elzász-Lotharingában* volt. *Strassburg* jelentések szerint eddig *öt katonai személyt tartóztattak le*, akik résztvettek az antimilitarista röpiratok terjesztésében. A főnökökület főleg a kaszárnyákban terjesztették. *Nancyban* is több letartóztatás történt az antimilitarista propaganda leplezésével kapcsolatban.

Minden jobb fűszer- és esemegeüzletben kaphatók már az eredeti

karlsbadi módszer szerint készült kétszersültjeink!

Glasner Miksa tápszergyár rt. VI. Király-utca 56. Telefon: 228-14

A hét szenzációja

FOX FOLLIES

hét szenzációja:

1. **Az élő hangskála.**
2. **That's you Baby.** (Tengerparti revüjelenet.)
3. **Breakaway.** (Mindenkí táncol.)
4. **Japán gyöngye.** (Élet a tenger alatt.)
5. **Suesie!** (Néger jazz-revü.)
6. **Big City Blues.** (Szilveszter a Broadway-n.)
7. **Finálé.** (A közönség is énekel.)

Még egy hétig!

Kizárólagos joggal csak a **ROYAL APOLLÓBAN**

— Beszűntette üzemét Magyarország egyetlen csipkegyára, mert a Társadalombiztosító nem akart tovább várni. Győről jelenteli *A Reggel* tudósítója: A győri csipkegyárnak, amely Magyarországnak egyetlen csipkegyára és valamikor virágzó vállalat volt, a közel-muliban fizetési nehézségei támadtak. Ennek oka elsősorban az volt, hogy a kihitelezett árúkat nem tudta követeléseit behajtani és így fokozatosan szorult helyzetbe jutott. A városnak már 13.000 pengővel tartozik *hathavi villanyszámla* fejében, de a polgármester, éppen a kérdés szociális oldalára való tekintettel, továbbra is engedélyezte a gyárnak a villanyáramszolgáltatást. Így a gyár ideig-óráig főm tudta tartani magát. Most, amikor éppen hatalmas megrendelést kapott, amely úgy néz ki, hogy el munkával és ki tudná segíteni nehézségeiből, *védratlanul a Társadalombiztosító Intézet kérésére árverést rendeztek el ellene. Az árverés híre megindult a laviná, jelentkeztek a gyár összes hitelezői, köztük a város is, amely kikapcsolta a villanyáramot. Kélszáz munkás került az utcára, köztük 136 olyan, aki már hat hete nem kapta meg fizetését. A győri társadalomban nagy meglepetést keltett ez az intézkedés. Gróf Zichy Jánost, a város országgyűlési képviselőjét, a gyár munkássága külföldtől kereste föl és hír szerint az ő közbenjárására a kormány igéretet tett a gyár közeli szanálására.*

— Vasárnap megkezdődött az Operaház Wagner-ciklusa. Az Operaház tíz estére terjedő Wagner-ciklusa vasárnap kezdődött a *Tannhäuser* előadásával. Nagy érdeklődéssel nézték az alkalommal *Pilinszky Zsigmond* szereplése elé, aki tudvalegleg ugyanezen szerepre *Bayreuthba* is szerződött. Van. Pilinszky meg is felelt a hozzá fűzött várakozásnak, hangja *fényben nyert, deklamációja folyamatosabb, szeszű alátámasztása határozottabb lett. Külföldön szerzett rutinja azonban korántsem vesztette el kapcsolát a kitűnő magyar együttesrel, amelyben Bodó Ersti, Székely, Páló, Böster, Hollay voltak partnerei. Az előadást Berg Ottó vezényelte.*

— Anatole France özvegyének temetése. *Párisból* jelenteli *A Reggel* tudósítója: Nagy részvét mellett vasárnap temették el *Anatole France* özvegyét. A párisi előkelő társaság és irodalmi világ a koporsó előtt *vegre megböcsöltöztette Francnak, hogy egykori házvezetőnőjét és szakácsnőjét vette feleségül. A temetés nagy pompával ment végbe, amely méltó volt Páris-hoz és a nagy író emlékéhez. Az özvegyet Neuillyben, France kriptájába temették.*

— Halálhíradás. Özv. dr. Somoai Lajosné, szül. Kohn *Berta* 54 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése január 28-án, kedden 13 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. új temetőben.

— Művészi sírkövek Gerenday A. és Fia, Flumet-ut. 7.

— Szüleit, öt testvérét és három nagynénjét arzénnel megmérgezte egy holland fiatalember. Amsterdamból jelenteli *A Reggel* tudósítója: A Keletflandriában levő Schalderode községben letartóztatták egy *Julian Braekmir* nevű fiatalembert. A gyannokok szerint arzénnel megmérgezte édesapját, édesanyját, öt testvérét és három nagynénjét, hogy magához kaparintsa e hozzátartozóinak örökséget. Három holttestet már exhumáltak és mind a háromnál erős arzémmegmérgező találtak. Braekmir tagadja, hogy a mérgezést elkövette volna.

Kis pesti notesz

1. Ertesüléseim szerint *Herceg Ferencről* legközelebb utat neveznek el.

2.

X. Y. kitűnő festőnk, egyébként előkelő funkcionáriusa a Fészeknek, szinten résztvevő a Fészekklub szombati nagy ülműversenyén. Efelőlajban már csak igen kevesen maradtak, köztük, azonban ott volt a festőművész is, akinek feltsége az egyik teremben az igazgatónál szápadtan várta az erdőnyű kihirdetését. A legizgalmasabb pillanatokban fölpatant a játéktérben ajtja s kiront rajta egyik fiatal írónk, aki nem véte észre a festő feltséget, odaszólt a társaságnak: *Na, hátta Istennek, X. Y. is kimult. A művész feltsége elszápad, nem szól egy szót sem, kimegy a teremből. Pélóra mulva egy nevetéget kézbesítettek az írónak a következő szöveggel: Engedje meg, hogy a „Bölcsődal” bécsi sikeréhez utólag a legszívóssebben gratulálhassak. Özevgy X. Y.-né.*

3.

Mészáros Ercint, a vívószövetség kapitányát egy nem is egészen komolytalan irritáció miatt lekötette az orvosa. „Kérlek” — telefonálja — „első három pont: feküdni, fekvádni, feküdni, második három pont: tejet inni, tejet inni, tejet inni.”

— Persze, ez nagyon kellemetlen, ugyebár! — Hát hogyné. Meg is mondtam az orvosnak, hogy *igy actán ne csodálkozom, ha komolyan beteg leszek...*

4.

Harsányi Zsolt két szindarabon is dolgozik, az egyikben *úchaza*, ha pedig a másikra kerül a sor

— *elutasik*. Most a „külföldi” darabját írja, a héten jött haza egy drozdai szanatóriumból, de szerdán újból elutazik vidékre, Bardibükkre a nővéréhez.

5.

Meghítt társaság volt jelen a minap dr. *Hetényi Imre* főkapitányhelyettes lakásán. Vasára után Hetényi Imre hatalmas csokorral lepte meg a feleséget, mert *aznap volt házasságuk harmadik évfordulója*. Mivel Hetényi nem borív ember, egy *éztshórrával a kezében állott föl* s így köszöntötte az emlékünneper alkalomával feleséget és családját. A régi újságíró és közéleti személyiség, aki oly sok alkalommal mondott szárnyaló beszédeket, e meleg évforduló alkalmával, *eltebeben talán először, eldélkényült* s szinte könyörgő megfahóvá mondotta el azokat a szívvel szívig terjedő szavakat, amelyeket az öröm miatt az ajkaira a harmincéves évfordulón...

6.

A *Szinpadi Szerzők Egyesülete* a bécsi *Concordia-ból* mintájára meg akarja rendezni a magyar *Író-bál*. Legközelebb megbeszélő értekezlet tartanak az *Író-bál* ügyében, amelyet a szezon egyik legzsébb s legexklusívabb mulatságnak terveznek a szerzők.

7.

Kétezer sürgöny, több, mint ezerötszáz levél, egyesületek, társaságok, kaszinók *üdvözlőiratának száza* érkeztek a fővárosból, a vidékről és a külföldről e héten *Lázár Miklósnak*, a Hegyalja képviselőjének, *A Reggel* főszervezőjének címére. Amint Lázár Miklos hozzerkezik és kipihen a négyhetes teli választás fáradsáimait, minden *üdvözlésre külön fog válaszolni*. Addig is mi, ezután köszönjük meg közel négyezer lelkes és kedves barátunk jóleső, újabb küldelméire ösztönző szeretenekeiváimait.

(e.z.)

— Ötvenzerlírás pályadíj *D'Annunzio*, a költő és katona irodalmi mellátására. *Párisból* jelenteli *A Reggel* tudósítója: A San Marino köztársaság párisi diplomáciai képviselője, *Garda, 50.000 lírás díjat tűzött ki* *oly irodalmi műre, amely D'Annunzio, mint költőt és katontá méltatja*. A pályázat nemzetközli, a pályaművek benyújthatók olasz, francia, angol vagy német nyelven. Bővebb fövilágosítást ad: *Mondolend, I. Via Maddalena, Milano.*

— Vasárnapj verekedések és szurkolások. Szombatról vasárnapra virradó ószaka a Váci-úton egy öttagú társaság összeverekedett. Verekedés közben zsebkéssel összeszurkálták egymást. *Záborcsy Mihály* 32 éves és *Kovács István* 57 éves gépmunkások a mentők székliájába mentek, ahol súlyos hátszurkásukat bekötözték és mindketőjüket a Rókus-kórházba szállították. — A Nemethi-utca 50. számú ház előtt *Kollár Pál* 39 éves távíromunkást ismeretlen tettes *felbeszurta*. A mentők súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték. — Vasárnap kora hajnalban a Főth-ut 27. számú házban levő 38. rendőrszobára hívták a mentőket. Ott találtak *Brosi Mihály* 48 éves takarítónál, akit az egyik környékbeli vendéglőben *székkel felbentíttek*. Súlyos sérülést a mentők a Rókus-kórházba szállították.

— Vászón és damasztárvasár, amelyről már mindenki asszony beszél. *Kohn Bernát* (Király-utca 23. Csokoládé udvari nagykereskedésnek egy részét lepteti és orlári raktárát olson bocsátja áruba. A lecsébb asztali garnitúrák, néha damasztelengyek, zsebkönyvek, stb. megtepen olson kaphatók.

— Halálra gázolt vasárnap az autó egy felírónót. A Vámlház-körút 10. számú ház előtt a Bp. 16—617. számú autótaxi vasárnap elgázolta *Bodor Sándor* 40 éves felírónót. Mire a mentők megérkeztek, az asszony már *halott volt*. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— „Ugy ne fájon kend, mint az öreg, akit megfojtottam!” *Sopronból* jelenteli *A Reggel* tudósítója: A sopronmegyei *Babot* községben az elmúlt év december 9-én meghalt *idő. Vörös Vendel* gazda, aki *egygyonát* még 1920-ban átadta fiának, ifj. *Vörös Vendelnek* és azután együtt lakott lálval, menyével és négy unokájával. A múlt hét szerdáján *Scabó István*, ifj. *Vörös Vendel* nő testvérétárja *megfenyegette egyik szomszédját* ezekkel a szavakkal: „Csak jól vigyázzon kend, *egy ne járjon, mint az öreg Vörös Vendel*, akit megfojtottam!” Az esetről jelentést tettek a csendőrségen, amely *Scabó István* *érintzbe vette* és *idő. Vörös Vendel* holttestét exhumáltattn. *A holttest nyakon fojtogatási nyomokat találtak*, a belső részeket pedig fölküldték Budapestre *vegvizsgálátra*, mert egyes vállalások szerint az öreg embernek néhány nappal halála előtt *mérget is adtak be*.

— *Márcy* vasárnap győzött *San Romóban*, *San Remóból* jelentik: *Márcy* vasárnap játszmat nyert az *olasz Romi ellen*.

Mindenhol Mindenki Mindig

Dr. Oetker féle süteport használ!

A 127 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi dr. OETKER-gyár

Budapest VII. ker., Conti-utca 28. sz.

— '68

Sifon, ismert rek. — 1.10
 lamminőségűnk P
 Kelengyekülönlegesség, kiváló ágyamintauság, duplazás, P 2.—
 Lepezőkifőnlegesség, P 1.95
 kűtő ára
 kitűnő írótürrűnköző, P
 feltűnően olcsó ára

Kávékészlet, 8 személyes, színes szőffel, P 4.50
 Étkészlet, 140/140 cm abrosz és 60/60 cm szalvéta, P 8.—
 Fehér damasztabrosz, darabja E 3.80

Crepe Satin, kiváló 30 minőségűek P 11.80, 9.50
 Crepe de Chine, P 6.80, 5.80
 „Lame-Satin”, nagyon kedvelt, anyag esztélyi ruhákra P 4.90

Telisz-telnel, kiváló 30 minőségűek, P — 88, 7.8
 Mintázott baroktok, feltűnően színtartók, P 1.25
 Mosódedlén, jól moshatók, divatos minták P — 75
 „Oxford”, a legkedveltebb tartíng anyag E 1.60

CALVIN TER 7
 KÁRÓLY KRT. 10
 ANDRÁSSY UT 4

Jövő vasárnap a kiskörösi nagygyűlésen Kimondják Nagyatádi régi kiscgazdapártjának országos ujjaalakítását

(A Reggel tudósítójától.) A mezőgazdaság helyzetének romlása következtében nőttön-nó a kiscgazdatársadalom elégedetlensége és országos mozgalmak indulnak meg. Nagyatádi régi kiscgazdapártjának föltámasztására. Ezzel a címmel először Herceg Sándor volt országgyűlési képviselő hívott össze 1927 július 30-ára nagygyűlést, melytől azonban ez a terve nyilvánosságra került, a legfontosabbakban vádakat emeltek ellene, amelyeknek ügyében a legfelső bíróság négy héttel ezelőtt mondotta ki a föltüntetést. Harmadféltendőre volt szükséges a Herceg ellen emelt vádak teljes tisztázására és mivel e harmadféltendő alatt egyáltalában nem javult a kiscgazdatársadalom helyzete, Herceg érintkezésbe lépett dr. Mózes Sándor kiskörösi ügyvéddel, a Nagyatádi-párt régi ügyészével, akivel megbeszéltek, hogy

Jövő vasárnapra országos kiscgazdanagygyűlést hívnak össze Kiskörösrre.

Vasárnap a románok áttették a határon egy tíz éve körözött rablógyilkost. Debrecenből jelenti A Reggel tudósítója: A román hatóságok vasárnap áttették a határon Mester Antal ünküncsét, akit a magyar hatóságok rablógyilkosság miatt tíz év óta köröztek. A esendörök Mestert mindjárt a határ átlépése után elfogták és a debreceni ügyészségre szállították. Mester még a román megszállás idején megölte Bihar-nagybajomban Mór Széki kereskedőt, akkor azonban nem sikerült kézrekeríteni. Vasárnap Freinshberger Jenő vizsgálóbíró kihallgatta Mestert, aki nagy meglepetésre előadta, hogy a gyilkosságért már megbűnhődött, mert a románok elfogták és 15 évtendőre elítélték. Büntetését később leszállították és szabaddalrahelyezése után most áttették a határon. Minthogy Mester állításait nem tudta bizonyítani, a vizsgálóbíró diplomáciai úton megkeresi a román hatóságokat, igaz-e Mesternek az az állítása, hogy ott elítélték és büntetését kiöltötték.

Vasárnapi hangversenyek Vasárnap délelőtt tartotta meg szerzői matinéit Tarnay Alajos, a Zeneirovászati Főiskola tanára a Bolvárosi Színházban. A műsoron Peiták Sándor, Szep Ernő, Fali Tamás, Gárdonyi Géza, Szávay Zoltán és Beltai Jenő versre írt dalok, továbbá hegedűdarabok szerepeltek. Tarnay új dala hátsó feladatot jelentettek a közreműködők számára, akik közül Elker Sidónia hajlékony orgánájával, Dobos Annie intelligens, újonnan előadókészségével, Balhu Anna mély érzésével, Böler Endre pedig patetikus előadásával aratott sikert. A bravuros hegedűdarabok Kovacs Jenos személyben kitűnő interpretációra találtak. Egy fiatal német zongoraművész, Iste Jentsch-Freytag mutatkozott be vasárnap este a Zeneakadémia kamaratermében. A hannoveri művész Pombauer műnőcsém tanár növendéke volt és így az előadott romantikus művek, Brahms és Chopin balladái, továbbá a fiatal lengyel-német zeneszerző, Kletzi Pál „Fantáziá”-jának bensőszerű előadása, részletkező menő frazzósága, könnyed billentése által stilszerűen tükröződtek vissza komoly egyéni fölfogásában.

Csehországban légegett egy nagy vegyi gyár. Máhrisch-Ostrauból jelenti: Vasárnap reggel 6 órakor a brunschauer vegyészeti gyárban tűz tört ki. A tűz a fűtőteremben támadt és rövidesen átkapott az anhydrid előállítására szolgáló hat épületre. A roppant hőseg lehetetlenné tette, hogy az égő épületeket megközelítsék, úgy, hogy az égő gyárrészt megmentésére gondolni sem lehetett. A kivetnül mintegy 100 tüzoltó munkája a szomszédos épületek védelmére szorított és ezeket sikerült is megmenteni. Az anhydridtelep hat épülete közül négy teljesen leégett. A tűz okát még nem lehetett megállapítani. Vagy rövidzárlat, vagy kipattanó szikra okozta. A kárt több millió csekkoronára becsülik, amely biztosítás révén megtérül.

„33 női pálya”, dr. Léndré Edít most megjelent könyve a pedagógiai, egészségügyi, szociális, gazdasági és művészeti hívatásokat ismertheti. A pályaválasztás előtt álló leányok útmutatást találnak benne a kiképzés módjaira, az elhelyezkedési lehetőségekre, a testi és lelki követelményekre vonatkozóan. Az izlészesen kiállított könyvet, amelynek ára 1 pengő — a „Dolgozó Asszonyok Lapja” (VI. Jókai-utca 4) adta ki.

Kis színház + Nagy siker
Alacsony helyárak + Magas színvétel
 Eredmény: **Naponta táblás ház**
a Bethlen-téri Szinpadon
 Jegyrendelés délelőtt 10 órától. Tel. J. 443-76
 Helyárak 50 fillértől 3 pengőig
 Elővételi díj nincs!

A Duna-Tisza közének kiscgazdái rekordszám-ban fogtak erre a nagygyűlésre fölvenni, úgy, hogy a régi Nagyatádi-féle kiscgazdapárt föltámasztását a mozgalom szervezői most már bizonyosra veszik. Ennek a szervezkedésnek két érdekes mellékhatása is van. Az elégedetlenkedő kiscgazdák ugyanis

fölszólították Meskó Zoltánt, Kiskörös képviselőjét, hogy lépjen ki a kormány-pártból,

csatlakozzék a kiscgazdatársadalom „függetlenségi mozgalomhoz” és ennek dokumentálására jelenjék meg a kiskörösi zászlóbontáson. A kiskunhalasi kiscgazdák még energikusabb lépésre határozták el magukat képviselőjükkel, báró Prónay György földművelésügyi államtitkárral szemben: leuciben kérték föl a kormány-párt vezetőjét arra, hogy Prónay bárót mondassák le mandátumáról.

Olasz csapatok elfoglalták Fezzan fővárosát. Rómából jelenti A Reggel tudósítója: A Tripolisba vezényelt csapatok hivatalos jelentés szerint Fezzan fővárosában, Mursikban kitűzték az olasz lobogót. E nagyjelentőségű esemény alkalmából a tripoliszi kormányzó és az olasz gyarmatiügyi miniszter táviratokat váltott. A gyarmatiügyi miniszter táviratában ki-jelenti, hogy Fezzan elfoglalása azt jelenti, hogy Olaszország végleg megvetette a lábát ebben a gyarmatban.

A fa- és szénkitereskedők vasárnapi nagygyűlése. A Fővárosi Fa- és Szénkitereskedők Egyesülete vasárnap délután közgyűlést tartott. Schimnauer Mihály elnöki megnyitása után a közgyűlés elfogadta a szánimpostákra azt az ajánlatát, hogy egy fővárosi szénkitereskedő akciójának ellensúlyozására minimumálisan öven látják el a szénkitereskedőket papircsökkentéssel és plombákkal. Ezután elnökkel Schimnauer Mihályt, ügyvezető elnökké Berkó Antal és Fodor Mihályt, ügyészé pedig dr. Kallay Miklóst választották meg.

Vasárnap ünnepelték az ötvenéves „Egyenlőség”-et. A magyar zsidóság vasárnap ünnepelte az „Egyenlőség” című ismert zsidó hetilap felszabadulás jubileumát. Délelőtt az ország izraelita egyesületei emlékülmeget rendeztek Szabolcsi Miksaak, a lap megalapítójának sírjánál. A virágos sírnél Szabolcsi tisztelőinek sorában megjelent a Hajdu Marcell, Székely Ferenc, Grauer Vilmos, Zolner Emil, Gábor Gyula, Aranyi Ignác, Endrei Leórik és Rosenberger Sándorok vezetésével a zsidó egyházi szervezetek száztíz küldöttsége. Hevesi Simon főrabbi ünnepi beszédet mondott, este a Lloyd-teremben folytatódott az „Egyenlőség” jubileumának ünnepe. Háromszáz terített banketten gyűltek össze a zsidó közelet jelselei. Számos fölszólalás hangzott el a banketten. A hírközseg nevében Stern Samu elnök beszélt, majd Hevesi Simon főrabbi szözlalt föl, méltatva az „Egyenlőség” érdemét. Beszédet mondottak Sándor Pál, Baracs Marcell, Dési Géza, Gal Jenő, Bródy Ernő országgyűlési képviselők, Glücksthal Samu és Vészi József fölszólaló tagok, valamint Várossy Vilmos és Kóbor Tamás az Újságírók Egyesületének nevében.

A világitás fontos kérdésével foglalkozó technikusokat utabban az a nehézség támadt, hogy a hálózati áramot nélkül olyan izzólámpát állítsanak elő, amely kiküszöbölje az égésségélyt, szemét rontó káprázást. Ezt a földület hosszú idő után most sikerült megoldani a toteszta alakú új tungsten-nyomógáz-lámpával, amely ugyanannyira kerül, mint az eddigi világos izzólámpa, azonban káprázatmentes, kellemes, enyhén fénst szolgált. A Tungsten-nyomógázlámpa rövidesen minden más izzólámpátud ki fog szorítani, mert olcsó és kellemes, enyhe fénst, égésségű világitást biztosít.

AUTÓ ÉS MOTOR

Sok bukkással, de súlyosabb baleset nélkül végződött a BSE téli megbízhatósági motorkerékpárversenye

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt rendezte meg a BSE téli megbízhatósági motorkerékpár versenyt. A start a Pilatori-gátnál volt, majd a Szentendrei úton, Budakalászon, Luppamajoron, Pomázon, Csobánkán, Pilisvörösváron, Pilisszentivánon, Solymáron, Hídegrúton a Nagykovácsi-úton, a Delmár-kesergrén át a Szép Juhászhoz, majd a János-hegyi szertintuen keresztül a jánoshegyi kilátó mellett felállított célhoz vezetett az út. A táv 56 km. volt.

54 startoló közül 26 ért a célba.

A pálya sok helyen jéggel borított volt, úgy, hogy nagyon próbára tette a versenyzők képességeit. Különösen Csobánkánál és a Delmár-kesergrénel volt igen nehéz az útszakasz, s ezeken a helyeken nagy torlódás volt tapasztalható. Egvedül Kosma és Sabrnák ért föl ezeken a szakaszokon bámulatos biztonsággal. Csobánkán könnyen végetesse válható szerencsétlenség történhetett volna, ugyanis Gárdonyi (Hungária) tenyletrést szenvedett, s kenytelen volt utján megszakítva megállni. Közvetlen utána Stigeti (MAC) száguldoit, aki látva az út szelén vesztéglő gépet, azonnal fekezni kezdett, de gépe a jeget uton hozzácsuszott Gárdonyi gépéhez, s utasa a két gép közé szorult. Ezenkívül még egy kisebb sérülés történt, Lukavics (KMAC) röviddel a start után bukkolt, de ennek ellenére végig ment a távon.

A legjobb időt Sabrnák (BSE) érte el Velocette-gépen.

de minthegy két percet a limit előtt érkezett a célba (58 perc alatt), a versenyből kiesett. A verseny kitűnő rendezésben folyt le, ami Kovácshegy Vilmos szkv. főjegyző, Kovács tanácsos és Szántó titkár érdeme. A verseny utána a Hungaria Automobil Club megkoszoruzta azt a helyet, ahol Karnert 1928 májusában a Tourist Trophy alkalmával halálos szerencsétlenség érte. Az ünnepi beszédet Festélich Pál gróf tartotta.

A részletes eredmények a következők:

- Szólómotorkerékpárok 175 km-ig: 1. Lukavics KMAC (Francis Barnett) 1 óra 12 perc 40 mp, 2. Komlóssy BSE (Monet Goyon) 1:13:42 mp, 3. Papay KNAC (Radco) 1:14:05 mp.
 250 km-ig: 1. Baranyai HAC (Püch) 1 óra 12 perc 30 mp, 2. Kiss HAC (Püch) 1:12:55 mp, 3. Hóra BSE (Jamae) 1:13:55 mp.
 350 km-ig: 1. Zamaesnik HAC (Motosnche) 1 óra 13 perc 05 mp, 2. Suster TTC (Doutlas) 1:13:45 mp, 3. Valentinyi HAC (Chater Lea) 1:14:40 mp.
 399 km-ig: 1. Géczy BSE (BMW) 1 óra 11 perc 30 mp, 2. Kovacs HAC (BSA) 1:14:25 mp, 3. Tóth e. k. (Rudge) 1:17:20 mp.
 Oldalkörök 350 km-ig: 1. Wittenberg TTC (Humber) 1 óra 26 perc 50 mp, 2. Kovacs BSE (Chalthorpe) 1:33:57 mp.
 350 km-ig fölül: 1. Dely BSE (Radco Jax) 1 óra 16 perc 50 mp, 2. Czujba HAC (BMW) 1:17:20 mp, 3. Krizsanovics BSE (Raleigh) 1:18 p.
 A teamben: 1. BSE (Gey, Dely, Krizsanovics), 2. BSE (Hóra, Komlóssy, Kovács).

+ Autó- és motorklub alakult Bonyhádon. Bonyhádról jelenti A Reggel tudósítója: A megyei Autó- és motorklubjainak vasárnap megalakították Bonyhádon a Tolmácshegyi Autó- és Motorklubot. A klub elnöke Bartal Aurél, tanácselnöke pedig Dory Frigyes lett.

Kacagó esték a Terézkörúti Szinpadon!
 Kezdetre 9 órakor

DOUGLAS
NAGY NÉGER REVÜJE
 szombaton először a
ROYAL ORFEUMBAN

1. Louisiana otthon
2. A szivtelen vasutpenztáros
3. Szökés a newyorki expresszen
4. New-York
5. Artistacélet a néger színházban
6. A boldogság kapujánál
7. Rastus álma
8. A nagy néger kabaré
9. Lakodalm az ültetvényeseknél

52 néger szereplő néger vokál-kórus néger görliök exotikus díszletek legújabb néger slágerszámok néger jazz-zenekar. A nagy néger revü a Royal Orfeum teljes műsorát betölti

Jegyek az összes előadásokra már válthatók

Világszenzáció!

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit álmodott ma reggel?

— Egy fiatal emberről álmodtam, egy ifjú és ambiciózus pesti fiatal emberről aki boldogtalan árvaságában a pesti aszfaltton ádóngoa, egy szép napon elhatározta, hogy mindenáron karriert fog csinálni... Szeretném megvédeni azt a fiatal embert attól a vádtól, amelyetől az irodalmi közvélemény törvénytörési folyosói, első darabjának bemutatója óta oly hangosak, nevezetesen attól, hogy karrieresinálási eszközeiben oly kevésbé volt válogatos s a nyílt és még etikailag is becsülhetőbb irodalmi utonállás helyett — amely, ha sikerül, eredményeiben is teljesebb s komolyabb sikerrel járhat — megelégedett a besurranás homályos előszobai dícsőségével. A fiatal emberről mindenki tudja néhány nap óta, hogy reménytelenül ostromolja szerelmi vallomásaival a Muzsát, hogy tehetőségtelen és semmi keresnivalója az elysiumi herkek tájékán. Mégis, hogy került ideig, a lámpákig, amelyek jéngüket egyforma szentelenséggel pazarolják: a genie álmlétkodó vonásaira s a pufók pófadeska festett murilló mosolyára? Isteneim, ez igaz: a fiatal ember megállt egy este egy hirdetőoszlop előtt, megtanulta egy színházi plakátról könyve nélkül egy szép, kedves, okos és tehetséges színész nő nevét, aztán hazament és könyvet irt a színésznőről, aki halálból kinevezette újságvivőnek. Ilyen minőségében aztán addig-addig ügyelgett a színházak bírós állbörfolyosóján, amíg az "odeur du mastix"-tól becsipce, mámorában elhatározta, hogy — darabot ír. Nem az író saját szívével, vajudó, darabokra szakadó lelkevel, ő, nem. Csak olyat, amelyet biztosan el is játszik valaki. Így született meg az „Atomkirályné”....

— Fedák...

— Igen. A nagy színész nő, akinek szívét meg-

dobbantotta, szeméit elképrázattá a legendából tündöklő alak jéngje, nem látott, nem hallott, nem kérdezett, csak szívéhez szorította a szerepet s megjelent vele a színháznál, hogy el akarja játszani. Hibáztatói nem lehet érte: olyan asszony, pláne színész nő, a világon nincs, akét meg ne cjtene a glória, ha orzott is s ha csak egy pár óráig is tündökölni a homlokán s ha csak a színpadon is. Egy költő segítségével persze, ez a glória valóban tulsültötte volna a reflektorok tüzét s nem hánvadt volna le a színész nő homlokáról előadás után sem. Így azonban az áhítat, a rajongás, a hódolat és elfogadott tisztelet csak a néma dagverotynnek szól, aki ha a pesti fatámlerben nyelvében megszólal, bosszant, fölháborít s régül a nézőtérrel kikergel. Nincs arra elég dícséret, devót elismerés, álmélkodó jelző, amely Fedák érdemeit kellő plaszticitással leszőgezhetné, amelyekkel szerepének s a darabnak életveszélyes bárgyúságait (tehetségének rádium-szuggesztivitásával) parirozni tudja. Főleleandra és állényegülve a Szépségesnek, Jóságosnak nemcsak az alakjába, de a lelkébe is, annak nemcsak a ruháiban, de amennyire a szerep engedti, illetve amennyire ebben meg nem akadályozza, a szívével is, valamely konok hit földöntúli szerelmével kíséri és kísérti a lehetetlent s hangjának simogató gyöngédségével, tekintetének kényörgő bánatával fölébresszi és ébron tartja az elnézést s a megbocsájtást — a rendkívüli produkció kedvéért. A szerző bizony jól tette, hogy a lámpák előtt annyiszor a kezére borult csókjával. Isten nevében elnehet, bántódása ne essék....

— ?

— A kérdőjeleket ezzel le is töröltük a lábdíróról, itt már többé semmi sem kérdőjeles.

Az előadásnak, Fedákon kívül, két másik eseménye is van. Az egyik Beregt Oszkár parázsló alakja a színpadon, a másik a díszlettervező Batthyány Gyula, rendkívüli, az unott sablonok kereteit szárnyaló fölényvel áttörő merész és vakmerő tehetsége. Beregi sötét fónusban tartott, mélyen zengő, komor lírája, a gróf lehetetlen panoptikum-bábujába pillanatokra még életet is lehel. Elragadtatva hallgattuk ezt a tüneményes hangot... Batthyány Gyula egy csapásra uribált. Színei érzéki fantáziáról, forró intuícióról lesznek bizonyítást, a magyar színpad nehezen védekezhette a fölkeltöttség vádjá ellen, ha nem álltanó a gróft sietve s ujjongva legjobb munkatársai élére — addig is, amíg Newyork egy Holly-wood el nem kábelzi... Meleg, fölényes s izgalmasan érdekes Molnár Aranka Ferenczy Idája. Zala Karola újabb kabinettalkékta mellett Vándory melankólikusan rokonszenves fájerece és Dénes György szenvedélyes kapitány tarthat elismerésre számot. Jávor csak a ruhátára gazdagságából adhatott ízelítőt azon az egyetlen jelenetén kívül, amikor az anyja nyakába borult... Minden egyéb, a kilocagló-sok, az intrikák, a császár cseksókriffellenes rövid lovaglókabátja, botja, sapkája, a királynő budoirjában, a katonai érdemkereszt az oros — s a Károly-csapatkereszt az másik ar nyakában! —, végül a Szent István-rend nagykerecsijének szalagja egy 25 éves angol kapitányon, a magyar testőr Ocskay brigadéros kosztümjéről nem is beszélve, az előadásnak azon karizmumai közé tartoznak, amelyek táplálhatnák ugyan az olesó gungyolódást, de műtsem edlőztatnak azon a tényen, hogy a színdarab Fedák s mindazon dekoratív külsőségek kedvéért, amelyekkel tehetséges emberek a színmunkáló Erzsébet-figurának segítségével siettek, mint — néma képek sorozata a publikum legnagyobb érdeklődésére számíthatna. Persze, beszélniök nem volna szabad. Vagy — rájuk kéne bízni, hogy commedia dell'arte-szerűen azt mondják, ami éppen eszükbe jut... Ezzel az ügyet a lovagiaság szabályai szerint máis is befejeztük....

— „A király” a Kamaraszínházban?

— Ez igen! Szeretném fölszólítani az inént sarkoba állított ifjú embereit keresztül az egész ifjú nemzedéket, hogy üljének be egy ilyen Csehov-előadásra és — tanuljanak! Nem

A HANGOS UFA

magyar dalokkal és magyar zenével

hozza

új nagy filmjét:

MÁRIA TERÉZIA

A nagy magyar királynő idillikus regénye

Főszereplők: Lil Dagover és Petrovics Szvetiszláv

Ragyogó hangos művészfilmek:

TITTA RUFFO

az énekesek királya

DEVEY az aranyhangu néger csodabasszista

Noé zárkája
hangos trükkfilmparódia

Hangos hírek
a világ minden részéről

PREMIER MA!

Szerdától kezdve a

CORVIN SZÍNHÁZ

is

HANGOS

MŰSORT ad

szegyen az! Mennyire él minden fő- és epizód-figurája, mennyi életet sejtet minden szerepe mögött, milyen érdekes — mert igaz és tévedhetetlen — mindaz, ami a színpadról lezsony. Ennek a negyedszázados színjátéknak mennyire nincs naftalinszaga, milyen keréssé lépte be ezt a drámai történetet a lepergő évtized finom homokja! Lásdát, uraim, ebből a hamisítatlan materiából szobájk az öröknek szánt mind új dolgokat... A szereplők megérdemelnek minden dicsőretet. Hettyei Aranka egy vénülő szerelmes hölgnő nem könnyű szerepében finoman és szellemesen perszifál. Tőkés Anna, mint orosz vidéki leány szép és egészséges, mint az ágon a kiesettől cseresznye. Gyönyörű erdélyi magyar nyelvet úgy beszél, mint a legszebb hegedűhang... Környey Paula — aggályos, szomorú orosz leány — izóán érdekes és nemesen egyszerű. Pethő Attila híres orosz íróját mintla megszólalásig eleven modellekről mintáta volna... (Bánffy Miklós és Hercegy Ferenc jut eszünkbe.) Uray Tivadarnak kevésbé van regisztrálva a ró szótól Konstantin. Ebben a boldogtalan fiatal emberben nélkülözök a kis Uray mindig üdítő humorát. Gál Gyula, Nagy Adorján, Gyergyai, Nagy Teréz: csupa miniatür szerep, amely dicsap a monumentálisba. Fehér Gyula egy árnyalattal hangosabb, mint a többiek... Tudja, milyen remek ensemblejáték az, ahol az ember ilyen hajszálnyi elhajlást már észrevesz?

— Egyebekben?
— Egyebekben a héten újból három premier lesz, az olasz jámborsínház vendégszerelését nem is számítva. Nevezetesen az új Hasenclever darabát a Belvárosiban, az új Kardos-operettét a Városiban: a „Napoleon rendet csinál” és a „Biarritzi Vénusz” bemutatóját csütörtökön lesz, pénteken pedig a Szomorú-darab bemuta-

tójára kerül a sor a Vigben.

— A „Biarritzi Vénusz”-t leltöltötték?
— Ugyan kérem, ügynöki okoskodás az egész. (Kardos Dumira most visszajár egy kicsit az a rud, amellyel ő járt rá eddig más darabokra.) Információim szerint a premier föltétlenül meg lesz, mert az ügynökségnek nincs igaza. De van az ügynek egy mellékességhibája is, nevezetesen az, hogy az ügynökség képviseletében egy szerző ellen a Színpadi Szervezők ügyszé jár el! A színpadi szervezők egyesületében szöveg fogják tenni Palágyi dr.-nak ezt az inkompatibilitását és — joggal!...

— Nem jeltük Dumit...
— Egyéb események, amelyek előrevetik árnyékukat: Hatvany Lili új darabja (ugyanasak a Vigben), a „Ma este vagy soha”, amelyre a szerző már terminust is kapott. Végül pikantériaképen egy másik Hatvany-darabról: Hatvany-Winsloc Christa új darabot írt. A Belvárosi Színháznak nyújtotta be, mint hogy magyar „Uraufführungot” szeretne... Ő azonban még nem kapott terminust. A Belvárosiban egyébként értesüléseink szerint legközelebb másorra tűzik Longyel Mengyhért „Tihamer” című színdarabját, amelynek „Uraufführung”-ja tudvalegőleg Berlinben volt tavaly. Amelyre igazán kíváncsiak vagyunk már mi is.

— Mi is. Addig is?...
— Egy jó szót még a Terézköriúti kitűnő reprizműsorról, amelyet a kabaré legnagyobb slágereiből állítottak össze, végül a Royal Orfeum érdekes terveiről: a februári egész estét betöltő néger revü alatt Zerkovitz Béla vezetésével bunéré indul a társulat; amit ugyancsak tudvalegőleg megtehet, mint hogy márciusban Grock játszik a variétében!

— Gróss! Még egyebekben?
— Addig is mulatni kívánom ön annak a belvárosi clárusit fiatal embernek a szeren-

cséjével, aki két héttel ezelőtt két pár cipőt adott el két newyorki hölgynek, anyának és leányának. A miss másnap is bejött, hogy megmondja mennyire meg van elégedve a cipővel s utána rendelt még hat párat a maga és a mamája számára is. És azután minden nap bejárt cipőt próbálni, mígen valamelyik nap már a fru kezében felejtette a — lábát és házassági ajánlatot tett neki. A fiatal ember természetesen igent mondott. Ez az új esztendő első nagy karriéréje... Ez történt — alatt. Végül történt valami jünt is: a fiatal gróf, aki világszerte feleségét annakidején családjának leghevesebb ellenkezése ellenére is elvette, majd a Casino nagy meglepetésére csakhamar el is vált tőle, újabb vőlegény. A menyasszony egy volt külföldi követlünk leánya, az excellenciás papa jelenleg igen magas pénzügyi stallumot tölt be. (Egyelőre minden külön értesítés helyett.)

* Fodor-bemutató Párisban. Párisból jelenti A Reggel tudósítóját: A Potinier színházban kedden este mutatják be Fodor László vigjátékát, a Templom egészét, amely itt a „Banque Eve” címet kapta.

* A Szimphonikus Jazzzenekar pénteken, január 31-én tartja ezidén immár a harmadik bemutatónagyszerűségét ugyanasak a Zeneakadémia nagyszínházban, ahol ezáltal Stravinsky; Rag-time-ja, Zsolli Nándor; Szatir és a Driádok, Lehár, Brown, Zamecnik, Turk & Ahlert, Gerler, Viktor, Bullisa Lajos, Rubinstein, Glaminade, Billy Mayerl, Arthur Lange, Molnar J., Antal, Rékai Miklós, Harris & Young és Jossel szimphonikus jazz-kompozíciói szerepelnek műsorán. A népszerű zenekart, amelynek valamennyi tagja az Operaház művésze, Rékai Miklós karnagy vezényli. Jegyek 1-5 pengőig Rózsavölgyénél (Szerzyita-ter 1). Színházi Életnél (Erzsébetkörút 29). Mentornál (Andrássy-út 17) és a Zeneakadémia portánál válthatók.

A Váci-utcai korzó legújabb szenzációja Székely Aladár képe Miss Magyarországról
Beszélgetés a magyar művészi fotográfálás uttörőjével

A Váci-utca 18. szám előtt esőület... A ki-világított kapualjban hölgyek és urak nézik a kis Pabst Mária, az idej magyar szépségkirálynő fényképét. Talán *egyetlen fénykép sem jellemzi oly kitűnően ezt a kedves, leányos és úde fiatal teremtést, mint épp Székely Aladár foltétele...* A korzó forgatagából most hát egyenesen fölmegyünk Székely mesterhez, hogy a legújabb

közönségsikere

alkalmából beszéljünk vele, a modern művészi fényképezés magyar uttörőjével. A műterem szalonjából Apponyi Albert gróf távozik, közvetlen utánunk Baklanov, a világhírű énekes és felesége érkeznek. Falon, asztalon, rá-mában, érdekes fényképek: *Ady Endre* legközvetlenebb portréi, valóban megkapó clefhiúséggel... A spanyol követ, gróf de Mourad elegáns és markáns arca, *Isabella főhercegnő* előkelősége, *Maurice Dekobra* szellemes vívővönása, *Gigli* olasz tüze, *Sauer Emil* pártiarúka-jelensége, *Holcar*, az indorei maharadzsa exotikum... *Es megint Ady Endre*, de *bronz-plakett*en, ifjú fejjel: maga Székely Aladár mintázta (oly sikeresen, hogy a Nemzeti Múzeum is megszerezte).

— Bizony,

harmine éve annak, hogy újszerű, művészi fényképeimmel a Váci-utcában először megjelentem,

— mondja a mester. — A régi Calderoninál állítottam ki akkor fényképkollekciómát, amelyet *angyira progresszívnek, uttörőnek* találtak, hogy az egész magyar közönség fölfigyelt. De legjobban észrevettek a művészek és *szeltemi elokélok*, akikkel rögtön kapcsolatba, egyesekkel barátságba kerültem. Így ma is büszke vagyok, hogy Ady Endre rokonszerevel tüntetett ki és előszót írt egy albumomhoz, amelybe 36 művészi fénykép került. *Ha a korral azóta haladtam is, elvém nem változtak: abszolút művészi fölfigyelt és becsületes technikát kívánok.*

Kitűnő segítőársat kaptam főmban, Székely Lászlóban,

aki elvégezte az Iparművészeti Főiskolát, fest, plakátot tervez, metszeteket készít, de főként, minden ambíciójával: fotográfál...

Itt meg kell jegyezmem: Székely Aladár művészi és technikai munkáját nemcsak a közönség, a szaktársak is megbecsülik. *A budapesti fényképezés ipartestületének ő az előke s az amatőr fényképezés egyesületének örökös tiszteletbeli tagja.*

Kacagó esték a Terézköriúti Színpadon!
Kezdeté 9 órakor

KAMARA 3 FILMÜNK KAMARA

a szerelem, a tánc és az elegancia csodálatos revüje!

Az ördög táncosnöje

Grita Grey,
Clive Brock

(United Artists)

Forradalmi nász

Egy királyi szerelem regénye

Fritz Kortner, Karinna Bell,
Gösta Ekman

Páris hálványa
Lil Dagover

Premier szerdán!

Premier szerdán!

„Napoleon rendet csinál”

Bemutató a Belvárosi Színházban csütörtökön, január 30-án

Addig minden este: „Naftalin”

Holnap szenzációs premier

az Andrássy-uti Színházban!

Gaál Franciska,

Tőkés Anna, Vaszary Piroska vendégjátéka

Táblás házak a Magyar Színházban
A szezon kimagasló színházi eseménye

„Álomkirályné”

Hegedűs Gyula
Holnár Aranka

Fedák Sári

Beregi Oszkár
Jávör Pál

Párisban is, Londonban is pesszimisztikusan itélik meg a tengeri leszerelési konferenciát

London, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Diplomáciai körökben az a pesszimista hangulat, amely a tengeri leszerelési értekezlet első napjaiban jutott kifejezésre, nem változott meg, sőt még erősbödött. A konferencia főtárgyára által szombatot este valamennyi delegációhoz eljutottak kérdőív

még fokozta a bizonytalanságot.

Tardieu és Briand elutaztak Londonból

Páris, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnap esti párisi sajtó vehemenciával utasít vissza bizonyos angol támadásokat, nevezetesen a „Daily Telegraph” kommentárjait, amelyek szerint Franciaország szupremáciára törekednék, vagy még akarná torpedóznia a

londoni konferenciát. Franciaország — írja a „Temps” — Tardieu programbeszédén keresztül világosan kifejezte, hogy mit akar, viszont ettől a programtól eltérni nem fog.

Az itteni általános felfogás igen szkeptikus.

Hiszik ugyan, hogy a londoni tanácskozás előbbrevízi az aktuális problémákat, de hogy konkrét és igazán jelentős, realizálható eredményeket hozzon, azt nem gondolja senki.

Tardieu és Briand szombaton visszajönnek Párisba,

hogy résztvegyenek a költségvetés kamara-i tárgyalásán. Londonba csak akkor utaznának vissza, ha a londoni konferencia olyan fordulatot vesz, amely parancsoló kötelességgé teszi visszatérésüket az angol fővárosba. Viszont Loucheur vasárnap reggel Londonba utazott és utána érkezik Chéron pénzügyminiszter is, hogy ők ketten helyettesítsék Briandt és Tardieut.

Egy debreceni rendőrfőtörzs-örmszter vasárnap Biharkeresztesen féltékenységből lelőtte fiatal szerelmesét, azután agyonlőtte magát

Debrecen, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Biharkeresztesen vasárnap megdöbbentő tragédia játszódott le, amelynek egy halálos áldozata és egy rendkívül súlyos sebesültje van. Tornyai Károly rendőrfőtörzsörmszter két esztendő óta Biharkeresztesen lakik, ahová Debrecenből helyezték át. A családja, felesége és gyermekei Debrecenben lóknak. A főtörzsörmszter hosszas biharkeresztes-i tartózkodása alatt

közeli ismeretséget kötött Badetzky Zsófia 20 esztendős leánnyal,

de a legutóbbi időben gyakoriak voltak közöttük a nézeteltérések, a főtörzsörmszter féltékenykedett, mert a leánynak fiatalemberek udvaroltak. Vasárnap délelőn 1 órakor Tornyai Károly a szolgálatból távozna, a leány lakására ment és szolgálati revolverét is magával vitte. Ismét szóváltás támadt közöttük, amelynek hevében

Tornyai elővette revolverét és háromszor rálőtt a leányra.

A lövések közül egy a fején, kettő a felsőtestén érte a leányt, aki síkoltva összerogyott. Amikor Tornyai látta, hogy mit tett, maga ellen fordította a fegyvert és

agyonlőtte magát.

A leányt a berettyóújfalui kórházba szállították. Félpüléséhez kevés a remény. Tornyai Károly felesége vasárnap délután Debrecenből elutazott Biharkeresztesre.

— Megtalálták egy több hónapja eltűnt sarkkutató repülőgépnépek rousait. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Seattle (Washington-állam) egyik rádióállomása szikratávíratot fogott föl, amely szerint a három és fél hónappal ezélt eltűnt Eyselons pilóta repülőgépe megkezdte. A szikratávírat megjelöli az Alaszkai felszigetnek azt a helyét, ahol a repülőgép rousait megtalálták. A repülőgép utasainak sorsáról azonban nem számol be a távirat. Eyselons, a híres sarkkutató pilóta még az elmúlt év novemberében felszállott repülőgéppel, hogy élelmet vigyen egy jég közé szorult halászhajónak, amely az északszibériai partvidék jégtáblái közül állandó segélyhívójeleket adott le. Eyselonsról november 9-ike óta nem érkezett hír.

— A Gyógyepedagógiai Társaság vasárnap új tisztikart választott. A Magyar Gyógyepedagógiai Társaság vasárnap délelőtti nagygyűlést tartott. Rottenbiller Fülöp államtitkár elnöki megnyitójára után megválasztották a jövő évi tisztikart. Elnök Rottenbiller Fülöp, társelnök Nagy Árpád, ügyvezető elnök Hoór Károly, főtáitkár Fálth Zoltán lett. Akos István gyógyepedagógiai igazgatót, aki most ünnepli ötven éves munkásságának jubileumát, a nagygyűlés a társaság örökös tiszteltetbi elnökévé választotta.

— Elpusztított a tűz egy egész családot. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Atlanta városban, Michigan államban egy család háza eddig még ismeretlen okból kigyulladt és a nagy szelviharban a tüzoltók erőfeszítései dacára tövig leégett. A romok eltakarítása után egy férfi és öt gyermek megsebesített holttel találtak meg. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a tűzvész a házban lakó családot teljesen elpusztította. A legfiatalabb gyermek 7, a legidősebb 14 éves volt.

— Az Országos Kaszinó és az Urlovasok Szövetsége vasárnap közgyűlést tartott. Az Országos Kaszinó vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést. A közgyűlést Bernát István igazgató nyitotta meg. A tárgysorozat letárgyalása után megjejtették a választást.

Választmányi rendes tagok lettek 3 évre: Agoraszó Tiéadar, gróf Apponyi Albert, Bárdó László, Botzenhardt Péter, Buzáth János, Dezsöffy Aurél, Dóra Szilárd, Ellető Akos, Hets Béla, pábóci Horváth István, Ipolyi-Keller Gyula, Kelety Dénes, Nagy Emil, Nagy Odva, Radnócsics Irán, Szabó Nándor, Szántó Ernő, Vuk Mihály, Wekerle Sándor. Pórtagnak választották: Mayer Károlyt, Számvizsgálóbizottsági tagok lettek 1 évre: Wessely Gyula, Nilsen Rudolf, Széver János.

Az Urlovasok Szövetkezele vasárnap délután tartotta rendes évi közgyűlést. Gróf Wenckheim Dénes elnök és az igazgatóság tagjai ez évben nem kerültek választás alá. A választmány tagjai közül kilépő Baghi Gyula, Geist Gyula, báró Harkányi Sándor, ifj. gróf Erdődy Rudolf, báró Schwaben Durneiss Gyula és gróf Zichy János Géza újra megválasztottak. A közgyűlés elhatározta, hogy a versenydíjakat összesen 20.000 pengővel fölemeli.

— Bécsben sok balesetet okozott vasárnap a sikos járdá. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap virradó éjjel havas eső esett, amely reggelre megfagyott, úgy hogy az utcák vékony jégpáncél borította. A rendőrség intézkedésére a gyalogjárókon homokot vagy hamut szórtak el, a kocsutak azonban annyira sikosok voltak, hogy a közlekedés egyenesen életveszéllyel járt. A mentők egész nap ázamban voltak, mert szinte peronként jelentek újabb balesetek a város minden részéből. Több agyrázkódás, láb- és kéz törés történt és számos sebesült kórházba kellett szállítani. Vasárnap délután az időjárás megenyhült, a jégpáncél olvadni kezdett és a balesetek száma alábbhagyott.

— Tizenkét autót megtámadtak ifjú kommunista a köpenicki országúton. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap délután a köpenicki országúton egy nagyobb csoport fiatalok kommunista megtámadta az arra haladó autókat. Egymásután 12 autót támadtak meg, kövekkel bevették az ablakokat és a közútonnal több utast megsebesítettek. A nagy számban kivonult rendőri különítménynek csak nehezen sikerült a garázdálkodókat megfékezni. Kilenc kommunista suhancot letartóztattak. Az utonálló kommunisták egy környékbeli kirándulásról tértek haza és amint a rendőrség megállapította, már az országúti szereplésük előtt több más hasonló botrányt okoztak. Valahány közösen átvonultak, mindenfelé megtámadták a békés járókelőket, szidalmakkal illették őket és közútpart zudítottak rájuk.

— Ezerhatszáz pályázó tervezett jelvényt a Népszövetségnek. Brüsszelből jelenti: A Népszövetség jelvényeire hirdett pályázat nem várt eredménnyel végződött. A világ minden részéről 1600 tervezetet küldtek be. A világ minden részéről 1600 tervezetet küldtek be. A zsüri március 6-án és 7-én ül össze döntés végett az eredményt azonnal ki is hirdetik.

— A kommunisták 10.000 néző jelenlétében nagy tüntetést rendeztek Newyorkban. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: A City Hall palotájára körül mintegy 400 kommunista hajós tüntetést rendezett. A tüntetőket a rendőrség oszlatta szét. A kommunisták ellen szegültek a rendőri beavatkozásnak, úgy hogy egy nagyobb lovasrendőrsztagnak ismételt attackkal sikerült elvies a kommunistákat elkergetni. A verekedésben számos tüntető és rendőr sebesült meg. A kommunisták és rendőrök utcai harcának lármaára mintegy 10.000 főnyi tömeg verődött össze a City Hall környékén, amely akáres egy boxmérkőzésen, tréfiás és ironikus megjegyzésekkel tüzelte a szembenálló feleket. Őt kommunistavezért letartóztattak, az egyikről, aki a verekedés alatt külön kitéunt, a rendőrségen kiderült, hogy tulajdonképpen fiuruhába öltözött 15 éves leány.

1

Jelentjük,

hogy

Február hó 1-én

kezdődik a

2 FEHER-HÉT

olyan női és férfi főhőrmének óriási tömegekben kerüinek rendkívül olcsón eladásra

2

Február hó 1-től

A

2 FEHER-HÉT

alatt vásznak, sifonok, asztalnemek, ágyneműk, törülközők, törölkök nálunk a legolcsóbban szereztetik be.

3

Február hó 1-től

A

2 FEHER-HÉT

korotén belül mindennemű divatcikkek, kabátok, ruhák, cipők, függönyök, szőnyegek megteő olcsó árakon vehetők meg.

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi ut 74

Kérje felhívást ismertetőnkét, utdélre postán díjmentesen küldjük!

KÖZGAZDASÁG

Ki kell kapcsolni a provizióvadászokat és üzleti kijárókat a magyar gazdasági életből

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti tőzsde a hágai egyezség megkötésének a hírére szerény viszonyainkhoz mért szerény arfolyam-emelkedéssel honorálta. Az arfolyamemelkedések természetes forrása a gazdasági élet érve-rését közvetlen közelből figyelő körök véleménye szerint a remény volt, hogy egyrészt a hágai konferencia kedvező befejezése, amely az európai életet súlyosan zavaró mérgező források kuszából ki, részben pedig a világ tőkepiacának kedvező alakulása megadja a módot arra, hogy a múlt év óta sajnos, sikertelenül megkísérelt kölcsönzés most már kedvező eredménnyel legyen folytatható.

Szegények vagyunk, főleg főkében nagyon szegények.

ez ma már, öt évvel az infláció megtévesztő jelenségeinek elpárolgása után, melyben és kiríthatatlanul begyökerezett a közudatba. S ezzel a tudattal kapcsolatban, az a meggyőződés is, hogy

a sorvadó magyar gazdasági életet csak erős főkénjékeival lehet má kibújni és lázas állapotából kiragadni.

Mindez idáig nagyon rendben volt. *Kétség-telen, hogy hiteltünk ma jobb, mint volt egy évvel ezelőtt.* Ma a magyar miniszterek nem kötelesek többé Genfbe záradokolni, hogy kegyes engedélyt kérjenek néhány száz millió pengő beruházási kölcsön fölvételére. Amig arról volt szó, hogy a már fölvetett népszövetségi kölcsön maradványösszegeit szabadítsák föl, addig senki sem okozott nehézséget, de *mi helyt új kölcsön fölvételéről volt szó, nyomban akcióba lépett politikai szövetői befolyások, amelyek a tervezett beruházások végrehajtását megakadályozták.* Körülbelül fölészendő millió a hágai megállapodások végleges formába öntve, ratifikálva lesznek s így Magyarország pénzügyi önállósága nemzetközi jogilag is teljessé válik.

De mi lesz akkor? Fölvehetünk-e akkor olyan kölcsönt, amely legsürgősebb szükségleteink fűdözésére elegendő?

Ez az első kérdés, amelyre a válasz attól függ, hogy a londoni leszerelési konferencia milyen eredménnyel végződik. Ha ez az eredmény eszmény egy szűkebbkörű angol-amerikai megállapodást jelent, akkor még mindig nagyon kétséges, hogy az amerikai bankárok trezorjai megnyílnak-e Európa előtt. *Ha ellenben, amire némi remény van, a másik, sokkal fontosabb szempont, az olasz-francia vetélkedés nagyvívónra jut, akkor kétségtelen, hogy egy emberöltőre minden háborús veszedelmek el-takarodik.* Európa egyáltalán és ebben az esetben remélhetjük, hogy a háborúelleni ügyeskedés-zandhoz hasonló, hosszú, lékes és türelmes gazdasági periódus kezdődik. Ebben az esetben rezonábilis kamat mellett juthatunk pénzhez, mégpedig azért, mert *Hágában minden józan megfigyelő előtt világossá vált, hogy az a jesszűsg, amely Franciaország és a his leggy-ségt Magyarország között tíz éven át fűadott, számban van.* Ha ez a jesszűsg, amint tel-jes részben reméljük, elengedik, akkor meg-szűnik az a titolon is, amelyet minden hossz-távúlatú kölcsön ellen, amelyet Magyarország a párisi páncsn fölvenni próbált, mindeztől jűmállott.

Páris ma a világ legesőbb pénzpiaca, régi szájak fűzik a magyar vállalatokhoz és a magyar bankokhoz

és e szájak fölújítása volna a legkiszolgálhatóbb, a legérvedetesebb eredmény, amelyet Hágából a magyar delegáció hazahozhatott. Mindez természetesen csak föltéves, spekulálás

MICHELINPNEU
AUTÓFELSZERELÉSEK
CÍPTŐLÉK-ÉS FÖLÍD-
ALKATRESZEK

TELEFON: Aut. 221-97, 225-63

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Nagyobb tömeg paplant kielejteztünk,
jó minőséget adunk már P 16.50-tól kezdve

Szögrákkal sikerült megállapod-nunk és így újabb 400 ágy 3-rétű „Propaganda” szőrmatracot hozunk forgalomba 64 pengős árban

PLUMA PAPLANGYAR IV, Kamer Mayer Károly-utca 2 Szervita-
ter sarak

és reménykedés.
Pénzt mindenestre kapunk, csak az a kérdés, mennyit és milyen föltételek mellett.

A föltételek és a kölcsön összege nem tőlünk függ, hanem tőlünk távol álló, magyorderejű és döntő súlyú külpolitikai eseményektől, amelyek csak a távolból figyelhetünk, de amelyek alakulásába nem folytathatunk be. *Amíg erősebben függ tőlünk, a mi akaratunktól, a mi kritikáinktól és a mi elhatározásunktól a második döntő kérdés:*

mire használjuk föl azt a pénzt, amelyet kapni fogunk?

Mert valljuk be nyíltan és őszintén, mint a héjjak ugy lesik itt bizonyos körök és emberek azt a pénzt, ami külföldről bejött. Minden, a pesti politikai körökben és a pesti gazdasági dzsungelben járatos ember újjal tud rámutatni azokra, akikre gondolunk. *Politikusok és ap-törbankörök, jezők és nagyképű, de minden hájjal megkent tantéme- és provizióvadászok már egyengetik az utat, amely az új pénzför-ráshoz vezet.* Emberföltölti korrektség, rendi-teletlen erő és minden képtől fölvaló egyéni tisztaság kell ahhoz, hogy ezt az ostromot visszautasítsuk. Megvannak-e ezek a tulaj-donságok azokban az egyékekben igen tisztas urakban, akik a jövő kölcsönök hovatartásá-ról dönteni fognak? *Távolállomak-e azoktól a konzervatívoktól, amelyekben már ma fő-zik a tervek, hogy s mint kanyargósaak a kölcsön szűkforogjából mint nagyobb cikket maguknak s barátjaiknak?*

A hágai konferencia hatása a középeurópai tőzsdékre

(A Reggel tudósítójától.) A hágai konferen-cia eredményeinek vizsgálatát a középeurópai tőzsdék üzletmenetén keresztül máris érdekes és jellemző tanulmányokra vezet. A konferencia végéig a berlini tőzsde szilárdasága megszakták nélkül tart és ámbár a pénzügyi körök tisztá-ban vannak azzal, hogy a Young-terv alapján vállalt fizetések teljesítése Németország rész-ről a távolabbi jövő szempontjából nyílt kérdés marad, a tőzsde csak a pillanatnyi és a je-ten helyzetet mérlegeli és

igy pillanatnyilag a hágai konferencia eredményei a tőzsdéi helyzetet megjaví-tották.

Mégis nem a hágai határozatok, hanem a pénz-piac enyhítése, az, amelyre a tőzsde a legna-gyobb súlyt helyezi, arra, hogy a súlyos fők-étség korszakának vége érjuttatunk. Végzet-skedt annak a szinte elviselhetetlen állapotnak, hogy a külföldi pénzforrások semmikép sem akartak megnyílni és elérkezett az ideje a kül-csönök föltételének. Előtérben az 1200 millió márkás kölcsön áll, amelynek egyharmad része esik Németországra, amiből a birodalmi vas-utak és a posta folyó évi szükséglete van fűdözve. A másik nagy pénz a svéd gyufaköl-csön összege, amelynek véglegesítését annál biztosabban reméljük, mert *Keener Irán* maga is személyesen azon buzgólkodott Hágában, hogy a kölcsönszolgálatot a prioritás kérdését befolyásoló nehézségeket az utból elbarítsa, ami úgy látszik teljesen sikerült is. Ilyen mo-don a nagy pénzügyi ki van kűszöbölve és

a német gazdasági körök a vállalkozási kedű biztos fölleledését remélik.

Ennek nyomai már a heteleji tőzsdéken is lát-hatók voltak, amelyeken nagy forgalom fejű-dött ki, főleg mert a ruharészletjain nagypar-ban nagy koncentrációs tervek vannak kész-tében. E tervek központjában a Rajnai Acél-művek és a Gelsenkircheni Bányászáság áll. Arról van szó, hogy a gelsenkircheni 56 millió-márkás ajánlatot tett a Farben tulajdonában levő rajnai acélművekre, hogy így magához ragadja a rajnai szénbányákat. Jóllehet, illet-kes körök ezt a tranzakciót még mindig taga-dják, a tőzsde folytonosan vásárolja a rajnai acél és a gelsenkircheni. Ezzel kapcsolatban a tőzsdén ellenblokkol is beszélnek, amely

A kérdésre az olvasó maga adja meg a fe-leletet. Az írónak csupán gondolati bü-n-tetlenek, az írásai nem.

De büntetlenül meg lehet írni a következőket: Nincs nagyobb büni, sőt hiba, mint a jövőbeli milliókat ugyanarra az útra vezetni, amelyen amely, Istentem, de sok, aranyimmól elgördült már az elmult esztendőben. *Nincs nagyobb hiba, mint előre kitervezni, hány millió jut az altruisztá alakulatoknak, amelyek csak amej-ben altruiszták, hogy mások pénzt viszik a vásárra.*

Eleg volt az államszocialista kísérletezésből. Az első és legfontosabb cél, amelynek meg-válósítását meg kell kísérelnünk, az, hogy s mint alakítsuk, modernizáljuk, racionalizál-juk mezőgazdasági termelésünket. Ez a legfon-tosabb. Csak az a kérdés, ki csinálja meg. Van-e erre emberünk, szakértőnk elég? Vagy az a terr, hogy az a nagy cél is „akciók” ré-zén válósítsák meg?

A második pont, amelyet soha, soha nem szabad szem előtt fevesztenünk, hogy

a magyar gazdasági politika, bármely fon-tosak is ranküzve iparunk érdekei, meg-sem lehet csupán iparpártolási politika.

A magyar nagypár nem számítson arra, hogy MAV és egyéb rendelkezés folytán kizárólag egymagának foglalhatja le mindazt, ami be-ruházási célokra új tőke formájában az or-szágba jön. S végül a legnagyobb s a legsúlyo-sabb probléma:

hogyan lehetne a provizióvadászokat, az üzletkijárókat kikapcsolni, kitiltani és kiírtani,

azt a siserchadot, amely oly sok pénzbe ker-ült az országunk. Az albankárokat és alköz-gazdászokat, az egyezkedő Jánosokat, akik-nek újjai között oly sok pénzünk pergett a homokba!

állítólag a *Harpener Bergbau* körül krízis-tá-gasodna ki, amint hogy szó van a *Küttiparban való koncentrációkról* is és nem tartják kizart-nak a *Wintershall* és *Saldzburgti Konszernek egyesülését* sem. Ezekkívül a német és franciá *Küttiparban is vannak közös tervek alakulában*, ezek közt olyanok is, amelyek az amerikai mütanyaggyárakban való részvételre irányul-nak.

A tőzsde ezeket a nagyarányú ipari terve-ket látja, számot vet a hanyatló kamat-lábbal,

és e jelenségeket dégnék tartja arra, hogy a tőzsdéi üzletben megállított élekeskedt ve-lők megmagyarázza, mílsem tőzsdén azal, hogy rajon az ország 58 év múlva meg tudná-műj feladni a reparáció adóssá részletét. Ami már most a prágai tőzsdét illeti, az újév óta beállt 10%-os emelkedésben időnként gyöngyöb reik-ciók állanak nyomai be, de *tefelé még ennek el-nagyobb mértékét.* A prágai tőzsdén még náda-jidat erős *Kontinuitás* van és így az üzletben mindkét spekuláció résztesz, vagyis nem akar mindenki ugyanazon az ajton kiszabadulni. Emellett a bankok a túlzott árfejlődésekkel kapcsolatban nyitnak a piába, amivel az idő-

Kiadó lakások!

Bimbó-utca 1-3-5
(szemben a statisztikai hivatalal) egy-egy 3-4 és 5 szobás hálal

Margit-körut 43
a körutra vagy a statisztikai kertra néző 3 és 4 szobás lakások hálal, valamint egy garconlakás. Elegáns kivitel! Olcsó árak! Bövebbet a helyszínen vagy Aut. 298-29

Zongorák, pianinók
legjobbák
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel

Reményinél
Budapest VI, Király-utca 58-60. sz.én

Dr. KAJDACSZ szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-je
VII, József-körut 2. sz.ám

közben feltöltött tárgyak megkönnyebbitését akarják elérni, másfelől azonban igazi intervencióik is voltak, hogy

ilyen módon szélesebb alapon állandó fözsdetel fejlődést idézzenek elő.

Szóval a fák nem nőttek az érbe, mint ahogy az optimisták a hágai konferenciától remélték, de az üzlet terjedelme határozottan bővült és a kiltások kétségtelenül javultak. A tőzsdetel bírók ismét benépesültek, a kliens ismét megjelent, amit annál is inkább nyugodtan tehet, mert otthon, az árúüzletben, nincs dolga, a konferencia financiális hatása még a tőrcen nem jelentkezett. Egyelőre tehát a pénzpiac javulása az, amire minden főlépül, ambar gazdasági körökben az a főfogás.

hogy a legolesőbb pénz sem idézhet elő igazi komoly fölélépülést, ha nem párosul kedvező konjunkturatűnetekkel.

Csehszlovákiában is, mint nálunk, még mindig a mezőgazdasági krízis kérdése áll a közepetben, a gabonamonopólium és agrárvárm körül kifejtett éles harcot még a hágai konferencia eseményei nem tudták hátrébe szorítani. A bécsi tőzsde is további fejlődést mutat. A hágai konferencia eredményei erős javulást okoztak és az érdeklődés előterében főleg Budapesttől és Prágától függő arbitrázsértékek állottak. De a tiszta osztrák részvények iránt is élénkebb érdeket mutatkozott. Azok az árfolyamjavulások, amelyek a tisztán osztrák

papírokból beállottak, csak kisebb részükben közönszönhetik fejlődésüket a kontremin födözésének, mert

kétségtelen, hogy a vélelményes vásárlások is nagyban befolyásolták a piacot.

Mint hogy mindenütt számítanak a pénzpiac folytonos javulásával, a vételkedve egyre emelkedik, különösen a sóripari részvényekben, továbbá az Egyesült villamosok, a Siemens, a Brown Boveri, Hutter és Schrantz, Felten, Steier Magazet, Fiat részvényekben. Ami végül a magyar piacot illeti, a hágai konferencia eredményeit a budapesti tőzsde, minden politikai szemponttól függetlenül, tisztán üzleti nézőpontból ítélte meg és körülbelül ugyanarra az eredményre jutott, mint a berlini tőzsde. A kérdés a budapesti tőzsde szerint is

nem az, hogy a hágai megegyezés a messze jövőben milyen terheket rak ránk, vagy milyen könnyebbségeket szerez, hanem az, hogy

megszabadultunk a folytonos ellenőrzés beklyóitól, visszanyertük gazdasági szabadságunkat,

ami tőzsdetel nyelven szólván, „minden pénzt megér”. A situáció ilyen fölfogása mellett a mi tőzsdetel üzleti forgalma is lényegesen megleltünk, mint a többi közép-európai tőzsdetel, a kliens ismét megjelenik, a tőzsdetel iródiak forgalma fejlődik és ha természetesen megálmadni sem szabad olyan kalandos idők visszátéréséről, mint amiók a Szabadság-téri palotában néhány évvel ezelőtt voltak, mégis, egy javuló és reményekre jogosító üzlet kialakulása mindenesetre várható.

Amiről mindenki beszél

A magyar-német viszony kétségkívül évek óta a magyar külkereskedelmi politikának legfőbb és legnagyobb pontja. Ambar semmiféle olyan politikai természetű ellentét, amely az utódlalomok és Magyarország gazdasági viszonyára évek óta kihatott, a német birodalommal szemben fönnálló kapcsolatunkban nem mutatkozott, mégsem sikerült kiele-

gitó tarifális szerződést kötnünk a birodalmi kormányval a szerződés nélküli állapot különben az utolsó években igen erősen megmutatta a hatását a magyar-német külkereskedelmi viszonylatban. Bethlen gróf és Curtius külügyminiszter, aki röviddel ezelőtt még a német birodalmi gazdasági miniszter tárgyait tartotta kezében, már Hágában hosszú és beható beszélgetéseket folytattak erről a kérdésről s hír szerint, a magyar miniszterelnök azt az ígéretet kapta a német kormánytól Hágában időző tagjaitól, hogy a tárgyalásokat a legközelebbi időben fölveszik és igyekezni fognak azokat most már hamarosan be is fejezni. Hogy miben állapodott meg a miniszterelnök és a külügyminiszter ebben a kérdésben, nem tudjuk, de kétségtelen, hogy ez a bizonytalan állapot most már nem tartható fönn sokáig. Azt a fényűzést nem engedhetjük meg magunknak, hogy szótlannul tőrjünk állatkvitelünk igen szigorú és egyoldalú korlátozását s ugyanakkor a német ipari importnak igen jelentős növekedését. Ha a most kiltásba helyezett tárgyalások ismét eredménytelenül vézsdnek, a magyar gazdasági közvélelmény joggal követelheti a magyar kormánytól, hogy a két állam között fönnálló szíves viszony ellenére is olyan rendszabályokhoz folyamodjék, amelyek a természetellenes és vánk igen káros állapotnak végt vessen. Annál is inkább, mert a mai birodalmi kormány eszázári előléitől abban sem különbözik, hogy mindkettőnek csak az elszántság és a kemény akarat imponál.

Az árúüzlet terén a gazdaságilag fáradt világ reménykedése jelentékeny hosszozalmat várt a hágai konferenciától. Egyelőre azonban ezeket a reményeket nem váltotta valóra a gazdasági pacifikáció. A textil-, gabona- és pamutpiacok esalódást hoztak, a szelvény-, juta- és lenpiac sem élénkült meg és még azok a kisebb árjavulások, amelyek a világtörzsi cikkekben bekövetkeztek, sem tudják tartani magukat. Nem áll különben a dolog az élelmiszerek piacán sem. Egyébként azt, hogy a hágai események még nem hatottak ki az áru-piacokra, semmi sem igazolja jobban, mint a nagykereskedelmi indexszámok egyre telő mutató irányzata. Dacára a newyorki diszkontmérésnek és Hoover biztató nyilatkozatainak, az amerikai beshszállam nem állott meg meg. Angliában a tavalyi nagykereskedelmi ártárlaghoz képest a esökkenés 7%. Franciaországban, ahol pedig az áruindex le-siklása a legnyúzóbban ment végre, a tavalyi 123.5-es indexhez képest a jelenlegi indexszám 123. Ugyanígy áll a dolog Németországban és Ausztriában is, ahol még a világtörzsi hatóerőkön kívül ugyanazok a momentumok is kőbejatszanak, mint amiókét itthon tapasztalunk. Ott is, mint nálunk, az adóteher, a magas kamat és az inflációs szokások egyéb maradványai még mindig erősen terhelik a termelés komponensét. Mindebből látnivaló, hogy ha a hágai megegyezésnek kedvező hatással is lehet-nek az európai gazdaság és főleg az áru-piacok állására, eddig ilyen hatásukat még nem lehet el-köngyelni.

Az Ibusz-Cook háborúság, amelyet hetek óta nem tudnak befejezni, a közeli napokban végleges befejezéshez jut. Amint A Reggel értesül, a Cook-égek egyik igazgatója a hét folyamán Budanestre érkezik, azzal a megbízással, hogy véglegesen megtudja, vajon megadják-e cégének a vasúti jegyárusítási engedélyt. A megoldásnak azt a módját, hogy az Ibuszszal valamely formában társuljanak, Cookék nem fogadják el s ha a jegyárusítási engedélyt meg nem kapják, végleg visszavonulnak.

A Pestt Hazai Első Takaréki igazgatóság a hó 20-án tartott ülésében megállapította az 1929. évi mérleget és elhatározta, hogy a február 5-én tartandó 90. évi rendes közgyűlésnek javasolni fogja a 4.040.311,91 pengő kiltívó tiszta nyereségből 2.800.000 pengőnek osztására való fordítását, úgy, hogy minden részvény után 14 pengő föztesek. Az összes forgalom a tavalyi 3.123.630.071-ről 3.967.065.704-ra emelkedett, a bevéti könyvesképre elő-helyezett bevétek a tavalyi 33 millióról 92-re emelkedek, vagyis a betétállomány több mint tizszázalékos fölélést mutat. A 14 pengős osztalék, a részvény 8 százalékos kamatozását jelenti.

Felhívás a hadikölcsönösjezszekhöz. A hadikölcsön-ösjezszek az éket ért és igazoltatott család kiltásúta-ka (könyvtársaság, éhhalál, betegség, nyomor stb.), vala-mint panaszait, amelyek a hadikölcsönös ölelektelen-jezsével függenek össze, közöljék irásban a HOSUSZ szaf (V. Lipót-körút 19).

PROPAGANDA KIADÁSBAN

JELENIK MEG **H. G. WELLS**

VILÁGTÖRTÉNETE

12 PENGŐS ELŐFIZETÉSI ÁRON

Az eredeti kvart alakban, 800 oldalon, dus illusztrációkkal, a Művészetek Fejlődésével bővített harmadik kiadás, teljes angolvásonkötésben és izléses aranyozással.

A két mű eddigi bolti ára 70 pengő volt.

Az egyetlen igazi Világtörténet, nem csupán Európa története a görögöktől kezdve, hanem a Föld története, az ember származása és a történelmielőtti kor, Kína, Japán, India, az Egyesült Államok és Brazília története is, ami a XX. században nem maradhat ismeretlen művel ember előtt. Wells műve egyúttal a gazdasági élet, a technika, a tudomány és a művészet története is. Az egyetlen világtörténet, amelyet elejétől végéig élvezettel olvashat mindenki.

Előfizetési határidő: február 15.

Megjelenik március 20-án, megjelenés után bolti ára 16 pengő

Előfizetések elfogad a Genius könyvkiadó rt., Budapest IV, Múzeum-körút 3 és minden könyvkereskedés

Előfizetkór fizetendő 4 P. március 1-én 4 P. megjelenéskór fizetendő az utolsó 4 P.

Kívánatra prospektust küldünk

Itt levágandó!

MEGRENDELŐLEVÉL

könyvkereskedésnek

Ezennel megrendelem H. G. WELLS: „A világtörténet aisonvonalai” című művét 12 pengős előfizetési áron, egyidejűleg beküldtem 4 pengőt és kötelezem magamat, hogy a második 4 pengős részletet március 1-én, az utolsó 4 pengős részletet megjelenéskór fizetem.

193

Pontos aláírás és foglalkozás:

A Banque Commerciale ajánlata a HÉV. részvénytöbbségének megvételére

(A Reggel tudósítójától.) A luxemburgi Banque Commerciale, amely a HÉV. részvénytöbbségét kezében tartó külföldi tőkecsoportot képviseli, tudvalevőleg részvénytöbbségének minimálisan 75, maximálisan 100 százalékát megvételre ajánlotta föl Budapest székesfővárosnak. Ez az ajánlat, amely nemcsak pénzügyi szempontból, de a főváros közlekedésügyi politikájának szempontjából is éppoly érdekes, mint nagyszabású, természetesen általános meglepetést keltett pénzügyi és gazdasági körökben. Azokra a fontos érdekekre való tekintettel, amelyek az ajánlathoz fűződnek, a kérdés részleteinek feltárása érdekében dr. Friedmann Ignác ügyvéd, kormányfőtanácsoshoz fordultunk, aki a luxemburgi bank budapesti jogi képviselője, s aki egyúttal az ajánlat jogi és pénzügyi részét kidolgozta.

Friedmann dr. mindenekelőtt az ajánlat tervének eredetéről nyilatkozott, elmondva, hogy az ajánlat megvételéhez az impulzus az adta meg neki, hogy több belöldi részvénytulajdonos fordult hozzá részvényeiknek értékesítése ügyében, kifejezve azt az elhatározásukat, hogy megveszessék átírni is készek megválni az értékeiktől. Akkor

az volt az első gondolat, hogy az értékesítés csak a fővárosnál lehetséges és ezzel egyúttal az egységes közlekedés problémája is megoldhatóvá válik.

A terv megvalósítása érdekében mindenkélt szükségesé vált a részvények többségének megszerzése, ami sikerült is a luxemburgi bankcsoport által, amely a részvények 80 százalékát meg is szerezte. Rábirta ügyfeleit, hogy részvényeiket 30-40 százalékos csécséggel engedjék át ennek a banknak. Ez volt kiindulási pontja és előzménye annak az ajánlatnak, amelyről szó van és amely a fővárost és a gazdasági köröket napok óta foglalkoztatja. Valamely részvény belértéket, vagy a vagyon, vagy a jövedelem szempontjából lehet megállapítani. Ami az első illeti, a HÉV. beruházási tőkéje a múltban 76.980.000 pengőt tett ki, 1927-30-ig további 11.000.000 pengőt ruháztak be a HÉV-be, ami a kereskedelmi minisztérium által már részben kollaudáltatott, részben pedig a Szikszay György miniszteri tanácsos elnöksége alatt kiküldött bizottságnál most áll kollaudálás alatt. A társaság vagyona ilyenformán 86 millió lenne, amiből 6 millió teher vonása után a tiszta vagyont 80 millióban kell megállapítani. A teljes vételár, amelyet a fővárostól kérünk, körülbelül 25 millió.

ugy, hogy a város a részvényeket a valódi árak 25 százalékaért venné meg,

nem is szólva arról, hogy a mai építési tőke ennek az összegnek duplája is lenne, amit az is igazol, hogy csak a pálya teljes rekonstrukciója, új talpfák, sínok, új járművek beszerzése és a Filatori-gát építése maga is 11 milliót igényel. Így áll a dolog a vagyon szempontjából. A jövedelem nézőpontjából vizsgálva a kérdést, a részvény 120 pengőt belértéket igazolja az a körülmény, hogy az államvasút megváltási évjárata, 68 éven át, évenként körülbelül 3 millió pengőt tesz ki. Egy részvény vételára fejében az ajánlat szerint 60 koronán aluli összeget kérünk. A város a részvények százszázalékának leszállítása esetén 30 éven át évente 2.100.000 pengőt fizetne. A részvények 80 százalékának leszállítása biztosítva van, a 100 százalék alapulvétele mellett tehát a vételár 20 százalékkal csökken, vagyis 420.000 pengővel kevesebb. A vételárat nem készpénzben, hanem

30 éven át 7 százalékkal kamatozó és kisorsolható kötvényekben kellene fizetni,

amelyek parin volnának átveendő, oly módon, hogy az összes elhelyezési és kifizetési költéség is a bankot terhelik. A főváros ezenfelül ingyen jutna a rákevert helyjéradék, vasút-összes részvényeinek és állami javainak birakába, amely részvények névértéke 200 pengő. A részvények többségét, mint a bank jogi képviselője, opció formájában ajánlatlan föl a fővárosnak. Az opció kidolgozásánál az a szempont vezetett, hogy a részvények lehetőleg a

főváros háztartásának megterhelhetése nélkül kerüljenek a főváros kezébe. Minthogy a múltak tapasztalatai alapján a társaság nettó jövedelme 2 millió pengő körül mozog, ügyfeleimet arra bírtam rá, hogy

vételár gyanánt ezt az átlagot, pontosan 2.100.000 pengőt kérjenek évenként.

Ebben az összegben befigyaltatik az évi 7 százalékos kamat s az évi törlesztés is és mert tudtam, hogy a főváros ilyen összeggel nem rendelkezik, arra is rábírtam ügyfeleimet, hogy a főváros által kibocsátandó, 30 év alatt törlesztendő, 7 százalékos kötvényeket fogadjanak el fizetés gyanánt. Nehogy a várost a kötvények elhelyezésének gondja és veszélye terhelje, kikötöttem, hogy ügyfeleim

maguk vegyék át a kötvényeket,

a székesfőváros presztízse és fináncpolitikája érdekében pedig azt követeltem, hogy az átvétel parin történjék. Mindezek után csak még egy kérdés megoldása volt hátra, az hogy az esetleges pénzesbőbbedés szempontját is figyelembe vegyem, amit úgy véltem megoldható-nak, hogy kisorsolható kötvényekre tettem proppozíciót, aminek az előnye, hogy a főváros a kötséért bármikor, minden birtokpénz nélkül konvertálhatja. Ilyen opció birtokában fordultam január első felében Sipőcz polgármester urhoz, aki az ajánlatban levő előnyöket nyilvánvalóan éppoly fölsimította, mint az egész terv úgy horderejét a városfejlesztés szempontjából és így ajánlatomat szimpaticusan fogadta. Az azóta történtek ismereteselek. A polgármes-

A MÁV. üzleti eredményeiben tükröződik legjobban a gazdasági helyzet válsága. A vasutnak még négy évvel ezelőtt 13 millió fölöslege volt, amely aztán fokozatosan ugrolt hátra, majd pedig 1928-29-ben két millióra esőkként. Az elmúlt őszön annyira érezte a vasút a gazdasági pangást, hogy ami éveken keresztül nem történt meg: nem volt vagonhiány. Ahol nem szállítanak, ott vagonokra stius szükség, amiből visszout arra a szomorú eredményre kell következtetni, hogy az idén már alig lesz fölösleg a vasutnak s így új bevételi forrásokra kell gondolni. Csutörtökön Bud elnöksége alatt ebben a kérdésben tanácskozára ült össze az Országos Közlekedési Bizottság és sorra vette azokat a módokat, amelyek a vasút jövedelmének emelésére alkalmasak. A tehérszállítás fölöslegét az összes érdekelt elvonták s így csak a személydíj-szabás emelésére lehetett gondolni. A gyorsvonati tarifák fokozása ismét nem volt kombinációba vehető, mert hiszen ezek 20-25%-kal drágábbak, mint a hétköznapi, úgy, hogy csak a hétköznapi 25%-kal olcsóbb személyvonati viteldíjak emelésére lehet gondolni. A személyforgalomból a MÁV-nak 70 millió pengő bevétele van. A 20%-os emelés körülbelül 10 millió többlettel jelentene a vasutnak. Ilyen körülmények közt a konferencia ilyen értelmű határozatot hozott s az intéző körök azt remélik, hogy ez a trüfkecske, a gazdasági érdekelt részéről nem talál ellenzést. A munkásjegyek tekintetében a tarifaemelés kivételket fog megállapítani.

A főváros most elkészült új lakbérszabályrendeletének tervezete elejtette az eredetileg kontemplált intézkedést, amely előjogot biztosított a börtöltség helyjéradék a börtölre. Most, amikor egyre-másra jászódnak le szomorú tragédiák a börtölre drágasága miatt s az emberek életükkel fizetik meg a börtölrekel üzött kapzsiságot, a rendelkezés az a hiányosságos változás megdöbbenést keltett a kereskedők körében. A börtöltség bizonyos mértékig a kereskedő létének alapja, hiszen a börtöl üzleti reklámjával, ügyességével, munkájával növeli a helyiség helyzeti értékét. Ha mármost annyit védelmet sem juttatnak neki az új tervezetben, hogy börtölre opciójoga legyen, a kereskedő feje fölött talpon ott lobog a kistárgyalás veszedelme. A főváros kereskedői mindössze csak annyi védelmet kértek, hogy a legalább öt évre szóló börtölre után haraják meg az opciójogot, de az új tervezet még ezt a minimális

ter ur pártkonferencia elé vitte a kérdést, ahol amint hallom, az ajánlat előnyeit szintén méltányolták és most, mivel a konferencia az ajánlatot a tárgyalás alapjául elfogadta, a BESZKAR fogja fölvezetni az adatok helyességét.

Még csak azt akarom megjegyezni, hogy a HÉV. jövedelmének fokozását remélni kell egyrészt a BSZKRT-tal való közös vezetés előcsőbbsége révén, másrészt az áramszolgáltató olcsóbbodása folytán. A HÉV. ma hektowattontól 5% fölött fizet a fővárosnak. Egy filériyi megtakarítással, 18 millió hektowattal fogyasztás mellett ezen a réven évi 180.000 pengő volna megtakarítható. További megtakarítások volnának elérhetőek a személyzeti fizetésekkel, így egymagában 200.000 pengő jelentene a két jelenlegi direktor díjazásának megtakarítása, akiket, mivel szolgálataik a Novára nézve nélkülözhetetlenek, a Nova venne át. Házber címen is 100.000 pengő volna évenként megtakarítható és ugyancsak évi néháy százezer pengő megtakarítást jelent az 1928 év végéig elbocsátott 300 alkalmazott fizetése. Ha mindezt figyelembe vesszük és ha még a központi vezetés előnyeit is hozzászámítjuk,

legalább egy 40-50 százalékos automatikus megtakarítást lehetne elérni.

nem szólva a további fejlődésből eredő több bevételekről. Ami legvégül a társaság adósságainak kérdését illeti, erre külön alap áll rendelkezésre abból a 480.000 pengőből, amelyet a MÁV. 20 éven át köteles a Filatori-gát és a burkovagány építéséért fizetni. Ez az összeg az idén már meghaladta a 600.000 pengőt. Így áll a kérdés — fejzte be Friedmann ügyvéd ur előadását — és én nem késtem, hogy a főváros az ajánlat elfogadásával kedvező módon tudja megoldani a közlekedés egységesítésének nehéz problémáját.

védelmet is meg akarja tagadni fölük, holott ez a jog semmiben sem érintené a háztalajadósok érdekeit. Amint értesülünk, az OMKE máris megmondta, hogy a kereskedők a jogos követeléseiket egyenlőn szerezzen. A közeli napokban az összes érdekelt bevonásával tanácskozást tartanak, hogy vegyetek valamit annak a lehetetlen állapotnak, amely a földművelők és kistárgyalások terén a fővárosban uralkodik.

A gabonamonopólium, amely hónapok óta kísért minálunk is, ugyancsak erős hullámokot ver a szomszéd Csehszlovákia gazdasági életében. Akik nálunk szerelnének a gabonamonopóliumi törekvésbe, tanulmányok a esch pártok konferenciából, a kérdés körül rendezett izzó vitaestélyekből s a monopólium kérdéseiben számszámra előkerülő előterjesztésekből és feliratokból, jellemző, hogy a viták és tanácskozások odát sem vonatkoznak a probléma tárgyá részére, vagyis nem arra, hogy miképp kellene előszeríni megszervezni a monopóliumot, hanem csak arra, hogy a monopólium vezetésénél miképp kell a hatalmi befolyásokat elosztani. Nem arról van szó, hogy mennyi legyen a bevásárlási helyek száma, hogy a monopólium üzemi koeficiens helyes legyen, hogy miképp kelljen a kérdést helyesen finanszírozni, hanem, hogy az érdekcsoportok milyen arányban jussanak vezetéshez. Mindenekelőtt ez az első tanulság rákényszerít. A második aztán az, ami az eddigi vitákból megállapítható, hogy a monopólium chéleti-lyen ugyan igaz gazdasági előnyökkel, de gyakorlatilag uent lesz más, mint a pártok harca azért a hatalmi instrumentumért, amely a monopólium által támad. Egyébként — és ez a harmadik tanulság, — egy prágai agrár tanácskozáson egymás közt ösztönöz elismerték az agrárok, hogy a minőség emelésével és újabb mezőgazdasági források feltárással a mezőgazdasági krízist sokkal jobban lehetne megoldani, mint akár a legelőkeltebb monopóliummal.

A Magyar Leszámláló és Pénzváltó Bank igazgatója, bár dr. Madarassy Béka Magyar elnöksége alatt tartott ülésén megállapította az intézet 60. évetől szoló zárszámadását, amelynek 2.566.692,25 pengő tiszta nyereséget tükröznek föl a tavalyi 2.908.144,66 pengővel szemben. Az igazgatóság a február 20-án tartandó közgyűlésnek ajánlani fogja, hogy dividenda formában 1.880.000 pengő osztassék ki, miáltal az elmúlt évnek megfelelően, ismét 117,000, azaz 7 pengő osztalék fizetésével. A heteli könyvekre elhelyezett tőkék a tavalyi 29,6 millióval szemben, 20%-os emeléssel 35,5 millióra emelkedtek, az intézet bevételeire bizott idegen tőkék 119,6 milliót tesznek ki.

VASÁRNAPI SPORT

Magyarország nyerte mind a hat asztali-tennisz-világbajnokságot Berlinben

Barna győzött a férfi-egyesben, Barna-Szabados a férfi-párosban, Szabados-Mednyánszky a vegyes-párosban és Mednyánszky-Sipos a női-párosban

Berlin, január 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A berlini asztali tenisz-világbajnokság főlényes és sorozatos magyar győzelmekkel szilárdította meg Magyarország világhegemóniáját.

Tavaly a Budapesten megrendezett világbajnoki verseny hat száma közül kettőt még a külföld tudott elhódítani, idén, a berlini versenyen azonban már mind a hat világbajnoki számot a magyarok tarolták le.

A Berlinben nem indult angol Perry világbajnokságát Barna szerezte meg Magyarországnak, a német Metzger-Rüsterné női páros világbajnokságát a K. Mednyánszky-Sipos párn.

A berlini verseny hősei: K. Mednyánszky, Barna és Szabados.

K. Mednyánszky három női egyes, női páros és vegyespáros, Barna két férfi egyes, férfi páros), Szabados, akinek a formája gyakran ingadozott, ugyanezek két férfi páros, vegyespáros) világbajnokságot nyert. Az öt világbajnokságon kívül Magyarország a második helyezést is szerezte.

Az újdonsült férfi egyes világbajnok kétségtelenül a világ legjobb játékosa,

idei minden versenyét veretlenül nyerte. Berlinben az elődöntőben erős küzdelem után győzött Kelen ellen, a döntőben sokkal könnyebben Bellák ellen, aki második lett. A második hely a férfi párosban is Magyarországnak jutott volna, ha a sorsolás az elődöntőben nem a két magyar párt állítja egymással szembe. Barna-Szabados kiverte Bellák-Glanezot, az osztrák Liebster-Thum pedig a svéd Kolmodin-Nilsson, a döntőben

a magyar pár négy szettben vétele meg világbajnokságát az osztrákokkal szemben.

A női páros döntője „magyar szám” volt: a K. Mednyánszky-Sipos pár három szettben legyőzte el a Gál-H. Komáromi-párt. A vegyespárosnak már a középdöntőben is négy magyar párt győzött. Az elődöntőben Szabados-Mednyánszky kiverte Barna-Gál, Kelen-Sipos pedig Glanez-Carnatzot, a döntő

a Szabados-Mednyánszky-pár négyzetes, biztos győzelmét hozta a védő Kelen-Sipos-párral szemben.

A világbajnoki verseny részletes eredményei:

Férfi egyes:

Középdöntő:

Barna javára Szegedi visszalépeti, Bellák-Flussmann (Ausztria) 21:15, 21:16, 22:22, 21:11.

Kelen-Liebster (Ausztria) 21:19, 21:16, 17:21, 21:13.

Dávid-Nikodem (Csehszlovákia) 21:18, 21:19, 23:21.

Elődöntő:

Barna-Kelen 21:15, 22:20, 7:21, 16:21, 21:19.

Bellák-Dávid 21:13, 21:18, 19:21, 16:21, 21:18.

Döntő:

Barna-Bellák 21:14, 16:21, 21:16, 21:12.

Férfi páros:

Középdöntő:

Barna, Szabados-Mechlovits, Müller 21:16, 21:15, 22:20.

Bellák, Glanez-Flussmann, Fehér (Ausztria) 21:18, 21:15, 21:12.

Liebster, Thum (Ausztria)-Borgida, Kirloskar (Magyarország-India) 21:18, 21:17, 21:9.

Kolmodin, Nilsson (Svédország)-Kelen, Dávid 18:21, 21:12, 21:16, 21:17.

Elődöntő:

Barna, Szabados-Bellák, Glanez 21:11, 21:19, 10:21, 21:16.

Liebster, Thum-Kolmodin, Nilsson 21:18, 17:21, 21:18, 21:16.

Döntő:

Barna, Szabados-Liebster, Thum 21:11, 21:14, 20:22, 21:18.

Vegyes páros:

Középdöntő:

Szabados, Mednyánszky-Fimberg, Redlich 21:12, 21:11, 21:11.

Barna, Gál-Bellák Rüsterné 19:21, 21:16, 21:17, 21:17.

Kelen, Sipos-Liebster, Reitzer 21:9, 20:22, 21:4, 21:12.

Glanez, Carnatz-Borgida, Herz 21:13, 21:15, 25:23.

Elődöntő:

Szabados-Mednyánszky a Barna-Gál-párt, Kelen-Sipos pedig a Glanez-Carnatz-párt verte ki.

Döntő:

Szabados, Mednyánszky-Kelen, Sipos 22:20, 21:18, 16:21, 21:9.

Női páros (döntő):

K. Mednyánszky, Sipos-Gál, H. Komáromi 21:12, 21:12, 21:19.

A hat világbajnokság végeredménye:

1. Férfi egyes (Védő: Perry, Anglia): 1. Barna Viktor (Magyarország), 2. Bellák László (Magyarország), 3. Kelen István (Magyarország) és Dávid Lajos (Magyarország).

2. Női egyes (Védő: K. Mednyánszky Mária.): 1. K. Mednyánszky Mária (Magyarország), 2. Sipos Annus (Magyarország), 3. Kolbe (Ausztria) és Wildmanné (Ausztria).

3. Férfi páros (Védő: Barna-Szabados): 1. Barna-Szabados (Magyarország), 2. Thum-Liebster (Ausztria), 3. Bellák-Glanez (Magyarország) és Kolmodin-Nilson (Svédország).

4. Női páros (Védő: Metzger-Rüsterné, Németország.): 1. K. Mednyánszky Mária-Sipos Annus (Magyarország), 2. Gál Magda-H. Komáromi Márta (Magyarország), 3. Kolbe-Neumanné (Ausztria) és Reitzer-Wildmanné (Ausztria).

5. Vegyespáros (Védő: Kelen-Sipos): 1. Szabados-K. Mednyánszky Mária (Magyarország), 2. Kelen-Sipos Annus (Magyarország), 3. Barna-Gál Magda (Magyarország) és Glanez (magyar)-Carnatz (német).

6. Csapatbajnokság (Védő: Magyarország.): 1. Magyarország (Barna, Bellák, Dávid, Kelen, Szabados), 2. Svédország, 3. Csehszlovákia, 4. Ausztria.

A védő BTK és az FTC között dől el jövő vasárnap az ökölvívó csapatbajnokság sorsa

Az FTC vasárnap 10:6-ra verte az NSC-t, a BTK 13:3-ra a BTC-t

(A Reggel tudósítójától.) Az ökölvívó-csapatbajnokság utolsóelőtti fordulójának újabb közönséget mozgósított. Már vasárnap délután 6 óra előtt elkelt minden jegy és a környékbeli megostromolták a régi képviselőház pénztárá és a bejárókat. Olyan tumultus keletkezett, hogy a rendezőség rendőri segítségét kért.

Hatalmas tengeren egy szakasz rendőr érkezett és szétkergette az ostromlókat.

A boldog „jegytulajdonosok” így is csak a legnagyobb nehezégek arán juthattak a helyükre. A régi képviselőház ismét kiesniek bizonyult, mint mindig, amikor érdekes sportesemény

rákad a programon. A rendezés ellen ezúttal egyeteket is: sok panaszkodott. A legbántóbb hírad az, hogy a közönség nem érti meg az elterjedt névvelésk kérdését, mert a bírák nem fordulnak a közönség felé, amikor hirdetnek.

Ezúttal alkalmazták először azt az új szabályt, hogy nem a mérkőzés vezető bíró számolja ki a leütött boxolókat, hanem az időmérő. Ebből azután súlyos komplikációk keletkeztek, mert senki sem tudott az új szabályról és a közönség hatalmas tüntetést rendezett a zsűri ellen. A teremben is olyan nagy volt a tumultus, hogy nem lehetett mozogni: egy-

másután törték be az üvegeket.

Verekedések a közönség körében, rendőri kivergettetések és igazoltatások

tartoznak még a boxot „külsőségeihez”. Ami a sportot illeti, a két facorít, az FTC és a BTK biztos győzelmet aráltak az NSC és a tartalékos BTC ellen.

Az FTC 10:6 arányban verte meg az NSC-t.

Kocsis világbajnok ezúttal a légsúlyban indult és nagy fölényrel győzött.

Jól dolgozott még az FTC-ben Széles, Ecsegi és Szigeti. Az NSC-t erőkezven érletette, hogy Kubinyi diszkvalifikálta a bantamsúlyban. Remekül boxolt Gelbai és Szobolevszky és javulást mutatott az NSC-ben Zentai is. A BTK ellen a BTC tartalékosan tudott csak kiállni. Végeredményben a BTK 18:3 arányban győzött, elsősorban azért, mert a BTC-ből Tóth II. és Korpás hiányoztak, a nehezsúlyban pedig nem volt reprezentánusok a piros-fehéreknek. A BTK csapatában Kéri, Kőrösi és Szabó, a BTC-ben Kerekes, Gelen és különösen Bogdár dolgoztak a legjobban.

A csapatbajnokság döntőjét jövő vasárnap a BTK és FTC csapatai fogják megvívni.

A vasárnap látottak alapján teljesen nyílt küzdelemre van kilátás. A harmadik helyért az NSC a BTC-vel mérkőzik.

FTC-NSC 10:6.

Kocsis (FTC) győz nagy fölényrel 3. menetben Tóth (NSC) ellen. 2:9. Kocsist melegen ünnepeiké kitűző munkájáért.

Széles (FTC)-Kubinyi (NSC). Győz Széles, mert Kubinyi szabálytalan ütési miatt a 3. menetben lelépett 4:9.

Marton (FTC) fölényesen győz Mándi (NSC) ellen. 6:9.

Gelbai (NSC) szenzációs munkájával már az első menetben fölényre kényszerít Szélesnényit (FTC). 6:2.

Ecsegi (FTC) pontozással győz Stiller (NSC) ellen. 8:2.

Szobolevszky (NSC) győz Endre (FTC) ellen. Szobolevszky remek formában van. 8:1.

Szigeti (FTC) ellen Mogyorósi (NSC) a 2. menetben fölényre a reménytelen küzdelem. 10:1.

Zentai (NSC) a nap legizgalmasabb küzdelemében győz Lutz (FTC) ellen. Végeredmény: 10:5 az FTC javára.

BTK-BTC 13:3.

Lovász (BTK) megérdemelten győz Tóth I. (BTC) ellen. 2:9.

Szabó (BTK) oly nagy fölényben boxol Józán (BTC) ellen, hogy a 3. menetben győztesnek nyilvánítják 4:9.

Fogas (BTK) unalmas, nivótlan mérkőzésben győz Dallos (BTC) ellen. 6:9.

Somogyi (BTK)-Kerekes (BTC) eldöntetlen. Először Somogyit hirdetik ki győztesnek, holott Kerekes volt a jobb. A közönség az igazságtalan ítéletre parázs tüntetést rendez, úgy, hogy 10 percig nem állhat föl a fölényes pár. Vegre kiábrándítják, hogy az eredmény eldöntetlen, amire leállapodnak a kedélyek. 7:7.

Jelen (BTK) győz Fekete (BTK) ellen. 7:3.

Kéri 77 kg. (BTK) győz Bogdár 68 kg. (BTC) ellen. Bogdár két súlycsoporttal feljebb indították és a nagy súlykülönbség ellenére is meglegyőz szőpen tartotta magát a bajnok Kéri ellen. 9:3.

Kőrösi (BTK)-Pesti (BTC). Győz a BTK-ista hatalmas fölényrel. 11:3.

A nehezsúlyban nem akadt BTC-reprezentáns. Végeredmény: 13:3 a BTK javára.

Fagyástól, feltöréstől, tyukszemektől megkínzott lábak

Miert győzödnék nyílító tyukszemekkel, használt fagyás-sokkal, kínzó feltörésekkel, amikor egy jó meleg lábfürdővel egy csapásra megszabadulhat a fájásoktól: — A legközönséges győztesre jellemzően a szőzelenző Szent Rókus-lábujjra és ébél utáni doktrámmal oldott föl egy liter jó meleg vízben, amíg a fájásoktól oxigén a vízet teljesírté váltogatja. Az így elkészített lábvizet azután lábakat vagy 10 percig és azután megkínzott lábujjakkal fog érezni. Az oxigénnel feltöltött fűdő meglegyőzi a tyukszem komoly részét egészen a gyökérig, hogy az kes nélkül eltávolítható. A tejszerű víz pedig csillapító és nyugtató hatással van a fagyásokra, elmozdítja a feltöréseket, kipállásokat. A Rókus-sal a legalkalmasabb lábakat is tökéletesen rendbehozza, annyira, hogy járhatat egész nap, fáradhat egész éjjel, szabadgálhat egész délután a dolgai után, a legkisebb fáradásigazret nélkül. Egy nagy csomag Rókus-sal ára 1 P 25 filler. Ha valahol nem volna beszerezhető: Szent Rókus-gyógyszertár, Budapest, VII. Rókus-sal 76.

A magyar Orgonista-Szalay-pár nyerte Bécsben Európa páros műkorcsolyázó bajnokságát

Európa hölgy-műkorcsolya bajnoka: Fritzi Burger (Bécs)

Bécs, január 26.

(A Reggel tudósítójától.) Kronberger Lili és Méray-Horváth Orsika visszavonulása óta a magyar műkorcsolyázóport nem aratott még olyan klasszikus győzelmet, mint a Wiener Eislauf Verein vasárnapi nemzetközi versenyén, amelyen az elsőségen kívül hölgy- és páros Európa-bajnokság sorsa dőlt el.

A páros versenyt a magyar bajnokpár, Orgonista Olga—Szalay nyerte meg, sőt a második helyre is a magyar Rotter Bébi—Scollás-pár került, míg a harmadik magyar

pár: Philippovits—Dillinger hetes mezőnyben a negyedik helyen végzett. Részletes eredmény:

Európa páros bajnoka: Orgonista—Szalay (10.34 ponttal), 2. Rotter—Szollás (Budapest, 9.9 ponttal), 3. Hochallinger—dr. Preisecker (Bécs, 9.78 ponttal), 4. Philippovits—Dillinger (Budapest, 9.58 ponttal), 5. Papetz—Zwack (Bécs, 9 ponttal), 6. Jauernik testvérpár, 7. Hoppe-házaspár (Troppan).

Európa hölgy műkorcsolyabajnoka: Fritzi Burger (Bécs, 345.91 ponttal), 2. Ilse Hornung (Bécs, 326.05 ponttal), 3. Vive Anne Hullen (Svédország, 309.39 ponttal), 4. Lilli Weller (Bécs), 5. Gerda Hornung (Bécs), 6. Ethel Randen (Norvégia), 7. Madame Ivonne de Ligne-Geurt (Belgium), 8. Gertrude K. Shaw (Anglia), 9. Lilly Kuhn (Svájc).

Vasárnap befejezték az MHC Jégchokki-tornáját

— BKE II—FTC 0:0 —

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Hockey Club nyolcas jégchokkiturnájának utolsó mérkőzését vasárnap délelőtti játszották le. Az első hely sorsa már a múlt hét elején eldőlt az MHC javára, a vasárnapi meccs tehát csak a helyezések sorrendjére volt befolyással.

A BKE II. és az FTC, a rossz jég ellenére, igen heves küzdelem folytatott

a győzelemért, amely a respectabilis második helyet jelentette. A két csapat sora azonban hiába igyekezett, mert a védelmek minden támadást leszereltek, úgy, hogy a meccs végéig, eldöntetlenül végződött. Miután a BKE eddig 2 pontot, az FTC pedig csak 1 pontot szerzett, újabb pontjával a BKE II. hódította el a második helyet.

A torna végeredménye:

1. MHC	3	0	0	14:1	6
2. BKE II.	1	1	1	5:7	3
3. FTC	0	2	1	0:4	2
4. BBTE	0	1	2	2:9	1

Ballastrand győzött Európa gyorskorcsolyázó-bajnokságában. Töredékben jelentik a Reggelnek, hogy kitűnő jégviszonyok mellett vasárnap folytatódott az európai bajnoki verseny 1500 és 10,000 méteren. Mindkét távon a norvég Ballastrand győzött félénnyesen és 196.7 ponttal bajnok lett. 2. A norvég Staksrud 207.7 ponttal. 3. Stenbek (Norvégia) 203.1 ponttal. A külföldiek közül legjobban a holland Van der Scher szerepelt, aki 205.1 ponttal a negyedik helyre került. — Részletes eredmények: 1500 m.: 1. Ballastrand (Norvégia) 2:20.9 p., 2. Staksrud (Norvégia) 2:22.9 p., 3. Van der Scheer (Hollandia) 2:25.9 p., 4. Heiden (Hollandia) 2:27.6 p. — 10,000 m.: 1. Ballastrand (Norvégia) 17.47 p., 2. Stenbek (Norvégia) 18:02.3 p., 3. Carlsen (Norvégia) 18:08.3 p.

Eötvs rekordidő alatt győzött az 5600 méteres gyorskorcsolyázó versenyben. A BKE vasárnap délelőtti érdekessége a Davosból hazatért Eötvs Zoltán idei első itthoni startja volt, aki a „készség” jég ellenére rekordidővel nyerte meg a versenyt. Eredmény: 1. Eötvs 9 p. 07.6 mp., 2. Erdélyi 9 p. 25.8 mp., 3. Windtner 9 p. 32.4 mp., 4. Hauser 9 p. 37.4 mp., 5. Tóth Lívio 9 p. 45 mp., 6. Pataky 9 p. 47.3 mp.

Si-verseny a Dobogókőn. A Magyar Si-Club vasárnapi versenyén az erdőben jó volt a hó, de a tisztásokon jéges volt a terap és a versenyzők munkáját megnehezítette az erősen ezítő eső. Az eredmények a következők: 10-es csapatverseny (Dobogókői Vándorjók). Táv 8 km.: 1. Magyar Si-Club 7 ó. 42 p. 13 mp. (Összidő). Egyéni: Szeidei Béla 44 p. 16 mp., Szeidei András 42 p. 05 mp., Sipos Lajos 41 p. 36 mp., Iglauer László 39 p. 43 mp., Rotter Lajos 32 p. 01 mp., Dierolf Ágost 47 p. 39 mp., Bátorfi György 47 p. 19 mp., Heszene Fülöp 47 p. 27 mp., Rozner Geza 54 p. 53 mp., Benedek Frigyes 45 p. 17 mp., 2. Természettudományok 7 óra 52 perc 38 mp., 3. BBTE 8 óra 15 perc 35 mp., 4. Magyar Turista Egyesület 8 óra 25 perc 38 mp. Egyéni verseny (12 km.): Abszolút győztes Iglauer László MSK 1 óra 02 perc 24 mp., Egyéni országos szinten: I. oszt.: 1. Szeidei András 1 óra 05 perc 44 mp., II. a) oszt.: 1. Dr. Szeidei Béla 1 óra 08 p. 28 mp., II. b) oszt.: 1. Iglauer László 1 óra 02 perc 24 mp., Hölgyek: I. oszt. (4 km.): 1. v. Stadler Istvánné MSK 29 perc 59 mp.

Junglút nyerte az osztrák gyorskorcsolyázó-bajnokságok. Klagenfurtban, amint a Reggelnek jelentik, szombat és vasárnap rendezték meg Ausztria 1500. évi gyorskorcsolyázó-bajnokságát, amelyet a négy német északnémetek alapítvány Junglüt nyert meg. Junglüt 500 méteren 46.8 mp., 5000 méteren 9 p. 03.7 mp., és 10,000 méteren 18 p. 54.9 mp. alatt győzött, míg 1500 méteren Riedl volt első 2 p. 29.2 mp. alatt. Az 500 méteres nemzetközi verseny győztese 46.7 mp. idővel Riedl lett.

A vasutasbirkózók vándordíjait a Törekvés és a Debreceni Vasutas nyerte

(A Reggel tudósítójától.) A MAV Sportegylet Ligája megbízásából, dunakeszi műhelytelepi klubházának dísztermében, vasárnap rendezte meg a Magyarországi SE jól sikerült országos versenyt az 1930. évi legjobb vasutasbirkózó címért.

A főváros és a vidék vasutasegyleteinek legjobb birkózói vettek föl a küzdelemet, amely a legjobb súlycsoportban névös sportot nyújtott. Eredmények:

- Légsúly: 1. Gyarmati (Testvériség), 2. Pataki (Törekvés), 3. Szendi (B. Vasutas).
- Pehelysúly: 1. Galambos (B. Vasutas), 2. Tóth (Szegei Vasutas), 3. Lipárdy (Törekvés).
- Könnyűsúly: 1. Boldis (Törekvés), 2. Nagy (Dunakeszi Magyarországi), 3. Falzer (B. Vasutas).
- Középsúly: 1. Bede (Testvériség), 2. Ligeti (Törekvés), 3. Kollár (Dunakeszi Magyarországi).
- Árnyéksúly: 1. Matyuska (Törekvés), 2. Szabó (Testvériség), 3. Váradi (Nyíregyházi Vasutas).
- Kisnehézsúly: 1. Daróczi (Debreceni Vasutas), 2. Kont II. (B. Vasutas), 3. Gondör (Törekvés).
- Nehézsúly: 1. Kont I. (B. Vasutas), 2. Helmeczy (Miskolci Vasutas), 3. Boesko (Nyíregyházi Vasutas).

A klubközi vándordíjak közül a fővárosiaké a Törekvés a vezető Testvériség ellen, a vidékieké a Debreceni Vasutas a Dunakeszi Magyarországi ellen nyerte meg.

A BTC tornaszecsapta nyerte a Vészej-emlékversenyt.

A nyújtott hatos csapatok részére vasárnap délelőtti a BBTE helyiségében megartott tornaverseny eredménye a következő: 1. BTC a) csapata (Bozsó József 79, Csernay Nándor 82.25, Hlava Vilmos 81, Péter Miklós 81, Londz Dezső 83, Pelle István 86.5) 492.75 p., 2. VAC (Schwartz Győző 78.5, Spiegler Ernő 76.50, Földes Ferenc 71.25, Steiner László 71.75, Schwartz Zoltán 76.75, Stern Ferenc 71.25) 445 p., 3. III. ker. TVE (Skulányi József 81.25, Simon József 71.50, Schmierer Vilmos 69, Hrajesovits Lajos 72, Messerer Ferenc 71.25, Roditz János 58) 423 p., 4. BTC b) csapata 422 p., 5. UTE b) 409.75 p., 6. UTE a) 358.75 p.

Kabos Endre nyerte a győri kardversenyt. Győrben jelentik a Reggelnek, hogy a Győri Vívó Club vasárnap rendezte meg országos kardvívó-versenyt a vármegye nagytérképében. A győri és szombathelyi vívókön kívül Budapestrol is több kiváló fiatal versenyző indult. Részletes eredmények: 1. Kabos Endre (Tisza VK) 7 győzelem, 2. Nagy Ernő (MAC) 6 győzelem (17 k. tuss), 3. Gőnczy László (MAC) 6 győzelem (19 k. t.), 4. Gerevich Aladár (MAC) 5 győzelem, 5. Kálnitzky G. (Tiszti VC) 4 győzelem (6 k. t.), 6. Dingfelder (RAC) 4 győzelem (9 k. t.), 7. Duha J. (RAC) 2 győzelem, 8. Vargha J. (Győri VK) 1 győzelem, 9. Fiala F. (MAC) 1 győzelem. — A zsűrihen helyet foglalt Peltsehauer Alida is, aki a verseny után vívóakadémia-t mutatott be.

A BEAC törvénye. A BEAC vasárnapi junior törvénye a Műegyetem aulájában szépségű közönség előtt a következő eredménnyel végződött: 1. Horváth József (BEAC) 5 győzelem, 2. dr. Zöld (RAC) 7 gy., 3. Elhassy (RAC) 6 gy., 4. Richter (KEAC) 4 gy., 5. Kolos (MTK) 4 gy., 6. Arvay (MTK) 3 gy., 7. Barza (BEAC) 3 gy., 8. Salamon (Tiszti VC) 1 gy., 9. Szatmáry (BEAC) 0 gy.

A Boxszövetség új tisztikara. A Magyar Ökölvívó Szövetség közgyűlésén a következő tisztikart választották meg. Elnöki: gróf Sigray Antal e. k.; társ-elnökök: vitéz Kalányi Imre e. k., Scheuer Róbert e. k.; házelnök: gróf Salm-Bornmann e. k.; alelnökök: dr. Cseuz László BTK, Kankovszky Artur e. k., dr. Réthalyi Gyula FTC, dr. Geiszl Gáspár e. k., dr. Radnai Sándor e. k.; felügyelők: dr. Polacsák Sándor Sparta AC; kapitány: Erdős Sándor e. k.

Tavaszi szezonnyitás a futballsportban

(A Reggel tudósítójától.) Január utolsó vasárnapján végre a pesti csapatok is kimerészkedtek a szabadba és az eddigi tornatérmet fölballotta a labdatréning. Egyelőre csak a téli turán nem járt csapatok léptek a nyilvánosság elé és habár a program nem igért szenzációt, mégis majd minden pályán

többszáz kiéhezett futballfanatikus jelent meg a labdarugás tavaszi premierjén.

A tavasziasan enyhe időjárásban jól is esett volna futballozni, a szélát eső miatt azonban annyira fűlétek a pályák, hogy a sáros talaj a játékok alaposan megnehezítette. A korai szezon ellenére meglepetésről nem számolhatunk be, ha csak a Budai 33 és a III. kerületi FC minimális gólarányú győzelmé nem számít meglepetésnek. A tréningjellegű mérkőzések eredményeiről az alábbiakban számolunk be:

Budai 33 FC—Vasas 1:0 (0:0). A Hungáriától elhódított Urbancsikkal megerősödött Vasas mindvégig egyenlőrejei ellenfele volt a budaiaknak. Mind a két csapat sűrűn cserélte a játékosait.

III. kerületi FC—III. kerületi TVE 1:0 (1:0). Az amatőrök meglepően szívós ellenállást fejtettek ki az inkább csak kondicionérként tartó profegyüttes ellen. A győztes gólt Lengyel rugta.

Postás SE—Népfőlteti MSE 6:2 (3:1). A Postások csatárai máris pompásan mozognak. Góllökök: Kertész (4), Kutas, Mátéffy, illetőleg Gerstenbrein (2).

BEAC—33 FC 4:2 (2:0). A főiskolai csapat pompás stílusban győzött.

FTC—MOVE T. Előre 9:1 (6:1). A zöld-fehérek csatársora tetszésre gerelt rugta a gólokat.

Az Austria 3:0-ra verte a Viennát. Az ósztrál elmaradt Austria—Vienna I. osztályú ligamérkőzését, amint a Reggelnek Bécsből jelentik, vasárnap játszották le. A meccs óriási meglepetésre az Austria 3:0 (2:0) gólarányú fölényes győzelmével végződött. — A két kupamérkőzés a Favoritok nyerték: Sportklub—Slován 3:1, WAC—Finanz 10:2. — Barátságos mérkőzések: Brigittenau—Hakoah 2:0, Admira—Simmering 2:2 (1), Rapid—Cricketer 7:1, Hertha—Weisse Elf 3:0.

Futball Prágában. Barátságos mérkőzések: Slavia—Viktoria Ziskov 1:1 (1:1), Sparta—Viktoria Pilsen 2:0 (1:0), Bohemians—Sparta Kose 2:2 (1:1), Cechie Karlin—Meteor VIII. 2:2 (1:0).

A Postás birkózók legyőzték a MAFC-ot. A MAFC tornatérképében vasárnap délután klubközi mérkőzés került egyarással szembe a Postás és a MAFC birkózógárdája. A meccs 23:13 arányban a Postás győzelmével végződött.

Makacs székrekedés,

vasfagbélkataris, gyomorba, puffadás, vértelődés, sérgás, aranyeres csomók, eszifájás esetében a természetes „Ferenc József” keszerviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses házi készítmény. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a „Ferenc József” viz még ingerelékeny helü betegnek is fájdalom nélkül hat. A „Ferenc József” keszerviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Lóspórt

Az Urlovasok Szövetkezete vasárnapi közgyűlésén fölemelte a versenydíjakat s megállapította az idei versenyterminusokat

(A Reggel tudósítójától.) Az Urlovasok Szövetkezete gróf Wenckheim Dénes elnökletével vasárnap délután tartotta idei első választmányi ülését, amelyet aztan közgyűlés követett. A lelépő választmányi tagok helyére ugyanazokat ismét megválasztották, folyó ügyek elintézése után a Szövetkezet megállapította 1930-as versenyterminusait. Az urlovasok ebben az évben is a Lovaregylet szezonnyitóját után, április második hetében a hagyományos Rákosi-díjjal kezdik évadjukat. 1930-ban is 15 versenynap lesz, amelyből öt vasárnapra, illetve ünnepnapra esik. A közgyűlés úgy határozott, hogy a Lovaregylet versenydíjemelelével lépést tartva, a nagyobb futamok díjait szintén emeli. Így a Rákosi-díjat és a Jankovich-emlékverseny díját az eddigi díj egyharmadával emelték.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 96. Műkai igazgató: Deutsch D.

„MARS”-féle golyócsapágya
 Arusitla kizárólag: **BRUCK VI, Andrásy-ut 38**
 (Párisi Aruházal szemben)